

Jaarstukken

Gemeente Aalten 2024

Inhoudsopgave jaarstukken 2024

Jaarverslag	6
Aanbieding en wetenswaardigheden.....	8
Financiële afsluiting	10
Samenstelling van het bestuur 2024	14
Programmaverantwoording	15
Programma 1 Ruimte.....	17
Programma 2 Sociaal domein	24
Programma 3 Bedrijfsvoering	35
Paragrafen	39
Paragraaf Bedrijfsvoering	40
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	44
Paragraaf Lokale heffingen	48
Paragraaf Financiering	51
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	54
Paragraaf Grondbeleid	56
Paragraaf Verbonden partijen	61
Paragraaf Wet open overheid.....	65
Jaarrekening	66
De balans per 31 december	67
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	69
De toelichtingen	70
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	70
Toelichting op de balans per 31 december 2024	74
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	86
Begrotingswijzigingen 2024	87
Programma 1 Ruimte.....	88
Programma 2 Sociaal Domein.....	92
Programma 3 Bedrijfsvoering	97
Rechtmatigheidsverantwoording	101
Incidentele baten en lasten en structurele mutaties op de reserves	102
Algemene Dekkingsmiddelen	106
Onvoorzien	107
Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid.....	108
Stand van zaken kredieten	109
Bijlage Single information, Single audit (SiSa)	112
Het overzicht van baten en lasten per taakveld	127
Het verdelingsprincipe van de taakvelden over de programma's.....	128
Verplichte indicatoren waarstaatjegemeente.nl.....	129
Controleverklaring.....	133
Vaststellen en bestemming rekeningsaldo	134
Lijst met gebruikte afkortingen.....	135

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening over 2024. Dit verslag biedt inzicht in de resultaten, ontwikkelingen en uitdagingen waar de gemeente Aalten het afgelopen jaar mee te maken heeft gehad. Het jaarverslag en de jaarrekening vervullen een belangrijke rol in uw kader stellende en controlerende functie als gemeenteraad.

Het jaarverslag omvat de programmaverantwoording en de paragrafen, terwijl de jaarrekening bestaat uit een overzicht van baten en lasten met toelichting, de balans met toelichting en de verantwoording van specifieke uitkeringen (SiSa).

Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief saldo van afgerond € 3.232.000. Dit wijkt aanzienlijk af van het saldo dat eerder bij de najaarsnota werd gepresenteerd (een voordeel van € 1.046.000). In de financiële afsluiting wordt een toelichting gegeven op dit verschil.

Hierna lichten we enkele belangrijke thema's uit die in 2024 centraal stonden. Naast deze onderwerpen hebben we ons ingezet voor tal van andere belangrijke thema's. Denk bijvoorbeeld aan een nieuw armoedebeleid, de start van een toekomstvisie voor de zwembaden, duurzaamheid, onze nieuwe rol als grensgemeente en de huisvesting van nieuwkomers.

Centrumplan Dinxperlo

We zijn als gemeente trots op de voortgang van het centrumplan Dinxperlo. Het dorp krijgt een prachtig nieuw centrum, waarvan een deel al gerealiseerd is. Het ontwerp is tot stand gekomen in samenwerking met de bewoners en andere stakeholders, die actief hebben meegedacht over de herinrichting. Het resultaat is een mooie huiskamer voor Dinxperlo, een plek die zowel voor de inwoners als voor bezoekers uit de regio en ons buurland Duitsland een warme en sfeervolle ontmoetingsplek biedt. Dit vernieuwde centrum is niet alleen een aanwinst voor nu, maar ook voor de toekomst van Dinxperlo.

Woningbouw

Ook op het gebied van woningbouw is er in 2024 veel gebeurd in onze gemeente. We zijn trots op de nieuwe projecten die bijdragen aan de leefbaarheid en het woongenot in onze kernen. In Aalten zijn 56 huurwoningen gerealiseerd, variërend van appartementen tot eengezinswoningen. Deze woningen bieden niet alleen een thuis aan nieuwe bewoners, maar geven ook een impuls aan de lokale economie en voorzieningen. Daarnaast zijn er kavels in optie uitgegeven, zodat gestart kan worden met de bouw van diverse woningtypes: van Tiny Houses en rijtjeswoningen tot twee-onder-een-kappers en vrijstaande woningen. Ook voor de toekomst hebben we ambitieuze plannen. We blijven inzetten op de bouw van betaalbare woningen en op het verbeteren van bestaande wijken. Zo streven we naar een gevarieerd woningaanbod in elke kern, zodat iedereen een passende woning kan vinden.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Elke gemeente moet binnen drie jaar een nieuwe omgevingsvisie hebben vastgesteld die aan allerlei eisen moet voldoen en elke gemeente moet binnen acht jaar alle lokale regels hebben herijkt en omgeschreven naar een nieuw omgevingsplan.

De gemeente Aalten is hier in 2024 mee gestart. Het nieuwe omgevingsloket is operationeel gemaakt en is er een begin gemaakt met het werken in de geest en naar de letter van de Omgevingswet.

Sociaal domein

In het sociaal domein voeren we de Nota Sociaal Domein 'Zo persoonlijk mogelijk blijven meedoen in Aalten' uit en werken we aan beter inzicht in de behaalde resultaten en maatschappelijke impact. Inclusie blijft daarbij een belangrijk aandachtspunt, met extra inzet op het terugdringen van laaggeletterdheid. We verbeteren de toegang tot het sociaal domein en streven naar een betere dienstverlening. Zo is het Vraag & Advies Team (VAT) inmiddels gestart. Het preventieve jongerenbeleid wordt voortgezet, waarbij we de pedagogische basis verder versterken.

De stijgende kosten voor de WMO en de Jeugdzorg vragen constante aandacht. De stijging van de kosten bij WMO-maatwerk voorzieningen komt door een groter beroep op voorzieningen als begeleiding, hulpmiddel of huishoudelijke hulp. In het laatste half jaar van 2024 is een daling te zien van het aantal unieke cliënten in de Jeugdzorg. Dit resulteert op het gebied van Jeugdhulp en Jeugdzorg tot een positief saldo.

In het kader van bestaanszekerheid is het armoedebelief herijkt en bereiden we ons voor op aansluiting bij de 'VoorzieningenWijzer'. Energiearmoede pakken we aan binnen het thema Duurzaamheid. Zo zijn er bespaarcoaches ingezet die inwoners met een laag inkomen adviseren over energiebesparing. Voor mensen met ggz-problematiek zijn er laagdrempelige inloopvoorzieningen, die we verder willen versterken. Ook zetten we, samen met inwoners van een woonwijk in Aalten en in Dinxperlo, stappen om deze wijken toekomstbestendig te maken. Daarnaast hebben we samen met Laborijn en Figulus extra ingezet op de begeleiding van Oekraïense vluchtelingen en inwoners uit de doelgroep oudkomers richting werk en participatie.

Veiligheid

Hoewel veiligheid niet expliciet in de jaarrekening staat, vormt het een belangrijk onderdeel van ons beleid. We hebben extra aandacht besteed aan ondermijning, en werken hierbij nauw samen met relevante instanties om signalen vroegtijdig op te vangen en effectief te handelen. Ook de dekking van AED's blijft een aandachtspunt. Ondanks de goede dekking, is registratie bij HartslagNu essentieel om AED's daadwerkelijk inzetbaar te maken bij noodgevallen.

Financiële afsluiting

Financieel sluiten we het jaar 2024 af met een overschot van € 3.231.838.

Hieronder wordt in het kort aangegeven wat de kenmerkende verschillen zijn ten opzichte van de laatste rapportage, dat is de Najaarsnota 2024. Het betreft dan bedragen boven de € 50.000 met omschrijving en een korte toelichting. Het gaat dus uitdrukkelijk niet om alle verschillen per programma. Deze toelichting staat in het tweede gedeelte van dit boekwerk bij de jaarrekening.

De bedoeling hier is om in één oogopslag te zien wat de belangrijkste verschillen zijn ten opzichte van de Najaarsnota 2024.

Rekeningsaldo			
	Saldo Najaarsnota 2024 (overschot)	1.046.000	
Programma 1	Wegen kapitaallasten	253.000	voordeel
Programma 1	Afval	105.000	nadeel
Programma 1	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)	185.000	nadeel
Programma 1	Duurzaamheid	250.000	voordeel
Programma 1	Grondexploitatie winstneming	567.000	voordeel
Programma 1	Leges omgevingsvergunning	178.000	voordeel
Programma 2	Dotatie voorziening APPA (pensioenen wethouders)	652.000	nadeel
Programma 2	Opgenomen cliëntvorderingen Laborijn	53.000	voordeel
Programma 2	Plan Talent	92.000	voordeel
Programma 2	Meedoenregeling en educatief kindpakket	69.000	voordeel
Programma 2	Voorliggend veld	53.000	voordeel
Programma 2	Integraal Zorg Akkoord (IZA)	119.000	voordeel
Programma 3	Bijdrage onderhoudsvoorzieningen Duplo schoolgebouw en bibliotheek	90.000	voordeel
Programma 3	Rente	61.000	voordeel
Programma 3	Algemene uitkering, december circulaire	302.000	voordeel
Programma 3	Suppletie BTW/BCF	131.000	voordeel
	Overige mutaties	909.838	voordeel
		2.185.838	
	Resultaat jaarrekening 2024 (overschot)	3.231.838	

Toelichting op deze posten.

Programma 1 Ruimte

Wegen kapitaallasten € 253.000 voordeel

Een aantal investeringen zijn niet of niet volledig uitgevoerd. Dit door gebrek aan capaciteit bij de aannemers en vertraging in het proces door onvoorziene omstandigheden. Hierdoor ontstaat er in 2024 een voordeel op de kapitaallasten van € 253.000.

Afval € 105.000 nadeel

De totale kosten voor afval verlopen budgettair neutraal. Eventuele tekorten en overschotten worden verrekend met de voorziening Afval. In 2024 is er een bedrag van € 119.505 aan de voorziening onttrokken. Hiermee is het saldo van de voorziening € 0.

In totaal zijn de werkelijke lasten € 105.000 hoger dan begroot. Oorzaken hiervoor zijn onder meer: Bijstelling indexatie begroting, stijging aantal aansluitingen, meer afkeur PMD wat heeft geleid tot hogere kosten en minder opbrengsten. Daarnaast hogere vergoeding oud papier en verpakkingsafval 2022 en minder gebruik subsidie wasbare luiers.

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) € 185.000 nadeel

Per 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden. Het gevolg hiervan is dat er meer adviesaanvragen zijn geweest dan in eerste instantie werd verwacht. In verband met nieuwe regelgeving en andere werkwijze heeft ODA haar werkprocessen, procesmatig, digitaal en organisatorisch in 2024 verder geoptimaliseerd. Nu kan meer aan de vraag van de gemeenten worden voldaan. Dit proces heeft extra kosten met zich meegebracht voor alle deelnemende gemeenten.

Door vertrek van een medewerker bij de gemeente zijn de bodemtaken ondergebracht bij de ODA.

Ook is er op het gebied van toezicht en handhaving meerwerk verricht voor extra verzoeken bij verschillende bedrijven en door twee keer zoveel (nieuwe) zaken als in 2023. In z'n totaliteit zijn de kosten € 185.000 hoger dan verwacht.

Duurzaamheid € 250.000 voordeel

De post duurzaamheid bestaat uit het budget voor onderzoeken en uitvoering van het energie- en klimaatbeleid en projecten in het kader van duurzaamheid.

Vanuit het Rijk is een specifieke uitkering voor extra capaciteit voor klimaat- en energiebeleid beschikbaar gesteld. Kosten voor inhuur van capaciteit waarvoor in de begroting een raming was opgenomen zijn ten laste van deze regeling gebracht waardoor er een voordeel ontstaat van € 164.000.

In het kader van het Nationaal Isolatieprogramma is er vanuit het Rijk een specifieke uitkering voor lokale aanpak isolatie beschikbaar gesteld. Deze uitkering is ingezet voor uitvoering van de regeling. Doordat er een aantal kosten ten laste kunnen worden gebracht van deze regeling ontstaat er een voordeel van € 86.000.

Grondexploitatie winstneming € 567.000 voordeel

Elk jaar ten tijde van het jaarwerk wordt een hercalculatie uitgevoerd van de grondexploitaties. Dit geeft in 2024 een positief resultaat van per saldo € 567.000. Dit betreft de winstneming exploitatie kern De Heurne € 108.000, winstneming exploitatie 't Warmelinck € 40.000 en winstneming exploitatie Westrand € 419.000.

Leges omgevingsvergunning € 178.000 voordeel

Op 1 januari 2024 is de omgevingswet ingevoerd waarbij de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) gedeeltelijk is ingevoerd. De Wkb geldt alleen voor gevolgklasse 1 nieuwbouw maar niet voor verbouw. Hierdoor zijn er meer vergunningen verleend dan in eerste instantie werd verwacht waardoor de opbrengst van de leges € 178.000 hoger is dan begroot.

Programma 2 Sociaal Domein

Dotatie voorziening APPA (pensioenen wethouders) € 652.000 nadeel

In verband met een daling van de rekenrente en de actualisering van de sterftetabellen is een verplichte aanvullende dotatie in de voorziening APPA (pensioenen wethouders) van € 652.000 benodigd.

Opgenomen cliëntvorderingen Laborijn € 53.000 voordeel

Dit betreft vorderingen van in totaal € 53.000 die Laborijn heeft op haar cliënten en die als vordering op Laborijn in de jaarrekening van de gemeente Aalten moet worden opgenomen.

Plan Talent € 94.000 voordeel

Er is een voordeel ontstaan van ongeveer € 94.000 vanwege de wisseling van een beleidsmedewerker voor Plan Talent. In 2025 evalueren wij hoe we deze gelden nuttig en conform beleid kunnen inzetten. Deze gelden worden incidenteel meegenomen in de Voorjaarsnota 2025.

Meedoen regeling en educatief kindpakket € 69.000 voordeel

Voor de meedoen regeling is er een voordeel van € 51.000 wegens het niet (maximaal) declareren van de meedoen regeling bij ambtshalve toekenning. Er is een voordeel van € 18.000 op het budget voor educatief kindpakket omdat er minder gebruik is gemaakt van deze regeling dan gehoopt. Vanaf 2025 wordt er meer ingezet op het niet-gebruik van deze regelingen.

Voorliggend veld € 53.000 voordeel

In 2024 is een voordeel van € 53.000 voor het budget voor het voorliggend veld. Het deel van het budget voorliggend veld in 2024 was gereserveerd voor de (inrichting van) inlooplekken waar inwoners terecht kunnen met vragen en advies krijgen vanuit het sociaal domein. Bij de voorbereiding hiervan is besloten dat dit een onderdeel is van het project 'Dienstverleningsconcept en Toegang Sociaal Domein'. Verschillende aspecten rondom één toegang sociaal domein worden geïnventariseerd en beoordeeld. Dit wordt in 2025 verder uitgewerkt in een concreet plan van aanpak. Hierdoor is de inrichting van de inlooplek voor het Vraag- en Advies Team in het gemeentekantoor in 2024 nog niet gerealiseerd. In 2025 wordt de raad via een raadsmededeling geïnformeerd over de voortgang van het project Eén toegang.

Integraal Zorg Akkoord (IZA) € 119.000 voordeel

Er is een bijdrage van ongeveer € 119.000 ontvangen vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Dit betreft de afrekening van de mandaat-gemeente Doetinchem van de regionale IZA-middelen voor 2023.

Programma 3 Bedrijfsvoering

Bijdrage onderhoudsvoorzieningen Duplo schoolgebouw en bibliotheek € 90.000 voordeel

In de jaarrekening 2022 is een verplichting van € 90.000 opgenomen voor de Bijdrage onderhoudsvoorzieningen Duplo schoolgebouw en bibliotheek. De intentie was dat Stichting Duplo het gebouw ging exploiteren en ook het meer jarenonderhoudsplan voor haar rekening zou nemen. Inmiddels is de situatie gewijzigd en is de gemeente Aalten in 2024 eigenaar geworden van dit pand aan de Molenstraat in Dinxperlo. Daardoor is de op de balans opgenomen verplichting vervallen. In 2025 wordt bezien wat de bijdrage aan het meer jarenonderhoudsplan voor dit pand moet worden. In 2024 geeft het een voordeel van € 90.000.

Rente € 61.000 voordeel

In de Najaarsnota 2024 hebben we de rente incidenteel bijgesteld, omdat we een groot deel van het jaar overliquide zijn geweest. Achteraf gezien is dit te laag ingeschat. Dit samen met de veronderstelling dat de nog aan te trekken vaste geldlening kleiner zou zijn en de periode korter. Uiteindelijk bleek een aanvullende vaste geldlening niet nodig. Deze overliquiditeit wordt voornamelijk veroorzaakt door het ontvangen van grote bijdragen/subsidies vanuit het Rijk waarvoor nog niet direct kosten zijn gemaakt door de gemeente. Dit zorgt voor een voordeel van per saldo € 61.000.

Algemene uitkering, decembercirculaire € 302.000 voordeel

De raming voor de algemene uitkering is aangepast met de effecten uit de circulaire tot en met september 2024. Doordat de decembercirculaire 2024 begrotingstechnisch niet meegenomen kan worden, hebben we over 2024 € 302.000 meer ontvangen dan geraamd.

Dit wordt vooral veroorzaakt door de aanvullende uitkering vangnetconstructie energietoelage á € 231.000, de actualisering van diverse maatstaven á € 71.000 en middelen voor de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven á € 51.000. Daar staat nog wel een aanpassing van de WOZ-waarden 2024 tegenover wat een negatief effect heeft van € 209.000. Ook zijn er diverse kleinere mutaties, waaronder de middelen vanuit de Spreidingswet, ter hoogte van € 73.000. Tot slot is er een afrekening over het jaar 2022 als gevolg van de vaststelling van de definitieve WOZ-waarden á € 85.000.

Suppletie BTW/BCF € 131.000 voordeel

Over de jaren 2021-2023 is de BTW en BCF-toepassing gecontroleerd. Naar aanleiding hiervan hebben we een suppletieaangifte gedaan en € 131.000 ontvangen.

Overige mutaties

Er zijn diverse mutaties onder de € 50.000 die in de afzonderlijke programma's verder worden verklaard.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

De gemeentesecretaris

De burgemeester

drs. A.J.M. Gildhuis

mr. A.B. Stapelkamp

Leeswijzer

Het boekwerk jaarstukken bestaat naast de inleiding uit twee delen: een programmaverantwoording (beleid) en een jaarrekening (financieel).

In de programmaverantwoording (vanaf bladzijde 14) wordt met de bekende stoplichten uitgelegd wat we gedaan hebben met de door de raad vastgestelde begroting. Wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost. Verder zijn in het beleidsgedeelte de verplichte paragrafen opgenomen.

Het tweede deel (vanaf bladzijde 66) bevat de daadwerkelijke jaarrekening met de balans en het overzicht van baten en lasten en de bijlagen. In dit financieel technische gedeelte zijn ook de toelichtingen op de cijfers opgenomen. Meestal gaat het dan om een analyse en verklaring van de grotere verschillen. Per programma is een cijferopstelling per onderdeel opgenomen. Daarna wordt een toelichting gegeven ten opzichte van de gewijzigde begroting. In de financiële overzichten worden baten als negatief bedrag weergegeven, de lasten als een positief bedrag.

De accountant geeft een verklaring over het tweede gedeelte, de jaarrekening. Verder kijkt de accountant alleen of er geen tegenstrijdigheden in het boekwerk staan.

Samenstelling van het bestuur 2024

Burgemeester mr. A.B. (Anton) Stapelkamp

Bestuurlijke en juridische zaken, openbare orde & veiligheid, cultuur, recreatie & toerisme

Burgerzaken, Koninklijke onderscheidingen, Bestuur ondersteuning, Bestuurlijke samenwerking, Euregio en overige internationale contacten, Juridische zaken, Personeel en organisatie, Openbare orde, veiligheid en handhaving, Cultuur, erfgoed en cultuureducatie, Regio Achterhoek, Recreatie en toerisme, Informatiebeveiliging en privacy, Global goals (SDG's, Sustainable Development Goals)

Wethouder A.J. (Hans) te Lindert

Onderwijs, jeugd, sport & welzijn, bedrijfsvoering

Onderwijs en bibliotheek, Kinderopvang en gastouderopvang, Peuterspeelzalen, Huisvesting onderwijs, gebouwenbeheer en facilitair, Bedrijfsvoering en facilitaire zaken, Geo-informatie, kadaster en authentieke registraties, ICT, Sport, welzijn en dorpshuizen, Lokale en regionale media, Dierenwelzijn, Subsidiebeleid

Wethouder J.C. (Joop) Wikkerink

Werk & inkomen, Wmo, gezondheid, inclusie

Wmo, Minimabeleid, Schulddienstverlening, Werk en inkomen, ZZP-voorzieningen en werkgeversservicepunt, Inburgering, Publieke gezondheid

Wethouder H.J. (Erik) Groters

Openbare ruimte, mobiliteit, klimaat & energie, burgerparticipatie

Duurzaamheid, energietransitie en klimaat, Omgevingsvisie en Omgevingswet, Mobiliteit, Buitendienst, Beheer begraafplaatsen, Beheer wegen, Afvalverwijdering en afvalverwerking, Riolering, Water, Burgerparticipatie

Wethouder T.M.M. (Ted) Kok

Ruimtelijke ontwikkeling, wonen, landbouw & landschap, financiën

Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing en volkshuisvesting, Plattelandsontwikkeling, Wabo, Milieubeheer, Financiën, Grondzaken, Exploitatie gronden, Economische zaken, Weekmarkten

Gemeentesecretaris drs. A.J.M. (Annemieke) Gildhuis

Algemeen directeur

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is volgens de bestaande structuur opgebouwd. Eerst volgt de visie conform de vastgestelde begroting. Daarna de wijze waarop het beleid is vastgelegd. Vervolgens worden de doelstellingen uit de begroting behandeld door middel van de 3 W's: 'Wat willen we bereiken, wat hebben we ervoor gedaan en wat hebben we bereikt en heeft het gekost'. Door middel van stoplichten wordt aangegeven of het doel is bereikt.

(R) Niet volgens Planning	(O) Niet geheel volgens planning	(G) Volgens Planning
--	---	---

Ook is per programma een toelichting toegevoegd en een passage over wat er nog meer heeft gespeeld in 2024. Volgens het BBV moeten in het jaarverslag de gerealiseerde baten en lasten worden opgenomen. In de jaarrekening staat een analyse van de verschillen tussen de raming en de werkelijke cijfers.

Ruimte

Programma 1

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Elke gemeente moet binnen drie jaar een nieuwe omgevingsvisie hebben vastgesteld die aan allerlei eisen moet voldoen en elke gemeente moet binnen acht jaar alle lokale regels hebben herijkt en omgeschreven naar een nieuw omgevingsplan. Daarnaast legt de Omgevingswet gemeenten een participatie- en motiveringsplicht op, stelt de Omgevingswet allerlei eisen aan het bijhouden van gegevens en het monitoren van voortgang en resultaten, en vraagt de Omgevingswet gemeenten om ingrijpend anders te gaan werken.

Gemeente Aalten heeft in 2024 een begin gemaakt, onder andere door in overleg met de diverse deelgebieden van Aalten een start te maken met de nieuwe omgevingsvisie. In 12 deelgebieden zijn na de zomer twee gesprekken (per gebied) met inwoners gevoerd over de toekomst van hun leefomgeving, als input voor de nieuwe omgevingsvisie. Die gesprekken hebben zeer waardevolle informatie opgeleverd over wat de inwoners van Aalten belangrijk vinden. Ook was er veel waardering voor de gebiedsgerichte benadering, die een begin kan zijn van meer maatwerk en beter onderling en wederzijds begrip.

Parallel hieraan zijn ook alvast alle huidige regels omgezet naar een structuur voor het nieuwe omgevingsplan (met als pilot Bredevoort) en bekeken hoe de omvangrijke veranderopgave van de Omgevingswet het best kan worden geïmplementeerd.

Ook is in 2024 een begin gemaakt met het werken met intaketafels voor nieuwe plannen, is het nieuwe omgevingsloket (als onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet) operationeel gemaakt en verder verfijnd en is in allerlei deelgebieden en -processen een begin gemaakt met werken in de geest en naar de letter van de Omgevingswet. Er is in 2024 door velen veel werk verzet om in ieder geval een goede start te maken en de inwoners zo min mogelijk last te laten hebben van de grote 'verbouwing' die de Omgevingswet van gemeenten vraagt.

Actieplan huisvesting

In het eerste kwartaal van 2024 is de panden- en locatielijst opgeleverd met kansrijke huisvesting voor nieuwkomers. De Taskforce 'Realisatie' is inmiddels operationeel en met de concretisering van deze lijst aan de slag. Voor huisvesting van Oekraïners zijn inmiddels drie locaties beschikbaar. Voor een opvanglocatie van minimaal 200 asielzoekers zijn we momenteel in gesprek met de COA. Hier wordt ook gekeken naar een eventuele doorstroomlocatie.

De taakstelling voor het huisvesten van statushouders hebben we in 2024 niet gehaald. Een oorzaak is dat het woningaanbod van De Woonplaats vooral bestaat uit eengezinswoningen en de gemiddelde woningzoekende statushouder alleen is. Eind 2024 hebben we in samenwerking met De Woonplaats een pilot kamerwijze verhuur aan alleen gaande statushouders die in afwachting zijn van gezinshereniging opgezet. In 2025 gaan we twee woningen van De Woonplaats hiervoor beschikbaar stellen. Hiermee komen er vier statushouders in één woning te wonen en maken we optimaal gebruik van het woningaanbod.

Uitbreidingslocatie 't Beggelder

Het college heeft op 10 oktober 2024 ingestemd met de Ontwikkelvisie voor 't Beggelder. Deze visie vormt de basis voor een integrale ontwikkeling van het gebied. De ruimtelijke structuur van de wijk is op hoofdlijnen vastgelegd en er zijn uitgangspunten op de thema's Wonen, Verkeer & Mobiliteit, Gezonde Leefomgeving en Klimaat & Natuur. De ontwikkelvisie is mede tot stand gekomen op basis van input uit vier meedenkbijeenkomsten met onder meer omwonenden en afstemming met adviesinstanties en samenwerkingspartners. De afronding van de visie heeft daardoor enkele maanden langer geduurd. In het vierde kwartaal is een concept Stedenbouwkundig plan opgesteld dat in januari 2025 is gepresenteerd. Besluitvorming over het stedenbouwkundig plan is vóór de zomer 2025 gepland. Daarna volgt het Omgevingsplan.

Bedrijventerreinen

Uit het meest recente Regionale Programma Werklocaties (RPW) voor de regio Achterhoek 2024-2028 blijkt dat er tot en met 2030 behoefte is aan ongeveer 11 hectare netto uitbreiding bedrijventerrein in onze gemeente. Voor de periode 2031-2040 komt daar naar verwachting een uitbreidingsbehoefte van 5 – 17 hectare netto bij. Bij de kern Dinxperlo is tot 2030 nog voldoende uitgifbare ruimte, de uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijven in Aalten op het bestaande bedrijventerrein zijn echter zeer beperkt. Om lokale bedrijven en daarmee bestaande werkgelegenheid te behouden en economische groei te stimuleren, is het belangrijk om ruimte voor uitbreiding te bieden aan bedrijven in Aalten. Uit een verkenning naar locaties die uitgevoerd is blijkt het gebied ten westen van het bestaande bedrijventerrein 't Broek de meest kansrijke locatie. De gemeenteraad heeft eind 2024 besloten akkoord te gaan met het uitvoeren van de verdiepende onderzoeken voor de ontwikkeling van het gebied ten zuidwesten van het bestaande bedrijventerrein en ten noorden van de Keizersbeek tot nieuw bedrijventerrein bij de kern Aalten, als eerste stap in het kader van de planvorming voor het bedrijventerrein.

In 2025 wordt met de uitvoering van de verdiepende onderzoeken gestart, zoals een onderzoek naar de waterhuishouding, verkeersonderzoek en onderzoek naar beschermde diersoorten. Naast deze onderwerpen spelen op bedrijventerreinen ook thema's als energietransitie en klimaatadaptatie een belangrijke rol. Bedrijventerreinen kunnen namelijk een grote bijdrage leveren aan de doelstellingen voor deze onderwerpen. Dit geldt niet alleen voor nieuwe terreinen, maar zeker ook voor de bestaande.

Er is een speerpuntennotitie 'Op weg naar toekomstbestendige bedrijventerreinen' opgesteld waarmee we in gesprek gaan met het bedrijfsleven. Dat gebeurt als eerste in de gebiedsgerichte gesprekken die in het kader van de nieuwe Omgevingsvisie worden gehouden.

Nieuwbouw

De vraag naar passende woningen is groot. Daarom willen we de bouw van betaalbare woningen reguleren. Zoals ook in de woondeal is vastgelegd. Hierop sturen we door middel van het uitnodigingskader woningbouw.

Opgeleverde woningen in 2024

Prijsklasse	Aantal woningen
Koop:	
€ 250.000 - € 355.000	14
> € 355.000	12
< € 250.000	13
Huur:	
< € 808	71
< € 808 - €1000	4
Totaal	114

Woningbouwplannen

In 2024 zijn verschillende (grotere) woningbouwplannen voorbereid, zoals:

- De Slingepas in Bredevoort: de voorkeursvariant is uitgewerkt tot een schetsontwerp voor ongeveer 80 woningen
- Schaersvoorde Dinxperlo: er zijn verschillende varianten onderzocht voor herbestemming van het schoolgebouw naar onder meer wonen voor ca. 15 tot 20 woningen
- Herontwikkeling van de bedrijfslocatie Nijverheidsweg 1 in Aalten naar wonen voor ca. 64 woningen
- Invulling van het braakliggend terrein aan Eerste Broekdijk in Aalten met 10 sociale huurwoningen
- Herbestemming van het kantoor Driessenshof in Aalten naar 6 woningen
- Herbestemming van de bedrijfslocatie Plein-Zuid 7 naar 6 woningen
- Uitbreiding van de kern Haart met ca. 11 woningen (zie onderdeel grondbeleid)
- Uitbreiding van de kern Barlo met 16 woningen

In 2024 is voor verschillende plannen de planologische procedure gestart/afgerond:

- Hogestraat 34-36 Aalten: herontwikkeling van winkels naar wonen (11 sociale huurwoningen)
- Uitbreiding van de kern IJzerlo met 18 woningen (zie onderdeel grondbeleid)
- Uitbreiding van de kern Lintelo met 13 woningen (zie onderdeel grondbeleid)
- Herbestemming van het kerkgebouw Allee 58 in Dinxperlo tot 9 woningen
- Landelijk Gebied, herziening 2023 (veegplan) voor o.a. nieuwbouw van ca. 30 woningen

Sociale woningbouw

Bij het nieuwbouwplan aan de Ludgerstraat hebben ouderen die een eengezinswoning van De Woonplaats achterlieten voorrang gekregen op een nieuwbouwappartement aan de Ludgerstraat. Hierdoor is de verhuisbereidheid onder ouderen toegenomen. Dit heeft voor doorstroming binnen de sociale huurwoningen gezorgd. Het toewijzingssysteem van De Woonplaats is in september 2024 van 100% loting omgezet naar 50% op inschrijfduur en 50% loting.

Wonen en zorg

Heerlijk Thuis in Huis heeft zijn plaats gevonden. We zien dat de belangstelling voor een woongelukgesprek onder ouderen toeneemt. Bewoners krijgen adviezen over duurzaamheid, veilig wonen en energiebesparing van enthousiaste wooncoaches die onze inwoners van advies dienen. Actuele ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld het nationaal isolatieprogramma, worden in de voorlichting meegenomen.

De Kattenberg heeft zichzelf als een succesvolle woonvorm voor gespikkeld wonen met dementie bewezen. Ondertussen wonen er 12 echtparen waarvan een van de partners dementie heeft. In de evaluatie is er vastgesteld dat de woonvorm als veilig en comfortabel wordt ervaren. Voorzieningen zijn dichtbij en als er zorg nodig is, dan is die ook direct aanwezig. Door college van B&W is besloten om de Kattenberg als woonconcept voort te zetten. Omdat de woonvorm een beroep op zware zorg uitstelt zijn we met het zorgkantoor hierover in gesprek.

Klimaat

In 2024 is een ecologisch beheerplan voor de bermen en sloten opgeleverd. Dit plan zorgt voor het versterken van de biodiversiteit in de bermen en de sloten, aangezien ze belangrijke elementen zijn in het landschap die gebieden met elkaar verbinden.

Op het gebied van klimaatadaptatie zijn diverse zaken opgepakt. Onder meer zijn er watertappunten geplaatst en zijn er nieuwe kaders voor de verkoop van openbaar groen zodat meer openbaar groen wordt behouden voor klimaat adaptieve en biodiversiteitsredenen. Verder heeft de gemeente Aalten met de St. Jozefschool samengewerkt aan een koelteplek. Bij de diverse ruimtelijke plannen wordt meegekeken vanuit de bril van klimaatadaptatie en adviezen gegeven over hoe één en ander het beste in te passen. Verder is er begonnen met het actualiseren/opstellen van een nieuwe kapverordening, waarbij ook aandacht is voor het behoud van voldoende groen in de wijk, om hiermee hittestress te voorkomen/bestrijden. In 2025 wordt het bomenplan opgesteld. Daarop vooruitlopend zijn in 2024 al meerdere bomen geplant.

In 2024 is het in Regionale Uitvoeringsprogramma energietransitie Achterhoek (RU23) de ambitie uit het Akkoord van Groenlo 3.0 concreet gemaakt, en zijn er herijkte en meetbare doelen geformuleerd. Deze komen overeen met de opgave uit het nationale Klimaatakkoord en de RES 1.0 Achterhoek. Het geeft aan wat de opgave is en welke bijdrage de gemeente hierin (minimaal) levert.

Er is uitvoering gegeven aan het Nationaal Isolatie Programma door samen met het Energieloket Achterhoek een subsidieregeling op te zetten voor de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Deze subsidie-regeling is bedoeld voor woningen met lage energie labels. In de eerste tranche die loopt tot eind 2026 is 1,5 miljoen aan subsidiebudget beschikbaar gesteld voor Aalten.

Transitievisie Warmte

In het kader van de Transitievisie Warmte is de pilot Inlooppunt Dinxperlo Centrum-oost geëvalueerd en is ook een doorkijk gegeven naar de toekomst. Daarbij zijn het hoofdlijnenakkoord van het kabinet, de nieuwe energiewet en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) meegenomen.

Met de Wgiw wijzigt de Omgevingswet en verandert de naam Transitievisie Warmte in Warmteprogramma. Hoewel de nieuwe wetgeving nog niet van kracht is, zijn zowel het warmte- als het bijbehorende uitvoeringsprogramma najaar 2024 ambtelijk opgepakt. De handreiking van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) vormde daarbij een prima basis voor het vervolg om tot het noodzakelijke warmteprogramma met bijbehorend uitvoeringsprogramma te komen, dat helpt de warmtetransitie in Aalten verder vorm te geven.

Programma Water, Riolering en Klimaatadaptatie 2025-2028

De Programma Water, Riolering en Klimaatadaptatie 2025-2028, opvolger van de Gemeentelijk Rioleringsplan 2015 (GRP), is gereed en gaat in het voorjaar van 2025 naar de raad voor besluitvorming. Hiermee kan de gemeente Aalten voor de komende periode voldoen aan haar zorgplichten wat betreft water en riolering. De uitgangspunten hiervoor zijn betaalbaarheid en uitvoerbaarheid.

Recreatie & Toerisme

Regionaal werken acht gemeenten samen in de Vrijetijdsagenda Achterhoek, in 2025 zal Zutphen aansluiten en mogelijk ook Montferland, waarmee het aantal samenwerkende gemeenten zou groeien naar tien. Eind 2024 is de herijking van de Vrijetijdsagenda Achterhoek vastgesteld met een nieuwe uitvoeringsagenda. De agenda streeft het volgende doel na: 'Een fijne leefomgeving in de Achterhoek, waar alle bewoners en bezoekers het hele jaar kunnen genieten van aantrekkelijke voorzieningen die tegemoetkomen in de uiteenlopende interesses en behoeften. Hiermee draagt de vrijetijdsector bij aan inwonersprofijt en economische vitaliteit die samen de brede welvaart stimuleren'. Als speerpunten binnen de agenda zijn benoemd: het fundament waarborgen, vitaliteit & duurzaamheid en het versterken van het onderscheidend vermogen.

Mobiliteitsvisie

Afgelopen jaar is er hard gewerkt aan het mobiliteitsplan. Bestaand beleid is integraal geanalyseerd en geëvalueerd, toekomstige ontwikkelingen geïnventariseerd en zijn andere belangrijke ontwikkelingen meegenomen. Daarnaast is er participatie met bewoners geweest via gesprekken met diverse belangengroepen, enquêtes op de markt en een online platform waar bewoners hun knelpunten en aandachtspunten konden delen. Het mobiliteitsplan is in de afrondende fase. Daarna wordt er gewerkt aan een uitvoeringsprogramma. Door capaciteitsgebrek wordt naar verwachting in het tweede kwartaal 2025 het mobiliteitsplan en de uitvoeringsagenda opgeleverd.

Regioarrangement

Het Rijk heeft met alle provincies afspraken gemaakt over hoe de opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur goed ruimtelijk kunnen inpassen en worden vertaald in een ruimtelijk voorstel. De provincie Gelderland heeft besloten haar ruimtelijk voorstel vanuit haar zeven regio's op te bouwen op basis van een regioarrangement per regio. Op basis van dit ruimtelijk voorstel maakt de provincie wederkerige bestuurlijke afspraken met het Rijk over de ruimtelijke inpassing en uitvoering van nationale opgaven inclusief wat daarvoor nodig is aan instrumenten en middelen. De uitspraken over het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) door het kabinet tijdens de algemene beschouwingen 2024, maken dat nader overleg tussen het Rijk en de provincie noodzakelijk is; in ieder geval over de middelen. Ondertussen wordt door in de regio Achterhoek doorgewerkt om een Ruimtelijk Perspectief Achterhoek (RPA) op te stellen, wat recht doet aan de opgaven en de ambities in, en van, de gemeenten in de Achterhoek.

PFAS-verontreiniging in Het Blauwe Meer

Eind april bleek uit metingen van Waterschap Rijn en IJssel dat er te hoge concentraties PFAS in Het Blauwe Meer in Dinxperlo aanwezig zijn. Daarop is direct een negatief zwemadvies ingesteld en zijn rondom de plas waarschuwborden en hekken geplaatst om eventuele gezondheidsrisico's, vooral voor zwemmers en vissers, te voorkomen.

Uit de eerste resultaten van, in opdracht van gemeente en provincie, uitgevoerde onderzoeken blijkt dat het grondwater in de omgeving van de plas verhoogde concentraties PFAS bevat. Nader onderzoek is opgestart om de bron van de PFAS-verontreiniging te achterhalen. Daartoe worden in 2025 extra peilbuizen in het gebied geplaatst.

2. Wat waren onze doelstellingen?

*: betreffen onderwerpen uit het uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij: Deurgaon!.

	Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?	
1	Omgevingswet *1e, 4b Vergunningen kunnen op basis van de Omgevingswet worden verleend.	Het registratieprogramma en werkprocessen zijn doorontwikkeld waardoor aanvragen voor een omgevingsvergunning beter afgehandeld worden. Verder zijn er standaardbrieven klaar en aangevuld op juridische inhoud met betrekking tot de omgevingswet. Hierdoor is de uniformiteit toegenomen in de afhandeling.	De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 in werking getreden. De aanvragen lopen nu via het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). De Wet Kwaliteitsborging (Wkb) is op 1 januari 2024 gedeeltelijk ingevoerd. De Wkb geldt alleen voor gevolgklasse 1 nieuwbouw maar niet voor verbouw. Hierdoor zijn er meer vergunningen verleend dan in eerste instantie verwacht.	G
2	Omgevingswet *1e, 1f, 1i, 4j Inwoners en ketenpartners werken en denken actief mee aan de Omgevingsvisie.	Er zijn circa 12 gesprekken gevoerd met de inwoners over de verschillende deelgebieden. De deelname lag gemiddeld op zo'n 35 personen per avond. In de tweede gespreksronden zijn dilemma's en keuzes voorgelegd want niet alles kan en mag en bovendien staan sommige wensen haaks op de omgevingsvisie. In de derde en laatste gespreksronde in maart 2025 leggen we de samenvattingen neer van wat is opgehaald en is er per gebied vertaald naar mogelijke inbreng voor de omgevingsvisie. Na alle gespreksronden wordt een omgevingsvisie opgesteld die zoveel mogelijk recht doet aan alles wat is opgehaald en alles waar rekening mee gehouden moet worden.	Uit gesprekken in de 12 deelgebieden is veel informatie opgehaald over welke onderdelen per deelgebied belangrijk zijn om meegenomen te worden in de omgevingsvisie. Daarnaast is er een omgevingsfoto gemaakt van de gemeente Aalten. Dit is een verslag waarin de staat van de fysieke leefomgeving in beeld wordt gebracht.	G
3	Huisvesting Het opgeleverde actieplan voor huisvesting van aandachtsgroepen wordt vastgesteld en uitgevoerd.	Er is een panden- en locatielijst opgeleverd met concrete acties waar uitvoering aan is gegeven. Een aantal panden zijn omgevormd naar opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden. De planvorming voor huisvesting van overige aandachtsgroepen wordt voortgezet. Hiervoor is een externe projectleider aangesteld.	Voor diverse aandachtsgroepen zijn opvanglocaties gerealiseerd of worden momenteel concrete plannen uitgewerkt. Verdere uitvoering loopt door in 2025 en 2026.	G

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?	
4 Uitbreidingslocatie wonen *1a, 1d In het vierde kwartaal van 2025 wordt het Omgevingsplan voor uitbreidingslocatie 't Beggelder opgeleverd.	Het college heeft op 10 oktober 2024 ingestemd met de Ontwikkelvisie voor 't Beggelder. Er zijn vier participatiebijeenkomsten georganiseerd die input hebben opgeleverd voor de visie. Ook is de concept-visie afgestemd met (externe) adviesinstanties. Deze visie vormt de basis voor een integrale ontwikkeling van het gebied. Aansluitend is gestart met het opstellen van het Stedenbouwkundig plan dat eind eerste kwartaal 2025 gereed moet zijn voor besluitvorming.	Het college heeft op 10 oktober 2024 ingestemd met de Ontwikkelvisie voor 't Beggelder. Dit heeft ertoe geleid dat er gesprekken zijn gevoerd voor het opstellen van een principebesluit. Het principebesluit is door het college vastgesteld.	O
5 Bedrijventerreinen *4a In 2025 leveren we een concreet gebiedsplan op voor de uitbreiding van het bedrijventerrein.	Er is een plan van aanpak voor de uitbreiding van het bedrijventerrein opgesteld. Daarnaast is de ontwikkeling verder onderzocht door een ecologische beoordeling van het bosperceel en een financiële doorrekening door een plan economisch bureau. Dat alles heeft geleid tot een voorstel voor een te ontwikkelen gebied. Inwoners zijn op een informatiebijeenkomst geïnformeerd over de plannen.	De gemeenteraad is in december 2024 akkoord gegaan met het plan van aanpak 'Uitbreiding bedrijventerrein Aalten' en het uitvoeren van verdiepende onderzoeken als eerste stap in de planvorming van het nieuwe bedrijventerrein.	O
6 Bedrijventerreinen *4a In 2024 wordt een concreet plan van aanpak voor een toekomstbestendig bedrijventerrein voor Aalten opgeleverd.	De speerpuntennotitie 'Op weg naar toekomstbestendige bedrijventerreinen' geeft op hoofdlijnen aan waar we naar toe willen met de bedrijventerreinen. Toekomstbestendige bedrijventerreinen is een breed begrip, waar veel thema's onder vallen. Het gaat niet alleen over duurzaamheid, ook onderwerpen als verkeer, gezondheid en veiligheid komen aan de orde. In de notitie hebben we voor de belangrijkste thema's gekeken hoe we er nu voor staan en wat het beleid is. Dat is vervolgens vertaald naar vijf hoofdthema's met elk een aantal bijhorende speerpunten. De notitie wordt gebruikt als bouwsteen voor de gebiedsgerichte gesprekken over de nieuwe Omgevingsvisie.	Er ligt een speerpuntennotitie 'Op weg naar toekomstbestendige bedrijventerreinen'. Met dit stuk in de hand gaan we in gesprek met het bedrijfsleven. Dat doen we niet alleen over dit onderwerp, maar als onderdeel van de gesprekken die gevoerd worden in het kader van de nieuwe Omgevingsvisie. Ons doel was om een visie op te stellen inclusief uitvoeringsagenda en plan van aanpak. Gaandeweg het proces bleek echter dat dit om diverse redenen niet verstandig was. Het onderwerp is iets dat je echt samen met het bedrijfsleven op moet pakken, de gemeente heeft daarbij eerder een faciliterende dan trekkende rol.	O
7 Klimaat *2g, 2h Per wijk kennen we de kwetsbaarheden als gevolg van het veranderende klimaat.	In het najaar van 2024 zijn er vooruitlopend op het bomenplan, welke in 2025 wordt opgesteld, al meerdere bomen geplant. We verwachten in het najaar van 2025 of de winter 2025/2026 op meerdere plekken nieuwe bomen te planten. Ook is er gestart met het actualiseren/opstellen van een nieuwe kapverordening, waarbij ook aandacht is voor het behoud van voldoende groen in de wijk, om hiermee hittestress te voorkomen/bestrijden.	Op het gebied van klimaatadaptatie zijn diverse zaken opgepakt. Onder meer zijn er watertappunten geplaatst. Verder heeft de gemeente Aalten met de St. Jozef-school samengewerkt aan een koelteplek. Bij diverse ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met klimaatadaptatie, en advies gegeven over de beste manier om dit in te passen.	G
8 Klimaat *2h We versterken de biodiversiteit en de beeldkwaliteit van onze bermen.	In 2024 is een ecologisch beheerplan voor de bermen en sloten opgeleverd. Om daadwerkelijk in 2025 met het ecologisch beheer van de bermen en sloten te starten dient dit beheerplan vertaald te worden naar een raamovereenkomst. Deze wordt in 2025 aanbesteed.	In de loop van 2025 worden de bermen en sloten volgens het ecologisch beheerplan beheerd.	G

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?	
9 Vitale centra *4g We starten in 2024 met de herinrichting van het Prins Clausplein in Dinxperlo in samenspraak met de directe omgeving.	Met diverse partijen zijn afspraken gemaakt om de hinder te beperken. Zo is zoveel mogelijk in fasen gewerkt en zijn looppaden (inclusief tijdelijke verlichting) aangelegd om de winkels en horeca bereikbaar te houden. Bij de weekmarkt zijn tijdelijk marktkramen verplaatsen en zijn daarvoor aanvullende maatregelen getroffen.	De herinrichting is rond de bouwvak van 2024 gestart. Werkzaamheden zijn zoveel als mogelijk afgestemd op alle mogelijke belangen. Zo is de Rotonde Willem van Oranje gerenoveerd, de Hogestraat is grotendeels gerenoveerd en ook de Raadhuisstraat en de Kerkstraat zijn opgeknapt. In het voorjaar van 2025 worden de werkzaamheden afgerond.	G
10 Vitale centra *4g In 2024 starten we met de woningbouw op locatie de Wegwijzer.	Het omgevingsplan is onherroepelijk en de omgevingsvergunning is verleend. De privaatrechtelijke afwikkeling volgt echter in 2025.	Alle procedures zijn afgerond en de omgevingsvergunning is onherroepelijk. Er kan worden gestart met de bouwwerkzaamheden. De verwachting is dat dit in 2025 gaat gebeuren.	O
11 Recreatie & Toerisme *4i Lokaal zetten we in op aanbodontwikkeling, samenwerking bevorderen, lokale promotie- en productontwikkeling, gastheerschap stimuleren en routestructuren versterken.	De herijking van de regionale vrijetijdsagenda is in 2024 afgerond. De lokale vrijetijdsagenda wordt verder uitgevoerd. Vanuit het Uitvoeringsprogramma is het punt 'Verbinden van toeristische trekpleisters' opgepakt, welke in 2025 zal worden afgerond.	De uitvoering van het beleidsplan Vrijtijdseconomie is een continu proces. In 2024 is hier eveneens verder uitvoering aan gegeven. In raadsmededeling 8-2025 is de gemeenteraad meer in detail geïnformeerd over voortgang van de diverse onderdelen.	G
12 Mobiliteitsvisie *1i Eind 2024 wordt de nieuwe mobiliteitsvisie opgeleverd.	Er hebben diverse participatietrajecten met inwoners plaatsgevonden. Het mobiliteitsplan is in de afrondende fase. Het concept is gereed. Het bestuurlijke traject wordt nu nader afgestemd. Daarna wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld.	Het mobiliteitsplan is in de afrondende fase. Vervolgens wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Verwachting is dat in het 2 ^{de} kwartaal 2025 het mobiliteitsplan en uitvoeringsplan worden opgeleverd.	O
13 Regioarrangement *2f We hebben in 2024 een uitgewerkte weergave van de benoemde opgaven met een doorkijk voor de benodigde middelen en instrumenten.	Het huidige kabinetsbesluit over het stopzetten van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) heeft grote invloed op de wijze van samenwerking tussen provincie en gemeenten op dit dossier. Programma's zoals regioarrangement en Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG) worden immers samen met gemeenten en waterschappen uitgewerkt. Het regioarrangement is daarbij ook belangrijke input voor onze omgevingsvisie. Ondertussen wordt wel (regionaal) doorgewerkt aan de uitwerking van het regionale Ruimtelijk Perspectief Achterhoek waarvoor een contourenschets is opgesteld.	Het regioarrangement is een arrangement tussen de Achterhoekse gemeenten en de Provincie Gelderland. De zeven regioarrangementen vormen tezamen de basis voor de afspraken tussen rijk en provincie. Met het wegvallen van het NPLG is de financiële basis voor de uitvoering van de regioarrangementen ook erg onzeker. Een uitgewerkte weergave van de benoemde opgaven met een doorkijk voor de benodigde middelen en instrumenten is er dan ook niet.	R

3. Wat heeft het gekost

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Baten	-6.291	-10.755	-10.955	-8.634
Lasten	14.876	19.945	18.430	15.893
Totaal saldo van baten en lasten	8.585	9.190	7.475	7.259
Toevoeging en of onttrekking aan reserves	15	1.979	2.200	355
Resultaat	8.600	11.169	9.675	7.614

De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

Sociaal Domein

Programma 2

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Algemene ontwikkelingen binnen dit programma

Monitoring Sociaal Domein

Op 24 september 2024 is met de gemeenteraad gesproken over het verkrijgen van inzicht in de voortgang op het Sociaal Domein. Aan de hand van een presentatie is van gedachten gewisseld over de denkrichting om gezamenlijk onderbouwd het gesprek aan te gaan over inspanningen, resultaten en impact in het Sociaal Domein. Met als doel om de raad te informeren over impact en concrete resultaten. Vanuit alle fracties bleek een brede steun te bestaan voor de gepresenteerde denkrichting.

Toekomstvisie zwembaden

In januari 2024 heeft de gemeenteraad de startnotitie 'Toekomst zwembaden' goedgekeurd. Daarin staat hoe het nu gaat met de zwembaden en wat belangrijk is voor de toekomst. Daaropvolgend is een projectteam Toekomstvisie zwembaden gemeente Aalten gevormd. Het projectteam heeft de opdracht om binnen de kaders van de startnotitie samen met de stakeholders te komen tot de meest optimale toekomstvisie voor het zwemwater in onze gemeente.

Voor het vormen van een toekomstvisie op de zwembaden is het onder meer belangrijk om te weten wat onze inwoners en stakeholders belangrijk vinden. In de periode van oktober tot en met november 2024 is daarom met een inwoner-/gebruikersonderzoek informatie opgehaald bij onze inwoners en gebruikers van de zwembaden. De betrokkenheid bij de toekomst van de zwembaden blijkt groot; in totaal 1.364 mensen vulden de enquête in en beantwoordden onze vragen.

Naast de inbreng van inwoners en stakeholders wordt er onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid in brede zin van zwembad 't Walfort en zwembad Het Blauwe Meer. Hiervoor is eind 2024 een extern bureau ingeschakeld met ervaring op het gebied van exploitatie en realisatie van maatschappelijke voorzieningen, met een nadruk op het sportdomein en daarbinnen op zwembaden en binnensportaccommodaties. De informatie die we op de verschillende manieren verzamelen, helpt ons om meerdere toekomstscenario's te maken.

Pedagogische basis, sociale basis en toegang

Met veel kinderen gaat het gelukkig goed. Tegelijkertijd is de landelijke ontwikkeling dat steeds meer kinderen, jongeren en ouders/verzorgers zich zorgen maken over de toekomst en worstelen met hun mentale gezondheid. Kinderen krijgen ook jeugdhulp voor problemen die niet bij henzelf zijn ontstaan, maar in hun omgeving zoals een (v)echtscheiding, bedreiging van bestaanszekerheid of GGZ-problematiek van ouders. Verder zien we dat meer kinderen een diagnose krijgen, wat enerzijds soms helpt om goede hulp te bieden, maar hen anderzijds ook te snel kan bestempelen als 'afwijkend'. In de Hervormingsagenda Jeugd is daarom afgesproken dat alle partijen inzetten op normaliseren. Door verschillen te accepteren, niet voor alle problemen gelijk professionele hulp in te schakelen en goed te kijken naar wat kinderen en het gezin nodig hebben, kunnen we zorgen dat minder jeugdhulp nodig is. Dat vraagt iets van ons als samenleving en dit organiseren we in onze gemeente zelf, om zo dicht mogelijk bij de (leefwereld van de) inwoner te blijven. We zijn in gesprek met verschillende partijen (onderwijs, bedrijfsleven, verenigingen, zorgpartners en voorliggende voorzieningen) over de betekenis, het belang en de rol van deze organisaties, scholen en bedrijven voor een goede pedagogische basis.

Ook wordt er gewerkt aan ouderbetrokkenheid door middel van de aanpak #Opladers. Dit heeft geresulteerd in KOOS, een initiatief van ouders vóór ouders die graag met elkaar in contact komen voor uitwisseling van ervaringen. In het LEA (lokale educatieve agenda) hebben we als speerpunten voor de toekomst het versterken van de ouderbetrokkenheid en het versterken van de pedagogische basis opgenomen. Dat doen we door verantwoordelijkheden niet over te nemen, maar ouders te betrekken en te ondersteunen waar nodig en ze de tools te geven om het zelf te doen. Om die tools te bieden willen we het voorliggende veld nog dichter bij de inwoners brengen. Met de doorontwikkeling van het Preventie Platform Jeugd hebben we dit in gang gezet. We gaan nóg meer lokaal en thuisnabij een goed collectief preventief aanbod neerzetten.

In 2024 is er vanuit de Gelijke Kansen Alliantie (Onderwijs en gemeente) een grote stap gezet in de doorgaande lijn van voorschoolse educatie naar primair onderwijs en van primair naar voortgezet onderwijs. Er zijn samen afspraken gemaakt over de wijze van overdracht van (zorg)leerlingen, er wordt bij elkaar in de keuken gekeken en er is een conferentie geweest over 'hoge verwachtingen'.

Ook is er een bijeenkomst geweest over 'de leerkracht centraal' met als doel om zowel de pedagogische basis als de doorgaande lijn op school te verstevigen.

Naast bovenstaande zijn we, zoals al eerder vermeld in de raadsmededeling Hervormingsagenda Jeugd 192-2024 bezig met de ontwikkeling van een Sterker Lokaal Team. Een sterke pedagogische en sociale basis is een voorwaarde voor een goede start en een succesvolle toekomst van iedere jeugdige. Hoe sterker deze basis, hoe beter vragen en uitdagingen die horen bij het opgroeien in het gewone leven kunnen worden opgepakt. Dit stelt de jeugdigen in staat om op een veilige en gezonde manier op te groeien. Zo kunnen zij zich ontwikkelen naar hun volledige mogelijkheden. Soms gaat dit niet vanzelf en is extra ondersteuning nodig vanuit het ondersteuningsteam dat samen met partijen uit de sociale en pedagogische basis de jeugdigen ondersteunen op school, in de wijk en in het gezin. In het kader van de Hervormingsagenda jeugd en Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming zijn we in Aalten een Sterker lokaal team aan het vormen. Dit team draagt bij aan het gewone leven door te normaliseren en samen te werken met het (netwerk van het) gezin, is aanwezig in de leefwereld van gezinnen, sluit aan bij de wensen en mogelijkheden van de gezinnen en inventariseert wat het hele gezin nodig heeft. Dit doen we via de methodiek de Verklarende analyse. Binnenkort is de laatste groep klaar met de training.

Lokale Team is het vaste gezicht voor het gezin. Ook hier zijn we mee aan de slag gegaan en inmiddels een stap verder in het proces door de pilot met de regionale toekomsttuin. Het gezin wordt niet meer overgedragen maar er wordt expertise bijgehaald waar nodig. Dit voeren we door in de netwerksamenwerking die we regionaal aan het ontwikkelen zijn met Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de jeugdbescherming. Op verzoek van het lokale team worden de genoemde partijen bij geschaald indien nodig en weer afgeschaald zodra dat kan. Doordat het lokale team zelf hulp gaat verlenen zullen er meer zorgvragen worden opgepakt door hetzelfde gezicht dichtbij en samen met de sociale en pedagogische basis. Het voorliggende veld en de eigen kracht van ouders en hun netwerk wordt beter benut.

Door lokale teams te versterken en te ondersteunen, wordt beoogd om de toegang tot kwalitatieve zorg en ondersteuning te verbeteren, preventie en vroegtijdige interventie te bevorderen en de ouder-kindrelatie te versterken. Deze aanpak heeft als uiteindelijk doel het creëren van een gezonde en veilige omgeving waarin kinderen en gezinnen kunnen gedijen en optimaal kunnen participeren in de samenleving. Verschillende aspecten rondom één toegang sociaal domein worden geïnventariseerd en beoordeeld. Dit wordt in 2025 verder uitgewerkt in een concreet plan van aanpak.

In het kader van veiligheid zijn we bezig met de ontwikkeling van het Regionale Veiligheidsteam. Dit wordt een netwerksamenwerking waar Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de jeugdbescherming op verzoek van het lokale team bij geschaald worden indien nodig en er weer uitgaan als dat kan. Doordat het lokale team zelf hulp gaat verlenen zullen er meer zorgvragen worden opgepakt door hetzelfde gezicht dichtbij en samen met de sociale en pedagogische basis. Het voorliggende veld en de eigen kracht van ouders en hun netwerk worden beter benut.

Onderwijshuisvesting

De vorming van Integrale Kindcentra is een belangrijk speerpunt in het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP), waarbij een onderscheid gemaakt moet worden tussen de inhoudelijke samenwerking en de gevolgen die dat weer heeft voor de onderwijshuisvesting.

De inhoudelijke samenwerking wordt vormgegeven door de schoolbesturen en de kinderopvang-organisaties. De gemeente is hierin volgend maar de samenwerking heeft echter wel rechtstreeks gevolgen voor de huisvesting. Voor de uiteindelijke huisvesting is de gemeente verantwoordelijk. De gezamenlijke huisvesting en de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang sluit één op één aan op de gemeentelijke ambitie welke in het IHP is vastgelegd. Het beschikbare budget bepaalt mede het tempo waarin die ambitie gerealiseerd wordt. Overigens zit daar de vraag ingebakken wat dan nog meer het tempo bepaalt; dat zijn o.a. de personele capaciteit in de betrokken organisaties en in de markt.

In 2024 zijn de onderstaande projecten vanuit het IHP in gang gezet:

- Uitbreiding IKC Triangel Dalweg
- Scenariostudie Slingelaan Schaersvoorde

De voorbereidingen voor de permanente uitbreiding van de Triangel zijn inmiddels in volle gang. Wanneer de beoogde uitbreiding is gerealiseerd, kunnen de kinderen die nu nog onderwijs volgen op de locatie van de Triangel Hoog verhuizen naar de Dalweg. In de nieuwbouw zal, naast de kinderen van de onderbouw, ook de kinderopvang worden gehuisvest. Inmiddels is het ontwerp van de nieuwbouw gepresenteerd aan de buurt. De opmerkingen die vanuit de buurt zijn gemaakt zijn inmiddels in de stuurgroep besproken en inhoudelijk beantwoord. Hier en daar heeft dat ook geleid tot aanpassingen van het ontwerp. Wanneer de uitvoering verloopt volgens de planning zoals deze nu voorligt, zal eind 2026 de nieuwe huisvesting in gebruik genomen kunnen worden.

Een ander project uit het IHP is Schaersvoorde, locatie Slingelaan. Dit gebouw is namelijk aan renovatie of vervanging toe. Eerste stap is, mede op verzoek van de raad, een haalbaarheidsonderzoek waarin wordt onderzocht of nieuwbouw of renovatie de beste oplossing is. Een extern adviesbureau voert dit onderzoek uit en Schaersvoorde (Achterhoek-VO) is nauw betrokken. Het onderzoek is uitgebreid met de vraag of het mogelijk is om voorzieningen te combineren. De resultaten worden naar verwachting medio 2025 opgeleverd.

Om IKC-vorming voor IKC Groen van Prinsterer ook mogelijk te maken, heeft Accentscholengroep de gemeente verzocht om medewerking te verlenen aan het plaatsen van een tijdelijke voorziening nabij het gebouw van de Groen van Prinsterer door Kosmo Kinderopvang. Inmiddels is een begin gemaakt met de concrete uitwerking van de plannen, hierbij hebben Accentscholengroep en Kosmo Kinderopvang het voortouw genomen.

Gemeenschapshuizen

Eind 2021 heeft de gemeenteraad het nieuwe 'Beleidskader gemeenschapshuizen' vastgesteld. Belangrijk uitgangspunt hierin is dat er inmiddels binnen onze gemeentegrenzen in aantal en omvang voldoende gemeenschapshuizen zijn. Daarmee kon de bestaande incidentele investeringssubsidieregeling, met name gericht op nieuwbouw of uitbreiding van gemeenschapshuizen, komen te vervallen.

Financiële ondersteuning bestaande uitbreidingsplannen De Ringkamp Haart en Kulturhus Lintelo:
Ten tijde van de besluitvorming rond dit nieuwe beleidskader waren er nog drie initiatieven rondom uitbreiding van gemeenschapshuizen in ontwikkeling, die op basis van deze investeringssubsidieregeling op gemeentelijke steun zouden kunnen rekenen (Haart, Lintelo en De Heurne). Als afbouw van de investerings-subsidieregeling heeft de raad voor deze initiatieven een éénmalig budget uitgetrokken van maximaal € 250.000. Uiteindelijk zijn alleen door de Ringkamp Haart en het Kulturhus Lintelo definitieve plannen ter cofinanciering ingediend. Deze zijn in 2024 gehonoreerd met eenmalige subsidies van respectievelijk € 97.613 en € 23.182. Beide initiatieven hebben hiernaast succesvolle subsidieverzoeken ingediend bij de Provincie Gelderland (op basis van de regelingen Gemeenschapsvoorzieningen (Lintelo) en de Wijken- en Dorpendeal (Haart)).

Invoering nieuwe structurele subsidieregeling groot onderhoud gemeenschapshuizen:

De gemeenschapshuizen gaven bij hun inbreng voor het nieuwe beleidskader overigens allen aan dat zij binnen hun exploitatie onvoldoende ruimte overhouden om voor toekomstig (groot-)onderhoud te reserveren. Uw gemeenteraad kent binnen het nieuwe beleidskader de gemeenschapshuizen een belangrijke maatschappelijke functie toe binnen de sociale basis. Speerpunt van het nieuwe beleid is dan ook te komen tot een structurele subsidieregeling, op basis waarvan de gemeenschapshuizen financieel ondersteund worden in hun jaarlijkse groot-onderhoudskosten, waarmee dus substantieel wordt bijgedragen in de instandhouding van deze belangrijke gemeenschapsvoorzieningen in de kernen en buurtschappen. In 2024 is een dergelijke structurele subsidieregeling geformuleerd en vastgesteld.

Crossfire

Een gezamenlijke locatie van de brandweer en de Feuerwehr wordt als een innovatieve oplossing gezien om aanzienlijke veiligheidsvoordelen voor de grensregio en draagt de Europese gedachte uit. Het leidt uiteindelijk tot een kostenbesparing doordat er minder brandweerposten gebouwd hoeven te worden in de grensstreek. Er is meer personeel beschikbaar en op dagelijkse basis samenwerken leidt tot kwaliteitsverbetering bij de gezamenlijke inzet. Voor de verdeling van de kosten wordt een vastgoedmanagementmodel uitgewerkt. Verder vindt er constructief overleg plaats met vastgoedeigenaren van potentiële locaties; dit zijn echter langlopende processen. Op verschillende plekken is de lobby ingezet met als doel cofinanciering binnen te halen. Een Europese subsidieaanvraag voor projectkosten is afgewezen.

Opgave gezondheid en preventie

Gezond en Actief Leven Akkoord GALA

Begin 2023 is het Gezond en Actief Leven akkoord (GALA) getekend. Het ministerie van VWS, gemeenten, zorgverzekeraars en verschillende GGD-regio's werken samen aan bestaande en nieuwe preventieve maatregelen. Dit wordt gedaan op zeven thema's:

- Gezondheidsachterstanden
- Gezonde leefomgeving
- Sociale basis
- Gezonde leefstijl
- Mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden
- Ketenaanpakken (kansrijke start, kind naar gezonder gewicht, gecombineerde leefstijlinterventie, welzijn op recept en valpreventie).

De verschillende thema's sluiten aan op de thema's in de nota Sociaal Domein en zijn al eerder opgepakt. In 2024 zijn op de verschillende thema's nieuwe initiatieven gestart.

Zo is 2024 in toegewerkt naar de nota vrijwillige inzet 'Iedereen is een naaber'. Deze nota is inmiddels door de raad vastgesteld. Daarnaast werken we aan meer samenhang in de sociale basis. Zo wordt het project 'versterken inwonersondersteuning' uitgevoerd. Onderdelen daaruit zijn door ontwikkelen van het GRIP-team naar het Vraag en Advies Team (VAT), waar inwoners met al hun vragen en zorgen op het gebied van het sociaal domein terecht kunnen. En het vormgeven van 'de academie' waar inwoners die zich vrijwilliger inzetten voor een ander én mantelzorgers kennis kunnen opdoen. Ook is ingezet op het verbeteren van de samenhang in de sociale basis met daarbij bewegen, sport, cultuur en ontmoeting als belangrijke middelen om dit te bereiken.

Toekomstbestendig maken van de sportinfrastructuur

In 2024 zijn er belangrijke stappen gezet voor het toekomstbestendig maken van de sportinfrastructuur. Er heeft door middel van een stevig participatieproces met het verenigingsleven en interne en externe stakeholders een behoefteonderzoek plaatsgevonden naar de sportvoorzieningen in onze gemeente. Hieruit zijn uitgangspunten voor het sportvoorzieningenbeleid voortgekomen die door het college zijn vastgesteld in de adviesnota Toekomstbestendig Sportlandschap. Deze worden in 2025 en 2026 uitgewerkt in een beleidsnota waarin ook de formatieve en financiële consequenties inzichtelijk worden.

Sport als middel voor positieve gezondheid en preventie

In 2024 zijn er aanzienlijke vorderingen gemaakt in het organiseren en behouden van laagdrempelig sport- en beweegaanbod om zo bij te dragen aan een gezonde leefstijl voor alle inwoners.

De pilot van de Beweegmakelaar vanuit het Beweeg-Sport- en Leefstijlakkoord is in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uitgebreid om zo meer inwoners te kunnen ondersteunen en begeleiden. De beweeginterventie Ontdekkend Bewegen op Maat in Dinxperlo en Aalten is geëvalueerd en geoptimaliseerd voor inwoners met een afstand tot een gezonde leefstijl. Ook is een start gemaakt met de inrichting en optimalisering van de ketenaanpakken Valpreventie en Volwassenen naar Gezond Gewicht, dit wordt de komende jaren verder uitgewerkt.

Versterken bibliotheekvoorziening

Sinds 2024 ontvangen gemeenten extra middelen voor het versterken van de lokale bibliotheekvoorziening. Dit in aanloop naar de nieuwe wettelijke zorgplicht voor volwaardige bibliotheken vanaf medio 2026. In Aalten ging het in 2024 om een bedrag van €87.000. Deze middelen zijn gebruikt om de kennis, kunde, collectie en ruimte van de bibliotheek beter beschikbaar te stellen voor alle inwoners. In 2024 zijn de openingstijden van de locaties van de bibliotheek in Aalten en Dinxperlo verruimd van 29 naar 39 uur per week. In 2025 kijken we wat het effect is geweest van deze urenuitbreiding. Daarnaast is het aanbod verder geprofessionaliseerd en zijn er extra materialen aangeschaft zodat de beschikbare ruimte in de bibliotheek beter benut wordt.

Cultuurpunt Aalten

Op 23 september 2024 is een belangrijke stap genomen in de verdere ontwikkeling van cultuureducatie in de gemeente Aalten. Bibliotheek de Achterhoekse Poort, de samenwerkende basisscholen via de stichting Cultuureducatie Dinxperlo – Aalten en de gemeente Aalten hebben de intentie uitgesproken om te komen tot een Cultuurpunt Aalten per 1 augustus 2025.

De bibliotheek is goed gepositioneerd om als Cultuurpunt Aalten te gaan werken omdat ze door haar huidige dienstverlening al de noodzakelijke infrastructuur en netwerken heeft.

Regionaal samenwerken binnen het programma Vrijheid (2023/2024)

De gemeente Aalten is penvoerder voor het regioprogramma Vrijheid Achterhoek, Liemers en Duitse grensgemeenten. 2024 heeft in het teken gestaan van de uitvoering van een aantal projecten binnen de vier thema's Vrijheidsmaaltijden, Vrijheidsroutes, Verbindend licht en Ode aan de Vrijheid. Een mooi voorbeeld is de ontwikkeling van een regionaal vrijheidslied door Irene van de Aart. Van dit lied zijn arrangementen gemaakt die door alle muziekverenigingen en koren in de regio kunnen worden gebruikt. Maar ook het project Schakels van het Licht dat verbondenheid en gezamenlijkheid symboliseert.

Eind 2024 is besloten door de deelnemende gemeenten en de provincie om het project te verlengen tot 1 juni 2025. Hierdoor kan een aantal projecten beter worden afgerond en een logische verbinding worden gemaakt met de activiteiten in het kader 80 jaar Vrijheid.

Ouder worden in Aalten

We zijn gestart met het op regionaal en lokaal niveau vormgeven van de Ketenaanpak Valpreventie. De Ketenaanpak Valpreventie is een aanpak voor thuiswonende ouderen van 65 jaar of ouder dat is vastgelegd in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het doel van de ketenaanpak is om ouderen op te sporen bij wie het risico dat zij vallen groot is en dit risico vervolgens te verkleinen. Het project voor de buurtaanpakken in Dinxperlo en Aalten waarin veiligheid, toegankelijkheid, ontmoeting, woon- en leefomgeving centraal staan, is inmiddels gestart. Er wordt nu gewerkt aan uitvoeringsplannen voor iedere buurt. Daarnaast werkt op dit moment de IZA uitvoeringscoalitie veerkrachtig ouder worden de opgaven vanuit het IZA-plan uit, te weten: eigen kracht en samen kracht, integrale wijkteams en integrale zorg aan ouderen in een kwetsbare positie.

In de gemeente Aalten is een extern bureau gestart met een campagne om inwoners na te laten denken over later. Dit sluit aan op de landelijke campagne Praat Vandaag Over Morgen.

Daarnaast gaf de werkgroep ouderen en veerkracht uitvoering aan het jaarplan 2024. Zo is er binnen zorgorganisaties meer aandacht voor de mantelzorgers. Vanaf 2024 kan iedere oudere gebruik maken van een op je plek gesprek, uitgevoerd door Willem, hart voor levensvragen. Ouderen worden gestimuleerd om mee te blijven doen. Daarvoor verschijnt 2 keer per jaar De Plusser van en door ouderen als bijlage bij de weekkranten. Ter ondersteuning van mensen met dementie wordt aandacht gegeven in de media, op scholen en bij nieuwkomers. Er worden activiteiten georganiseerd in het kader van de Wereld Alzheimer Dag. Daarnaast is er ondersteuning mogelijk door gespreksgroepen voor mensen met dementie, groepen voor hun mantelzorgers, DOEmentie (vrijwilligerswerk voor mensen met dementie).

Opgave bestaanszekerheid en participatie

Van armoedebeleid naar financiële bestaanszekerheid

Op 26 november 2024 is het nieuwe beleidskader 'van armoedebeleid naar financiële bestaanszekerheid' vastgesteld. Met deze nota is het armoedebeleid herijkt. In de nota is een reeks aan wijzigingen van het armoedebeleid vastgesteld en worden de activiteiten beschreven waarmee we het niet-gebruik van de regelingen willen terugdringen. Voor de totstandkoming van een herijkt armoedebeleid is in september 2024 het advies 'van Arm-lastig naar Arm-slag' opgeleverd door een werkgroep van inwoners. Deze nota beoogt tevens een doorontwikkeling van het armoedebeleid in 2025 en verder. De basis is de 'visie op financiële bestaanszekerheid'. In deze visie zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Armoede en schulden zijn communicerende vaten;
- Vereenvoudigen van het vinden en krijgen van ondersteuning;
- Inzetten op meedoen;
- Inzetten op kinderen en jongeren;
- Actualisatie van bedragen.

In deze nota is ook de doorontwikkeling vanaf 2025 opgenomen met aandacht voor monitoring (project effectmeting armoedebeleid) en de impact van beleid (klankbordgroep inwoners).

Het project effectmeting armoedebeleid is de eerste stap in doorontwikkeling van het armoedebeleid. Daarnaast is er een samenwerking met de klankbordgroep van inwoners waardoor gevraagde en ongevraagde aanbevelingen worden gedaan voor de doorontwikkeling van het armoedebeleid.

Ontwikkelingen Participatiewet

In januari 2024 waren er 303 huishoudens in Aalten met een bijstandsuitkering. In december 2024 is dat aantal gestegen naar 315. Deze toename is deels te verklaren door de verhoogde instroom in de uitkering van nieuwe inwoners uit andere gemeenten of inwoners komende van een asielzoekerscentrum. Daarnaast blijkt het steeds moeilijker voor Laborijn om uitstroom uit de uitkering te realiseren. Er is een toename van uitkeringsgerechtigden die kampen met complexe problematiek waardoor zij een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Het BUIG-budget wat we van het rijk ontvangen om bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidie van te betalen is niet voldoende gebleken waardoor we een tekort hadden van ruim € 400.000. Het is de opdracht van Laborijn om inwoners te helpen aan betaald werk en als dat (nog) niet lukt om ondersteuning te bieden bij ontwikkelstappen om te participeren in de samenleving.

Om de resultaten voor Aalten te verbeteren heeft Laborijn in 2024 vijf maatregelen ingevoerd die zijn gericht op het verhogen van de uitstroom van inwoners met een bijstandsuitkering naar betaald werk. Ook is er in 2024 door Laborijn extra aandacht besteed aan de doelgroep oudkomers met een bijstandsuitkering. Dit zijn inwoners die onder de oude wet Inburgering onvoldoende kansen hebben gekregen om te integreren. Een uitgebreide screening heeft plaatsgevonden op diverse leefgebieden, zodat er vanaf 2025 maatwerk geboden kan worden om deze inwoners een actief traject te bieden gericht op (taal)ontwikkeling en bemiddeling naar werk of andere vormen van participatie. De DGI-pilot (doelgroep indicatie) heeft aangetoond dat het bieden van een tijdelijk dienstverband bij Laborijn aan inwoners met een arbeidsbeperking een effectief instrument is om deze inwoners te laten landen op de voor hen best passende plek. Op basis van het klantpotentieel is ten aanzien van de mate van inzet van dit instrument voor de komende begrotingsjaren bepaald dat er continu ruimte is voor 25 tijdelijke dienstverbanden.

Doorontwikkeling van het sociaal ontwikkelbedrijf Laborijn

In 2015 is de Participatiewet ingevoerd, waardoor de instroom in de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) is gestopt en de Wajong alleen nog beschikbaar is voor mensen die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn. Het gevolg hiervan is dat er een steeds grotere, nieuwe doelgroep met een arbeidsbeperking een beroep doet op Laborijn voor ondersteuning. De middelen die voor de nieuwe doelgroep vanuit de Rijksoverheid beschikbaar zijn, zijn een stuk lager dan voorheen onder de Wsw. Om de dienstverlening van Laborijn betaalbaar te houden en efficiënter in te richten zijn er in 2024 besparingsmaatregelen ingevoerd. Het gaat om meerdere besparingsmaatregelen, zoals het efficiënter inzetten van job coaching en het sluiten van de werk-leercentrum locatie in Ulft. Deze maatregelen zijn halverwege 2024 ingevoerd en de effecten van deze besparingen zullen met name vanaf 2025 zichtbaar worden. Daarnaast stelt het Rijk in de jaren tot en met 2035 jaarlijks middelen beschikbaar om sociaal ontwikkelbedrijven tegemoet te komen in de financiële uitdagingen en te ondersteunen bij de doorontwikkeling van de sociale infrastructuur. In 2024 ging het voor Laborijn om een bedrag van € 724.255. Laborijn benut deze impulsmiddelen om haar infrastructuur door te ontwikkelen en toekomstbestendig te houden. In 2024 is er een aanzet gemaakt voor een bestedingsplan. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd en opgenomen in de meerjarenbegroting Laborijn. Het doel is dat alle inwoners onder de Participatiewet, Wet inburgering en Wsw gebruik kunnen blijven maken van de ondersteuning van Laborijn om mee te doen in de samenleving, nu en in de toekomst.

Huisvesting en integratie nieuwkomers

In 2024 betrof de taakstelling huisvesting statushouders 63 voor de gemeente Aalten. Dit betekent dat er 63 nieuwe inwoners komende van een asielzoekerscentrum gehuisvest moesten worden, waarvan 13 alleenstaande minderjarige vluchtelingen. Er zijn in 2024 in totaal 37 statushouders gehuisvest in de gemeente Aalten. De achterstand van 26 wordt opgeteld bij de taakstelling van 2025. Het blijkt lastig om de taakstelling te halen omdat er veel eenpersoonshuishoudens zijn onder de statushouders en er weinig sociale huurwoningen beschikbaar zijn. In 2024 is er gewerkt aan oplossingen voor dit probleem. Zo zijn er voorbereidingen getroffen voor een pilot Kamergewijze verhuur voor zes tot acht statushouders die vanaf 2025 ingaat. Ook is er gewerkt aan een kleinschalige opvanglocatie voor zes alleenstaande minderjarige statushouders die begin 2025 wordt gerealiseerd. Met samenwerkingspartners Figulus, Laborijn, YOIN en de Woonplaats zijn afspraken gemaakt over deze nieuwe woonvormen en de benodigde begeleiding. De 37 statushouders die in 2024 zijn gehuisvest hebben maatschappelijke begeleiding gekregen van Figulus en zijn gestart met een inburgeringstraject bij Laborijn.

Met de komst van de nieuwe opvanglocaties voor Oekraïners in Aalten en Dinxperlo zijn er in 2024 in totaal 153 gemeentelijke opvangplekken gerealiseerd. Figulus is verantwoordelijk voor de begeleiding van de Oekraïense vluchtelingen in de gemeente Aalten en Laborijn voor de verstrekking van het leefgeld aan degenen die geen inkomsten hebben. In september 2024 is Laborijn in opdracht van gemeente Aalten in samenwerking met Figulus een pilot gestart om Oekraïense vluchtelingen op individuele basis meer begeleiding naar betaald werk en participatie te bieden. De resultaten van deze pilot zijn positief. Veel Oekraïense inwoners willen en kunnen zich ontwikkelen. De 38 deelnemers van de pilot hebben zich ontwikkeld op gebied van taal, zelfredzaamheid, werk, netwerk en dragen zo een steentje bij aan de samenleving. Het doel is om deze werkwijze in 2025 structureel te borgen, zodat alle Oekraïense inwoners van Aalten gebruik kunnen maken van deze ondersteuning gericht op meedoen.

Opgave ondersteuning en geïndiceerde hulp

Het versterken van de samenwerking op het gebied van zorg en veiligheid

We zien veel ontwikkelingen op het gebied van zorg en veiligheid. Een goede samenwerking met externe partners, zoals de politie, Veilig Thuis, woningcorporatie en zorgaanbieders, is daarbij cruciaal. Wij zetten onze huidige middelen in om de samenwerking met onze externe (keten) partners verder te intensiveren en te optimaliseren. En om de complexe veiligheidsvraagstukken waar we als gemeente mee te maken krijgen nauwkeurig en met de juiste zorg op te pakken. De pilot Zorg en Veiligheid is met succes afgerond zoals aangegeven in de najaarsnota 2024. Daarop is een tweede procesregisseur aangesteld en ingewerkt.

Dit zorgt voor een betere borging van zorg en veiligheid. Er is binnen zorg en veiligheid veel ingezet op het optimaliseren van de werkprocessen, optimaal gebruik maken van de informatiesystemen en het verwerken van nieuwe complexe veiligheidsvraagstukken. Er is nu meer tijd en aandacht voor een intensieve samenwerking met interne en externe partners op de verschillende onderwerpen waar zorg en veiligheid mee te maken heeft. Daarnaast is er nu meer tijd beschikbaar om beleidszaken verder uit te diepen en te zorgen voor een optimale aansluiting in de regio Achterhoek en met de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.

Inkoop sociaal domein

Eind januari 2024 namen de Achterhoekse gemeenten het besluit om de huidige contracten voor Wmo/Jeugdhulp niet te verlengen. Aansluitend is een nieuwe inkoopprocedure gestart om ervoor te zorgen dat er vanaf 1 januari 2026 nieuwe contracten kunnen ingaan.

De gemeenten zien de komende aanbestedingen als kans om de volgende stap te zetten op weg naar optimale hulp en ondersteuning voor inwoners in de Achterhoek. Ook wel transformatie genoemd. Dit in dialoog met de aanbieders. Op 3 juli, 11 september en 16 oktober 2024 zijn marktconsultaties gehouden. Geïnteresseerde aanbieders hebben daarbij de gelegenheid gehad mee te denken en input te leveren op de segmentatie en perceelindeling, de productbeschrijvingen, de programma's van eisen en de tarievenopbouw.

3. Wat waren onze doelstellingen?

*: betreffen onderwerpen uit het uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij: Deurgaon!.

	Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?	
1	Armoedebeleid *2i, 3i Herijking armoedebeleid.	Voor de totstandkoming van een herijkt armoedebeleid is in september 2024 het advies 'van Arm-lastig naar Arm-slag' opgeleverd door een werkgroep van inwoners. De 'Visie financiële bestaanszekerheid' vormt de basis voor het beleidskader 'Van Armoedebeleid naar financiële bestaanszekerheid'.	November 2024 is het nieuwe beleidskader 'van armoedebeleid naar financiële bestaanszekerheid' vastgesteld. Met deze nota is het armoedebeleid herijkt.	G
2	Participatie Doorontwikkeling Laborijn.	In 2024 zijn de volgende acties uitgevoerd om alle inwoners met een Participatiewetuitkering een actief traject aan te bieden en aanbod om ontwikkeling mogelijk te maken: • Alle inwoners met een Participatiewetuitkering zijn in beeld bij een werkconsulent. • Er is in 2024 door Laborijn extra aandacht besteed aan de doelgroep oudkomers. • Er zijn door Laborijn vijf maatregelen ingevoerd om het BUIG-resultaat in Aalten positief te beïnvloeden. • Laborijn is in 2024 gestart met de Ondernemersschool voor statushouders. • De DGI-werkwijze is door Laborijn ingebed in de reguliere dienstverlening.	In 2024 zijn de volgende stappen gezet in het kader van de langdurige transformatieopgave om Laborijn door te ontwikkelen tot een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf: • Er zijn besparingsmaatregelen ingevoerd om de dienstverlening van Laborijn efficiënter in te richten. • Er zijn maatregelen ingevoerd gericht op uitstroom om het BUIG-resultaat in Aalten positief te beïnvloeden • De DGI (Doel Groep Indicatie)-werkwijze is ingebed in de reguliere dienstverlening. • Er is in 2024 een eerste aanzet gemaakt voor een bestedingsplan over het impulsbudget.	G
3	Beschermd wonen *3c Het versterken van de laagdrempelige inloopvoorzieningen voor mensen met ggz-problematiek.	We zijn in 2024 het gesprek gestart met Figulus en zorgaanbieders om de inloopvoorzieningen toe te rusten op zwaarder wordende problematiek.	Zowel in kern Aalten als in kern Dinxperlo zijn er inloopvoorzieningen voor mensen met GGZ-problematiek gerealiseerd. Deze voorzieningen vormen de basis voor de uitvoering van het IZA-transformatieplan mentaal gezond.	G

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?
4 Leefstijlakkoord *5e Inwoners (meer) laten bewegen en mee te laten doen aan de samenleving.	De beweeginterventie Ontdekkend Bewegen op Maat is geëvalueerd en geoptimaliseerd voor het komende jaar. Daarnaast is ook een start gemaakt met de inrichting en optimalisering van de keten-aanpakken Valpreventie en Volwassenen naar Gezond gewicht.	De adviesnota Toekomstbestendig Sportlandschap is in december 2024 vastgesteld door het college. De inzet van de Beweegmakelaar in de keten-aanpakken Volwassenen naar Gezond Gewicht en Valpreventie maakt dat de bewustwording in het netwerk groeit en de doorverwijzing van eerstelijnszorg naar preventief/collectief en geïndiceerd aanbod steeds soepeler verloopt.
5 Sociale en pedagogische basis *3f Het versterken van de sociale en pedagogische basis.	We zijn met inwoners het gesprek aangegaan over de toekomst van het zorglandschap. De campagne 'ticket naar je toekomst' is gestart. Daarnaast zijn er verdiepingssessies georganiseerd om goede ideeën voor de gemeente op te halen en zo mogelijk in gang te zetten. De thema's vanuit de 'Blue zones' zijn hiervoor het uitgangspunt. In 2025 wordt dit vervolgd en afgerond met een festival en het opleveren van een eindproduct met uitgewerkte ideeën en initiatieven voor de gemeente Aalten.	Deze activiteiten hebben de bewustwording om na te denken over ouder worden in beweging gezet.
6 Ouder worden in Aalten *3a Veerkrachtig ouder worden.	We zijn gestart met het op regionaal en lokaal niveau vormgeven van de keten-aanpak valpreventie zodat mensen vitaler ouder worden. De werkgroep ouderen en veerkracht heeft uitvoering gegeven aan het jaarplan 2024. Door inzet van welzijn op recept zorgen we ervoor dat meer ouderen mee kunnen doen. Daarnaast is de doelgroep ouderen een aandacht groep van het Vrijwilligers Service Punt (VSP) om deze groep zo goed mogelijk te bereiken. Er is een lokale werkgroep gestart die ontmoetingsplekken meer in samenhang brengt en die de mogelijkheden voor nieuwe plekken onderzoekt. Naast de inzet van een wooncoach voor ouderen met een koopwoning, is er in 2024 gestart met project 'comfortabel thuis' met De Woonplaats waardoor het voor mensen in een huurwoning mogelijk is om een wooncoach in te zetten. Daarnaast wordt ingezet op bouwen voor de doelgroep ouderen. Het project 'omzien naar elkaar' heeft tot doel ouderen langer zelfstandig thuis te laten wonen.	Binnen zorgorganisaties is er meer aandacht voor de mantelzorgers. Ouderen worden gestimuleerd om mee te blijven doen. Er is aandacht voor dementie in de lokale media, op scholen en bij nieuwkomers. Er is aandacht en er zijn diverse ondersteuningsmogelijkheden voor mensen met (beginnende) dementie.
7 Sociale Basis *3f Het optimaliseren van de verbinding tussen de toegang tot hulp en de sociale basis.	In het kader van het project 'versterken inwonersondersteuning' zijn voorbereidingen getroffen om het GRIP op je knip team uit te breiden naar een inlooppunt waar inwoners terecht kunnen met hun vragen op het gebied van het sociaal domein en zorgen om de ander.	In 2024 is de uitbreiding van GRIP op je knip team naar vraag en adviesteam voorbereid.

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?	
8 Pedagogische basis *3d De ontwikkeling van kinderen stimuleren en ouders ondersteunen bij het opvoeden.	We hebben gesprekken gevoerd met verschillende partijen over de betekenis, het belang en de rol van een goede pedagogische basis. Er is gewerkt aan het versterken van ouderbetrokkenheid via het initiatief #Opladers, wat resulteerde in KOOS, een platform van ouders vóór ouders. In de lokale educatieve agenda (LEA) hebben we speerpunten voor de toekomst opgenomen. Er is gewerkt aan het verder ontwikkelen van het Preventie Platform Jeugd. We zijn bezig met de oprichting van een Sterker Lokaal Team. Vanuit de Gelijke Kansen Alliantie zijn afspraken gemaakt tussen voorschool, primair onderwijs en voortgezet onderwijs over de overdracht van (zorg)leerlingen en met elkaar meekijken en van elkaar leren. Daarnaast is een conferentie georganiseerd over 'hoge verwachtingen' en een bijeenkomst over 'de leerkracht centraal'. We hebben de pilot met de regionale toekomsttuin gestart.	Het KOOS-initiatief biedt ouders de mogelijkheid om met elkaar in contact te komen en ervaringen uit te wisselen. Het Preventie Platform Jeugd wordt doorontwikkeld. Er is vooruitgang geboekt met de oprichting van het Sterker Lokaal Team. Het voorliggende veld en de eigen kracht van ouders en hun netwerk wordt beter benut. Vanuit de Gelijke Kansen Alliantie is een grote stap gezet in de doorgaande lijn van voorschoolse educatie naar primair onderwijs en van primair naar voortgezet onderwijs. We hebben zowel de pedagogische basis als de doorgaande lijn op school verstevigd. Naar aanleiding van de pilot regionale toekomsttuin zijn we gestart met de opbouw van een netwerksamenwerking met Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de jeugdbescherming.	O
9 Vrijheid Het bewustzijn van vrijheid vergroten.	Er zijn vanuit het programma Vrijheid (2023/2024) verschillende regionale projecten opgepakt. De gemeente Aalten zorgt als penvoerder voor de afwikkeling van de provinciale subsidie die de gemeenten in de Achterhoek en de Liemers hebben ontvangen voor de uitvoering van het programma Vrijheid.	De gemeenten in de Achterhoek en Liemers werken samen aan de uitvoering van het regioprogramma Vrijheid Achterhoek en Liemers. In 2024 is concreet gewerkt aan de uitvoering van een aantal concrete projecten binnen de thema's: Ode aan de Vrijheid, Vrijheidsroutes, Vrijheidsmaaltijden en Verbindend licht.	O
10 Ondersteuning mantelzorgers *3h Het vroegtijdig bereiden van (jonge) mantelzorgers en de vindbaarheid van de mantelzorgondersteuning verbeteren.	Figulus Welzijn verzorgt voor ons de algemene mantelzorgondersteuning. In 2024 is de visie Vrijwillige inzet vastgesteld door de raad. Hierin is het onderwerp jonge mantelzorgers opgenomen.	In 2024 is de basis van mantelzorgondersteuning bij Figulus Welzijn op orde gebracht.	G
11 Zorg en veiligheid *6i Het intensiveren en optimaliseren van de samenwerking met onze externe partners op het gebied van zorg en veiligheid.	De pilot Zorg en Veiligheid is positief afgerond. De inzet van een tweede procesregisseur heeft geleid tot een intensievere en verbeterde samenwerking met onze interne en externe partners, met meer aandacht voor beleidsmatige aspecten.	De tweede procesregisseur zorgt voor een betere borging van Zorg en Veiligheid. Onze samenwerking met onze externe (keten)partners zijn verder geïntensiveerd en geoptimaliseerd. Er is nu meer tijd en aandacht voor een intensieve samenwerking met interne en externe partners.	G
12 Zwemwater *5d Komen tot een visie op zwemwater binnen de gemeente.	Er is een projectteam Toekomstvisie zwembaden gemeente Aalten gevormd. Er is via een inwoner-/gebruikersonderzoek informatie opgehaald bij inwoners en gebruikers van de zwembaden. Eind 2024 hebben we een extern bureau ingeschakeld omdat er aanvullende informatie en onderzoek nodig is.	Met de gehouden inwoner/gebruikersonderzoek hebben we een beeld gekregen van wat onze inwoners en stakeholders belangrijk vinden op het gebied van zwemmen in onze gemeente. Het onderzoek maakt deel uit van een breder onderzoek naar de toekomst van zwembaden in de gemeente Aalten.	G

	Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?	
13	Crossfire *6g Het afronden, inclusief verwerving, van de locatiekeuze voor een gezamenlijke brandweerpost.	De Crossfire organisatie is verdeeld in werkgroepen. De belangrijkste activiteiten vinden plaats in het kader van de verwerving van een geschikte locatie. Daarnaast is een werkgroep bezig met een kostenverdeling op basis van een vastgoedmanagementmodel. Daarbij wordt uitgegaan van het standaard ontwerp voor een brandweerpost van de VNOG: de blauwdruk 'Didam'.	Alhoewel in het kader van de locatiekeuze vorderingen worden geboekt, is het een en ander nog niet afgerond.	O

3. Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Baten	-6.980	-11.221	-11.877	-10.375
Lasten	51.384	55.154	55.113	50.470
Totaal saldo van baten en lasten	44.404	43.933	43.236	40.095
Toevoeging en of onttrekking aan reserves	125	-1.156	-798	19
Resultaat	44.529	42.777	42.438	40.114

De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

Bedrijfsvoering

Programma 3

1. Ontwikkelingen binnen dit programma

Versterking informatievoorziening

In het voorjaar van 2024 hebben we binnen de organisatie gesprekken gevoerd om beter inzicht te krijgen in de informatievoorziening en het informatiemanagement. We hebben hierbij ook gevraagd en bepaald waar de prioriteiten voor de komende twee jaar liggen. Uit deze gesprekken is een praktische visie ontstaan, met als doel de verbinding tussen onze gemeentelijke opgaven en informatie en IT te versterken. We zijn hier inmiddels mee aan de slag.

Teams worden regelmatig bijgepraat over ontwikkelingen in de informatievoorziening en we werken aan een nauwere samenwerking tussen adviseurs en teams. Daarnaast hebben we een proces opgezet voor het beheren van de wijzigingen in de informatievoorziening. De teams zijn op de hoogte gebracht van de nieuwe werkwijze, zodat we de verbetering ook borgen in onze bedrijfsvoering.

Digitalisering aktes

Alle aktes met betrekking tot geboorte, huwelijk en overlijden zijn in 2024 gedigitaliseerd en gekoppeld aan ons burgerzakensysteem. Met het digitaliseren van de aktes zijn deze geschikt voor duurzame opslag en kunnen we ze efficiënter opslaan en beheren. Hiermee is het project volledig afgerond.

Gebouwenbeheer en facilitair

Er is volop gewerkt aan het actualiseren van de meer jarenonderhoudsplannen (MJOP). De oplevering hiervan vindt aan het einde van het eerste kwartaal 2025 plaats. Aansluitend wordt er per gebouw een maatwerkadvis opgesteld dat ons ondersteunt bij het uitwerken van diverse scenario's voor het verduurzamen van ons gemeentelijk vastgoed. De nulmeting op de technische installaties staat ook in de startblokken. Deze nulmeting zal vervolgens dienen als onderlegger voor de aanbesteding van de werktuigbouwkundige en elektrotechnische installaties en de gebouw gebonden installaties. De schoolgebouwen worden hierin meegenomen en komen terug in programma 2 Sociaal domein.

Vanuit gebouwenbeheer is er op diverse vlakken ondersteuning en advies geboden aan de collega's die betrokken zijn bij de Gemeentelijke Opvanglocaties Oekraïne (GOO).

Op het vlak van inkoop van goederen en diensten zijn er een aantal aanbestedingen recentelijk afgerond of die op dit moment in de markt uitstaan. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen; beveiliging ten behoeve van GOO, inkoop sanitaire producten en leveringen en de audiovisuele installaties voor zaal Bredevoort en Lintelo. Verder is er gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding van nieuwe bureaustoe- len.

Grensgemeente

Een grensgemeente is bevoegd om aanvragen voor paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten te ontvangen van personen die niet in de basisregister personen (BRP) zijn ingeschreven en om aan deze personen paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten te verstrekken.

Op 8 juli zijn we gestart met één balie. In zeer korte tijd was de agenda gevuld met aanvragen reisdocumenten. Voordat we het wisten hadden we een wachttijd van zes weken. Per 1 oktober zijn we opengegaan met een tweede balie.

Het aantal aangevraagde reisdocumenten tot en met 31 december is 1.008 paspoorten en 355 ID-kaarten. En dat ondanks een voorzichtige opstart en inwerkperiode voor de afdeling. Alle bezoekers krijgen een promotiepakketje met als doel hen te verleiden tot een uitgebreider bezoek aan onze gemeente.

Ontwikkelingen digitale toegankelijkheid

Iedereen moet mee kunnen doen in de samenleving, ook in de digitale samenleving. Digitale toegankelijkheid gaat over hoe websites en apps zijn gemaakt zodat ze door iedereen gebruikt kunnen worden, inclusief mensen met een beperking. Denk hierbij niet alleen aan mensen die blind of slechthorend zijn maar ook mensen die geen muis kunnen bedienen of mensen met een licht verstandelijke beperking. Als gemeente Aalten willen we een inclusieve samenleving zijn, waar iedereen van waarde is en naar zijn wens mee kan doen. In 2024 zijn de eerste stappen gezet om de digitale toegankelijkheid weer onder de aandacht te brengen. Een werkgroep gaat zich bezighouden met de digitale toegankelijkheid in 2025 en verder.

Dienstverleningsvisie

De gemeenteraad heeft opdracht gegeven om de bestaande dienstverleningsvisie uit 2013 te herijken. Dit is van groot belang, omdat de organisatie vanuit de herijkte visie de dienstverlening kan inrichten en zo kan besturen dat het de inwoners en ondernemers van gemeente Aalten naar het beste vermogen bedient. In 2024 is gestart met de herijking van deze visie. Het herijken van de visie op dienstverlening heeft zowel een inhoudelijke als een procesmatige component. De inhoudelijke basis is gelegd in de huidige visie op dienstverlening. Even belangrijk als de inhoudelijke uitkomst, is het proces waarmee de gemeente de visie herijkt. De visie op dienstverlening is 'gemeente breed' en raakt namelijk iedereen die in, voor of met de gemeente werkt. Om te komen tot een soepele realisatie van de visie, zijn er in 2024 concrete eisen voor het uiteindelijke proces opgesteld. Belangrijk uitgangspunt hierbij is ruimte voor inbreng door alle mogelijke betrokkenen. Dat betekent dat mensen van zowel binnen als buiten de organisatie betrokken dienen te worden bij de herijking van de dienstverlening. Hierdoor ontstaat er een gedragen nieuwe dienstverleningsvisie wat de verdere implementatie vergemakkelijkt. Het gaat daarbij om onze medewerkers, MT en DT, college, raad en gebruikers van onze dienstverlening. Eerder was het doel om de herijkte dienstverleningsvisie, zoals in raadsmededeling 106-2024 beschreven staat, eind 2024 op te leveren en te implementeren. In het hiervoor genoemde proces is echter geconstateerd dat het proces breder getrokken dient te worden en dat dit een langere doorlooptijd kent. In 2024 is daarom voornamelijk het plan van aanpak geconcretiseerd, is er een projectleider aangenomen en is er een extern bureau ingeschakeld om de herijking uit te voeren. Van het totale beschikbare budget is hiervoor ongeveer €70.000 gelabeld. Het bovenstaande proces loopt door tot eind 2025.

Overgang naar het hybride digitale werkplekconcept

De digitale en fysieke werkplek evolueert voortdurend. We kijken enerzijds naar de inrichting van onze kantoren om deze beter te laten aansluiten op het hybride werken. Ook werken we de mogelijkheden van een 'inwonersplein' uit, willen we het aantal werkplekken terugbrengen en daarnaast meer overleg-, bel- en Teams ruimtes creëren. Inmiddels zijn de eerste schetsontwerpen gereed en is er een kostenraming gemaakt. Verwachting is dat de aanpassingen passen binnen de bestaande budgetten. Medio 2025 wordt de raad hierover geïnformeerd.

Datalab GO

In 2024 is er een evaluatie geweest over de eerste 4 jaren van Datalab GO (Gelderland Oost). Daarbij is in verschillende gespreksrondes met de betrokken gemeentelijk medewerkers gesproken over hoe de samenwerking is ervaren. Deze gesprekken zijn begeleid en uitgewerkt door een onafhankelijke partij. De uitkomst hiervan was positief: Er is in de relatief korte tijd dat Datalab GO bestaat een solide basis neergelegd. Ook zijn er aanbevelingen voor doorontwikkeling. Deze zijn uitgewerkt in de plannen voor de komende jaren. Meer informatie over de evaluatie en het vervolg is gedeeld in raadsmededeling 21-2025. In 2024 is gemeente Montferland gaan deelnemen aan Datalab GO. In eerste instantie was dit op onderdelen, maar eind 2024 werd duidelijk dat zij volledig zullen toetreden.

Vorbereiding in aanloop naar het zogenaamde "Ravijnjaar"

In het afgelopen jaar hebben we als organisatie al een start gemaakt voor de begroting van het jaar 2026. We ontvangen een significante verlaging van de algemene uitkering voor het begrotingsjaar 2026. Dit vraagt om een proactieve en zorgvuldige aanpak.

Binnen de organisatie zijn we in 2024 al begonnen met het vergroten van de bewustwording rondom de budgetten die gerelateerd zijn aan 2026. We richten ons op het identificeren van mogelijkheden om financiële bijstellingen zonder dat dit een te grote impact heeft op onze inwoners.

In 2025 zullen we deze ideeën verder uitwerken, waarbij we de keuzes die gemaakt dienen te worden, helder voor u in kaart zullen brengen. Bij het opstellen van de begroting zullen we de potentiële gevolgen van deze keuzes inzichtelijk maken, zodat u weloverwogen beslissingen kunt nemen.

Wij blijven ons inzetten voor een verantwoorde en transparante financiële koers, waarbij het belang van onze inwoners voorop staat.

2. Wat waren onze doelstellingen?

*: betreffen onderwerpen uit het uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij: Deurgaon!.

Thema / Doelstelling	Wat hebben we daarvoor gedaan?	Wat hebben we bereikt?	
1 Informatieveiligheid en Privacy Wet *6e Verder toewerken naar het voldoen aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO). Op applicatieniveau gaat een nieuwe applicatie hierbij helpen. Procesmatige zaken worden in samenwerking met betreffende collega's opgepakt. Opvolgen van de adviezen van de Functionaris Gegevensbescherming op het gebied van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De toetsing zal deze is uitgevoerd wordt omgezet naar een actieplan met een focus op de belangrijkste verbeterpunten.	Binnen de teams zijn presentaties gegeven over veilig werken, gebaseerd op de leerpunten van project Troje. Daarnaast is in 2024 een oplossing aangeschaft om informatieveiligheid top-of-mind te houden. De implementatie is gestart en nemen we in gebruik in 2025. De doelstelling was om in 2024 een centraal applicatie overzicht op te stellen waarmee de beveiligingsstatus per applicatie inzichtelijk wordt. In de praktijk is dit per applicatie goed ingeregeld, maar een organisatie breed beeld ontbreekt hierbij nog. Hoewel dit proces is gestart, vereist deze inrichting meer begeleiding dan verwacht. In 2025 wordt dit traject vervolgd. In het kader van ons project Versterken Informatievoorziening is aandacht voor ons proces in- en uitdiensttreding, waaronder uitleg veilig werken en uitgifte- en inname van apparatuur. Dit zijn onderdelen van de BIO.	Met betrekking tot de AVG zijn de adviezen van de Functionaris Gegevensbescherming opgepakt en verwerkt in een actieplan. Er is gestart met het actualiseren van het verwerkingenregister (eis vanuit de AVG), waarbij passende aandacht is voor de privacy beginselen bij de betrokken beheerders. In de breedte van informatiemanagement (waarvan informatieveiligheid en privacy een onderdeel zijn) is in 2024 het strategisch informatieoverleg geïntroduceerd. In dit overleg worden grote projecten en ontwikkelingen voor aanvang integraal (met alle betrokkenen van informatiemanagement) besproken. Hierbij wordt ook de informatieveiligheid en privacy als onderdeel meegenomen, besproken en van adviezen voorzien.	G
2 Opstellen Duurzaam Meer jarenonderhoudsplan Vanuit Gebouwenbeheer zal er een nieuw (Duurzaam) Meer jarenonderhoudsplan worden opgesteld. Hiervoor wordt eerst een strategisch integraal accommodatieplan gemeentelijk vastgoed opgesteld. Aan de hand van deze koers zal er vervolgens een DMJOP worden opgesteld voor al het maatschappelijk vastgoed dat in beheer is en blijft.	De opdracht voor het opstellen van DMJOP's is in 2024 uitgeschreven. Eind 2024 zijn de eerste inspecties gedaan en medio maart 2025 zijn de laatste inspecties uitgevoerd. Vervolgens worden de duurzame maatwerkadviezen opgesteld per locatie. Aan de hand van het maatwerkadviezen in combinatie met de onderhoudsbegroting moeten de benodigde budgetten worden vastgesteld.	In 2024 is er een start gemaakt met het opstellen/opname van de DMJOP's. Ook is er begonnen met het opstellen van een strategisch integraal accommodatie plan (Roadmap vastgoed). Eind 2025 worden deze documenten naar verwachting opgeleverd.	O
3 Verduurzaming gemeentelijke vastgoed Voor een drietal locaties (Gemeentehuis Markt 7, Gemeentekantoor Hofstraat 8 en de Eurohal Europastraat 2) is een businesscase verduurzaming opgesteld. Deze dienen als input voor de verdere uitwerking van het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed.	Er is gewerkt aan het opstellen van de duurzame meer jarenonderhoudsplanen	Doordat de Roadmap Vastgoed nog niet opgeleverd is, is er van de overige gemeentelijke panden nog geen maatwerkadvies verduurzaming opgesteld. Deze kunnen worden uitgewerkt wanneer helder is wat de visie is op het gemeentelijke vastgoed (huidige portefeuille). Vervolgens kan er gekeken worden of er gebruik gemaakt kan worden van subsidies.	O
4 Invoering WOZ-berichtenverkeer De uitwisseling van gegevens tussen de WOZ-administratie en het taxatiebureau gaat nu nog via een massaal bestand. Deze methode is achterhaald en kan vervangen worden door digitaal berichtenverkeer.	Voor de start van ons project is bij een andere gemeente een pilot met dezelfde koppeling succesvol doorlopen. Eind september is ons project gestart. Vervolgens is de koppeling voor ons gebouwd en getest.	Medio november is de koppeling definitief tot stand gebracht en zijn de WOZ-gegevens tussen de gemeente en de waarderingapplicatie succesvol uitgewisseld.	G

3. Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Baten	-67.500	-76.882	-76.126	-74.769
Lasten	14.511	23.759	25.415	27.415
Totaal saldo van baten en lasten	-52.989	-53.123	-50.711	-47.354
Toevoeging en of onttrekking aan reserves	-37	-381	1.044	1.716
Totaal mutaties reserves (verdeeld over programma's)	-103	-442	-2.446	-2.090
Resultaat	-53.129	-53.946	-52.113	-47.728

De analyse van de onderlinge verschillen is opgenomen in het tweede deel van dit boekwerk in de toelichting op de programmarekening.

Paragrafen

1. Evaluatie wijziging organisatiestructuur en pilot projectenbureau

Per 1 januari 2023 is de nieuwe organisatiestructuur in werking getreden. In de loop van 2024 heeft de ondernemingsraad een tussentijdse evaluatie uitgevoerd met betrekking tot de nieuwe organisatiestructuur en de pilot projectenbureau. Vanwege de beperkte deelname aan een enquête onder het personeel heeft de ondernemingsraad uit deze tussentijdse evaluatie geen conclusies getrokken. Op basis van een eigen evaluatie binnen de directie en management heeft het college inmiddels in het kader van de doorontwikkeling van de organisatie besloten tot enkele beperkte aanpassingen in de structuur per 1 maart 2025. Daarbij gaat het om de omvorming van het projectenbureau tot een volwaardig – zevende - team Projecten & Opgaven en om de overheveling van enkele taakvelden naar een ander team. Dit voorgenomen besluit van het college ligt momenteel voor advies bij de ondernemingsraad. Begin 2026 volgt de eindevaluatie in overleg met de OR.

2. Ontwikkelingstraject professionele cultuur en nieuw beleid met betrekking tot HRM-gesprekken en beloning

In de afgelopen jaren hebben we nieuw beleid met betrekking tot de HRM-gesprekken en beloning opgesteld dat beter past bij de hedendaagse inzichten over personeelsbeoordeling. Dit nieuwe beleid sluit aan bij de nieuwe organisatiestructuur en het doorlopen traject met betrekking tot een professionele cultuur. De regie en het eigenaarschap van de medewerker met betrekking tot de eigen ontwikkeling worden gestimuleerd. De nieuwe systematiek is minder rigide en gereguleerd. De pluspunten van het bestaande beloningsbeleid worden behouden.

Over het nieuwe beleid hebben we overeenstemming bereikt met het Lokaal Overleg met de vakbonden en de ondernemingsraad. Het nieuwe beleid is in werking getreden op 1 juni 2024.

In het kader van het ontwikkelingstraject professionele cultuur zijn alle medewerkers geïnformeerd over de kernwaarden en professioneel gedrag en over feedback geven en ontvangen met social styles. Naar behoefte volgen nog aanvullende activiteiten gericht op verdieping en om nieuwe medewerkers te informeren en trainen.

3. Krapte op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt is in het afgelopen jaar verder toegenomen en gaat ook in de komende jaren nadrukkelijk gevoeld worden. Hoewel we veel vacatures nog goed kunnen invullen, merken we in toeneemende mate dat dit bij bepaalde vakgebieden niet meer lukt of langer duurt. Door de grote uitstroom wegens pensioneringen in de gemeentelijke sector neemt de spanning op de arbeidsmarkt alleen maar verder toe. Dit leidt onherroepelijk tot een verdere stijging van de loonkosten door opwaartse druk op de algemene loonontwikkeling in de cao, door druk op de salarisonderhandelingen bij de invulling van vacatures, door individueel rechtspositioneel maatwerk en door kosten van externe inhuur of andere tijdelijke oplossingen. Daarnaast hebben we rekening te houden met afspraken in de CAO Gemeenten over beperking van de externe inhuur en met de hernieuwde handhaving door de Belastingdienst op schijnzelfstandigheid.

De krappe arbeidsmarkt leidt verder tot risico's met betrekking tot de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners en de gemeenteraad en de tijdige oplevering van producten. Dit is met name het geval als we concessies moeten doen met betrekking tot de kwaliteit bij de invulling van vacatures en als vacatures langer open staan of niet ingevuld kunnen worden.

Door een organisatie brede functiewaarderingsronde willen we ervoor zorgen dat onze primaire arbeidsvoorwaarden actueel en voldoende concurrerend zijn. Daarnaast werken we in het project hybride werken aan modern werkgeverschap door voorstellen te ontwikkelen voor verdere stappen in flexibiliteit, gezonde arbeidsomstandigheden, vitaliteit, duurzaamheid, ontwikkelingsmogelijkheden en betrokkenheid. Waar mogelijk zetten we daarbij in op verduurzaming van de arbeidsvoorwaarden en aansluiting bij de global goals.

4. Organisatie brede functiewaardering

Eind september 2023 hebben we overeenstemming bereikt met de OR en met het Lokaal Overleg met de vakbonden over de uitgangspunten van deze organisatie brede functiewaardering. In het eerste halfjaar van 2024 heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met de externe functiewaarderingsdeskundige Leeuwendaal en zijn de leidinggevendenden en het team P&O geïnformeerd over en getraind in de methodiek. Vervolgens zijn in de tweede helft van 2024 de formulieren hoofdtaken opgesteld. Deze formulieren vormen de organieke beschrijving van de hoofdtaken van alle medewerkers, als grondslag voor de waardering van de functie. Deze formulieren zijn eind 2024 naar de medewerkers gestuurd. Afhankelijk van het verloop van het overleg met de OR en met het Lokaal Overleg met de vakbonden over de conversietabel en het lokale functieboek wordt het functiewaarderingstraject naar verwachting voor 1 juli 2025 afgerond.

5. Strategische personeelsplanning

In de komende vijf jaren verlaat bijna 20% van de medewerkers de organisatie wegens (vervroegde) pensioenering. Deze voorziene uitstroom willen we tijdig en proactief opvangen om de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening te garanderen. Hierbij kijken we niet alleen naar één op één vervanging in formatie, maar ook naar de ontwikkelingen in procesoptimalisatie, kunstmatige intelligentie, digitalisering en robotisering. Door middel van een dynamische strategische personeelsplanning houden we deze ontwikkelingen goed in beeld.

In het kader van de planning/fasering van de uitstroom zijn we regelmatig in gesprek met de medewerkers over het in lijn brengen van de individuele wensen en de plannen van de organisatie. We kijken op basis van individueel maatwerk actief naar de mogelijkheden van eerdere pensionering of juist het (eventueel in deeltijd) langer doorwerken na de AOW-datum.

Uitgangspunt is dat we zorgdragen voor een goed instroomproces (onboarding) zodat nieuwe medewerkers goed en adequaat worden ingewerkt zonder dat dit ten koste gaat van de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening.

Daarnaast zien we dat de uitstroom naar een andere werkgever toeneemt door de krapte op de arbeidsmarkt. De ontwikkeling van deze uitstroom is moeilijk te voorspellen.

6. Project hybride werken

In 2022 zijn wij gestart met het project Hybride Werken. Doel van het project is enerzijds het organiseren van middelen om het werken op kantoor, thuis of elders te verbeteren en anderzijds te komen tot werkafspraken op welke manier we dit gaan doen.

Inmiddels hebben we voor de gehele organisatie richtlijnen en werkafspraken uitgewerkt. Je kunt dan denken aan richtlijnen die aangeven welke werkzaamheden we thuis kunnen doen, voor welke werkzaamheden we naar kantoor komen of werkzaamheden die ook elders kunnen worden uitgevoerd.

Nu we vaker thuis werken en minder op kantoor wordt ook de functie van het kantoor anders. Steeds meer collega's kiezen (mits dit past binnen je werkzaamheden) om thuis te werken wanneer ze geconcentreerd willen werken. Het kantoor wordt daarmee steeds meer de plek voor samenwerken, overleggen en ontmoeten. Dit vraagt om een andere inrichting van werkplekken. In 2023 zijn we gestart om dit verder uit te werken, waarbij we ook rekening houden met de uitwerkingen van de projecten dienstverlening en toegang sociaal domein. Dit heeft in 2024 geleid tot een schetsontwerp en een kostenraming. In 2025 willen de raad informeren over dit onderwerp.

7. Beleidsplan vitaliteit

Binnen onze organisatie worden diverse activiteiten op het gebied van de vitaliteit ontwikkeld door de werkgroep Nog gezonder en vitaler. De doelstelling van de werkgroep is medewerkers bewust te maken van het belang van gezondheid en vitaliteit. De werkgroep vraagt via intranet aan de hand van maandelijkse thema's aandacht voor gezondheid en vitaliteit, geeft tips en organiseert diverse clinics en andere activiteiten. Tijdens de Zomerweek en de Winterweek heeft de werkgroep verschillende dagdelen met sportieve en vitale activiteiten georganiseerd.

In de CAO Gemeenten 2024–2025 is geregeld dat gemeenten in overleg met de OR een beleidsplan vitaliteit moeten vaststellen. In dit beleidsplan moet onder andere worden voorzien in een periodieke peiling van de werkdruk en periodiek overleg met de OR over de personele bezetting en eventuele maatregelen tegen (dreigende) onder- en overbezetting. We hebben in de tweede helft van 2024 een beleidsplan vitaliteit voorbereid, dat begin 2025 door het college bij wijze van voorgenomen besluit is vastgesteld. Dit beleidsplan ligt momenteel voor instemming bij de ondernemingsraad.

8. Duurzame mobiliteit

Bewust kiezen voor duurzame mobiliteit en daarmee minder broeikasgassen in het verkeer. Dat is het doel van het Besluit CO2-reductie werk gebonden personenmobiliteit dat op 1 juli 2024 in werking is getreden. Het besluit komt voort uit het Klimaatakkoord. Met dat akkoord spraken overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties maatregelen af om de CO2-emissies te verminderen. Daarbij hoort verduurzaming van mobiliteit. Een van de afgesproken maatregelen is een wettelijke norm voor werkgevers met 100 of meer werknemers. Hiermee moet de CO2-emissie door werk gebonden personenmobiliteit in 2030 met minimaal 1 Mton worden teruggedrongen. Het besluit geeft invulling aan die afgesproken maatregel. Doel daarvan is dat werkgevers bewuste keuzes maken over verduurzaming van hun mobiliteit. Vanaf 1 juli 2024 moeten werkgevers (met 100 of meer werknemers) jaarlijks gegevens bijhouden en rapporteren over de mobiliteit van hun werknemers. Het gaat daarbij om woon-werk en zakelijke mobiliteit.

We hebben voor onze organisatie een mobiliteitsscan laten uitvoeren door GOAN. Daarin wordt een actieplan gericht op stimulering van het gebruik van de fiets geadviseerd. Verder hebben we een voorstel ontwikkeld voor een duurzame en vitale vergoedingsregeling reiskosten woon-werkverkeer. Daarvoor kon in de begroting 2025 helaas nog geen financiële ruimte gevonden worden, maar inmiddels ligt er een Cao-afspraken die verplicht tot het treffen van een vergoedingsregeling reiskosten woon-werkverkeer per 1 januari 2026.

Met betrekking tot de gemeentelijke voertuigen van met name de buitendienst zijn we in de afgelopen jaren steeds meer overgegaan op elektrische auto's. De laatste 3 kleinere auto's op reguliere brandstof zullen de komende jaren ook vervangen worden door elektrische auto's. Voor de zware bestelbussen en tractoren zijn er nog geen goede elektrische alternatieven, maar deze machines rijden wel op zogenaamde HVO 100 diesel. Dit is een 100% duurzame dieselbrandstof die gemaakt wordt van plantaardige oliën en vetten.

In 2026 evalueert het ministerie van IenW de CO2-reductie die in 2024 en 2025 is behaald. Als organisaties goed op koers liggen, blijft het bij rapporteren. Als het niet lukt, kan vanaf 2028 een wettelijke norm worden ingesteld waarmee slimmer en zuiniger reizen kan worden afgedwongen. Want linksom of rechtsom: de CO2-winst is nodig om de klimaatdoelen te halen.

9. Integriteit

In de afgelopen jaren hebben we het beleid met betrekking tot de bestuurlijke en ambtelijke integriteit geactualiseerd en de diverse integriteitsregelingen opnieuw vastgesteld. Aan de hand van een meerjarig implementatieprogramma voeren we jaarlijks diverse bewustwordingsactiviteiten uit, onder andere met betrekking tot de melding van nevenfuncties, de melding van financiële belangen en de geschenkenregeling. We vragen van nieuwe medewerkers een verklaring over het gedrag en het afleggen van de eed of belofte tijdens een ceremoniële bijeenkomst. Eind 2025 gaan we de bestaande regelingen op het gebied van de ambtelijke integriteit evalueren en actualiseren.

10. Arbo en Veiligheid

Door een samenloop van omstandigheden (onder andere Corona, het thuiswerken en personele wisselingen) is de aandacht voor de uitvoering van wettelijke verplichtingen met betrekking tot Arbo en Veiligheid in de afgelopen jaren wat weggezakt. In verband hiermee hebben we in het afgelopen jaar een nieuwe werkgroep Arbo en Veiligheid ingesteld, die diverse praktische zaken (BHV-organisatie, interventieteam, oefeningen en trainingen) inmiddels op orde heeft gebracht. We hebben in de tweede helft van 2024 een beleidsplan Arbo en Veiligheid voorbereid, dat begin 2025 door het college bij wijze van voorgenomen besluit is vastgesteld. Dit beleidsplan ligt momenteel voor instemming bij de ondernemingsraad.

11. Werving en selectiebeleid

In 2024 hebben we met instemming van de ondernemingsraad het werving- en selectiebeleid vernieuwd. In het nieuwe werving- en selectiebeleid blijven we stevig inzetten op verjonging en een evenwichtiger leeftijdsopbouw. Door een actief beleid met betrekking tot onder andere stageplaatsen, afstudeeropdrachten en deeltijdbanen voor studenten willen we jongeren aan de gemeente Aalten binden. We zorgen voor een goed netwerk en een goede ingang bij de MBO-instellingen, HBO-instellingen en universiteiten. We streven naar tenminste twee continue/opvolgende stageplaatsen en/of afstudeeropdrachten binnen elk team. Verder hebben we de wens om binnen de organisatie ruimte te bieden voor een traineeship zodra daarvoor financiële ruimte bestaat, bijvoorbeeld binnen het team Projecten en Opgaven.

12. Data gedreven werken

Voor allerlei maatschappelijke vraagstukken binnen de gemeente Aalten is analyse van data noodzakelijk. Het gaat hierbij om vragen vanuit bijvoorbeeld sociaal domein, financiën of bijvoorbeeld analyse van ruimtelijke waarden. Data is zeer geschikt om besluiten met cijfers en argumenten te onderbouwen en gaat een steeds grotere rol spelen. In 2024 hebben we samen met Datalab Go gekeken hoe we Data nog beter kunnen integreren in onze dienstverlening. Dit heeft geleid tot een aantal projecten op data gedreven werken.

13. Versterking informatievoorziening

Grip op de ontwikkeling van de informatievoorziening is inmiddels noodzakelijk voor onze gemeente. Het gaat daarbij niet alleen over de ontwikkeling van de automatisering (die randvoorwaardelijk is geworden voor ons werk). Het gaat juist ook over de strategische bouwsteen die informatie is geworden, omdat het grootste deel van onze producten en diensten bestaat uit data en informatie. We beheren (bijvoorbeeld BRP), verwerken (bijvoorbeeld inkomensgegevens in het kader van bijzondere bijstand) of verstrekken (bijvoorbeeld vergunningen) data en informatie aan onze inwoners. Data en informatie zit daarmee voor de gemeente Aalten in de kern van ons bestaansrecht en zou dus ook nog meer dan nu het geval is tot de kern van onze bedrijfsvoering moeten horen. Duurzaam grip krijgen op de ontwikkeling van de informatievoorziening is noodzakelijk om zelf regie te houden, om zelf de keuzes te kunnen maken zonder dat die van buitenaf vóór je worden genomen. In 2024 hebben we hiervoor onze visie vastgesteld en hebben we uitvoeringsprogramma vastgesteld welke in 2025 en verder gaat worden uitgevoerd.

14. Inkoop

Net als in voorgaande jaren is ook in 2024 op inkoop- en aanbestedingsgebied zoveel als mogelijk samenwerking gezocht met de Achterhoekse gemeenten. Gezamenlijke aanbestedingen waren er onder andere bij de inkoop van:

- Hulp bij Huishouden
- Schoonmaak en glasbewassing
- Flexwerk
- Openbare Verlichting
- Volwasseneducatie
- Gevarenverzekering

Binnen de gemeente Aalten waren ook diverse aanbestedingen onder andere:

- Asfaltonderhoud
- Groenvoorziening
- Beweegmakelaar
- Diverse verbouwingen in verband met opvang Oekraïners
- Beveiliging opvanglocaties
- Arbodienstverlening
- Sanitaire producten

15. Subsidieverwerving

Het subsidiejaar 2024 is goed verlopen. De meeste aanvragen zijn gedaan bij de Provincie Gelderland, maar ook zijn aanvragen gedaan bij het Ministerie van VWS, het Ministerie van BZK en het Ministerie van Justitie en Veiligheid. In totaal is in 2024 € 4.584.000 subsidie aangevraagd, waarvan toegekend € 4.475.000.

bedragen x € 1.000				
Nr.	Projecten/regeling	Subsidie verstrekker	Aangevraagd	Toegekend
1	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 (Brede SPUK 2023)	Ministerie van VWS	502	502
2	Steengoed benutten - procesondersteuning haalbaarheidsonderzoek Schaersvoorde	Provincie Gelderland	23	23
3	Programma 80 jaar vrijheid Achterhoek Liemers	Provincie Gelderland	33	33
4	Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK Sport 2024)	Ministerie van VWS	172	172
5	Subsidieregeling Instandhouding gemeentelijke monumenten 2024	Provincie Gelderland	30	30
6	Subsidieregeling Historische molens en stoomgemalen	Provincie Gelderland	2	2
7	SPUK Informatiepunten Digitale Overheid	Ministerie van BZK	27	27
8	Subsidieaanvraag Landschapsregeling gemeente Aalten 2024 - 2027	Provincie Gelderland	109	0
9	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BOOO)	Ministerie van Justitie en Veiligheid	3.313	3.313
10	Dorpendeal de Haart	Provincie Gelderland	373	373
			4.584	4.475

Het totale toegekende bedrag is vergelijkbaar met dat van 2023. In 2024 is de belangrijkste subsidiebron de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BOOO) van € 3.313.000. Daarnaast is de gemeente Aalten helaas uitgeloot bij de Subsidieaanvraag Landschapsregeling gemeente Aalten 2024 - 2027

16. Rechtmatigheidsverantwoording

Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat er geen begrotingsonrechtmatigheden zijn die niet passen binnen het bestaande beleid.

Wel zijn in 2024 een drietal inhuuropdrachten niet Europees aanbesteed, maar daarbij is wel de EU-drempel van € 221.000 gepasseerd. Dit heeft te maken met de verlenging van deze inhuuropdrachten. Om vergelijkbare situaties in de toekomst te voorkomen maken we sinds kort gebruik van Flextender (daarvoor Werken in Gelderland) waarin de verlengingen van inhuuropdrachten ook worden opgegeven. Flextender is het dynamische aankoopstelsel waardoor de rechtmatigheid rond inhuur gewaarborgd blijft. Door het niet Europees aanbesteden van deze inhuuropdrachten wordt niet voldaan aan het voorwaarden criterium, echter heeft dit geen financiële gevolgen.

Conform de verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Aalten (artikel 212 Gemeentewet) lichten we geconstateerde afwijkingen groter dan € 100.000 toe in de paragraaf Bedrijfsvoering. De totale omvang van deze drie inhuuropdrachten bedraagt € 743.000.

17. Uurtarief ten behoeve van doorberekeningen

Voor het doorberekenen van diverse werkzaamheden wordt gewerkt met een uniform uurtarief. Er is een berekening gemaakt op basis van de totale loon- en overheadkosten voor het tarief per uur. Dit resulteert in een tarief voor 2024 van € 82. Dit uurtarief wordt gebruikt voor onder meer het bepalen van de legestarieven en voor de toerekening van de kosten aan riolering en afvalverwerking.

18. Verplichte beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Raming na wijziging	Werkelijk
1 Formatie	fte per 1.000 inwoners	7,23	6,94
2 Bezetting	fte per 1.000 inwoners	7,23	6,94
3 Apparaatskosten	kosten per inwoner	€ 819,68	€ 779,53
4 Externe inhuur	% van totale loonsom	4,59%	8,03%
5 Overhead	% van totale lasten	11,75%	12,27%

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

We maken vanaf 2023 om de vijf jaar een “Nota Weerstandsvermogen” en leiden daaruit onder meer het te voeren beleid en deze paragraaf af. Dat doen we allemaal om ook in de toekomst een gezonde gemeente te blijven. Een gemeente die wat betekent voor haar inwoners.

De paragraaf geeft een overzicht van die risico's, waarvoor geen of onvoldoende dekking is gegeven via een verzekering een reserve of een voorziening. Reguliere, veelvoorkomende geringe risico's worden niet opgenomen, daarvoor is de begroting. Van de niet of onvoldoende gedekte risico's wordt via kans en geschatte schade de benodigde weerstandscapaciteit gepresenteerd.

Die benodigde capaciteit wordt vergeleken met de aanwezige weerstandscapaciteit. De ratio (in welke vorm dan ook) wordt weerstandsvermogen genoemd. De paragraaf moet daarbij ook aangeven wat het beleid is gericht op de dekking van risico's, het voorkomen en het oplossen hiervan.

De paragraaf weerstandsvermogen geeft dus inzicht in:

- De mate waarin de gemeente belangrijke financiële risico's loopt;
- De financiële buffer (weerstandscapaciteit) die zij daarvoor achter de hand heeft.

De opzet is veranderd ten opzichte van de voorgaande jaren. De raad speelt een grotere rol bij het bepalen van risico's bij de voorstellen. En voor de inschatting begint het proces bij de teams en de individuele medewerkers. Dat is de bron van de risico's, die worden verzameld in een groslijst. De risico's boven de € 250.000 staan in deze paragraaf. Daaronder zijn ze zeker ook van belang, maar moeten in de reguliere P&C cyclus worden opgevangen.

Voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit worden de risico's met een financieel negatief gevolg als onderstaand meegerekend:

1. Risico's met een structureel gevolg worden niet afzonderlijk verhoogd met een opslagfactor;
2. Er wordt een zekerheidspercentage (kans dat het zich voordoet) van 90% gekozen;
3. De uitkomst van de benodigde totale weerstandscapaciteit wordt vermenigvuldigd met 1,5.

De weerstandscapaciteit wordt afgezonderd van de algemene reserve, maar blijft wel onderdeel daarvan. Binnen de vastgestelde bandbreedte wijzigt deze niet.

Voor een beoordeling van het weerstandsvermogen worden in deze paragraaf de bedoelde risico's geconfronteerd met de aanwezige weerstandscapaciteit.

bedragen x € 1.000

1. Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit worden al die elementen bedoeld waarmee tegenvallers kunnen worden opgevangen, zonder dat het beleid moet worden aangepast. Door de financiële risico's te beheersen en het weerstandsvermogen hierop af te stemmen, moet worden voorkomen dat elke nieuwe financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen.

De weerstandscapaciteit wordt onderverdeeld in structurele en incidentele weerstandscapaciteit. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit structurele middelen in de begroting waarmee optredende risico's kunnen worden opgevangen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden aangewend.

De commissie BBV heeft recent laten weten dat voortaan de reserves van gemeenten ook voor structurele uitgaven ingezet mogen worden. Als gemeente Aalten vinden we dat geen juiste ontwikkeling en doen daar dan ook niet aan mee.

Bepaling van de weerstandscapaciteit		
Incidentele weerstandscapaciteit		
Rekeningresultaat	Het positieve resultaat	3.232
Vrij aanwendbare algemene reserve	De algemene reserve is de reserve waaraan de raad geen specifieke bestemming heeft gegeven en die een financiële bufferfunctie heeft. Op 31-12-2024 bedraagt deze € 12.173.000. Op dit moment is al € 450.000 bestemd voor geplande uitgaven.	11.723
Reserve risico	Het bedrag dat afgezonderd is voor de reserve risico's.	6.000
Bestemmingsreserves	Deze reserves zijn beklemd echter kan de raad besluiten om bestemmingsreserves te laten vrijvallen in de algemene reserve of kan de raad besluiten tot een andere bestemming van een reserve.	14.432
Stille reserve-effecten	De stille reserve in deze financiële vaste activa wordt niet meegenomen in de berekening, omdat de verhandelbaarheid van deze aandelen (Alliander, Vitens, BNG en ROVA) zeer beperkt is.	0
Stille reserve activa	Deze stille reserve bestaat uit de bezittingen waarvan de waarde bij verkoop hoger is dan de boekwaarde. Op basis van ervaring zetten we een derde deel in.	1.075
Totaal incidentele weerstandscapaciteit		36.462
Structurele weerstandscapaciteit		
Onbenutte belastingcapaciteit	Hieronder wordt voor de OZB de ruimte opgenomen die er is tussen onze eigen tarieven en de normtarieven voor de zogenaamde artikel 12 gemeenten. De overige belastingen/heffingen zijn kostendekkend of van geringe betekenis.	3.748
Rentebaten algemene reserve vrij besteedbaar	Aangezien geen rente meer toegevoegd wordt aan de reserves is inzet niet mogelijk.	0
Onvoorzien (structureel)		350
Totaal structurele weerstandscapaciteit		4.098
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit		40.560

2. Risico's

Het hebben van risico's is inherent aan het uitoefenen van een organisatie zoals een gemeente. Het is echter van belang deze risico's te kennen en hier goede maatregelen voor te treffen (verzekeren) dan wel risico's te wegen bij het aangaan ervan of hier tijdig op in te spelen.

Een overzicht van de risico's wordt steeds geactualiseerd. De basis daarvoor zijn de teams en de medewerkers. Alle risico's worden beschreven en gekwantificeerd in een groslijst.

De grootste risico's, boven de € 250.000 worden afzonderlijk genoemd in deze nota.

Bij een zekerheidsniveau van 90% is de aan te houden reserve voor de gemeente Aalten volgens de nieuwe berekening € 5 miljoen. Dit houdt in dat, als de gemeente Aalten dit bedrag als reserve op haar balans aanhoudt, zij in 90 van de 100 jaar voldoende reserves heeft om de schades op te vangen, maar in een jaar is er niet genoeg. In de begroting zijn de meest actuele risico's opgenomen.

Risico's boven de € 250.000	Mogelijk gevolg	
1. Budgettaire tekorten bij (verbonden) partij- en waar door de gemeente uitbestede gemeentelijke taken zijn neergelegd.	Politieke druk om financiële steun te bieden of mee te moeten in een bij meerderheid genomen Regio-besluit	250
2. Integriteit/intimidatie/grensoverschrijdende problemen	Gevolgschades	250
3. Virusaanvallen op ICT-gebied/hacks/thuiswerken/datalekken	Dataverlies en herstelkosten Mogelijke afkoopsom Gevolgschades	2.000
4. Natuur en flora, klimaat, bodemsanering, rampen	Weersinvloeden, droogte bomen, drugsafval, exo- ten ed. verontreinigde bodem en overige calamiteiten boven de verzekerde waarde	250
5. Huisvesting vluchtelingen breed	Tekort opvang Extra aanwijzingen Rijk Extra vraag onderwijs, leerlingenvervoer en zorg- behoefte	250
6. Wachtgeld wethouders: bij stoppen één of meerdere wethouders ongeacht reden. Wachtgeld personeel	Voor zittende wethouders mag volgens het BBV geen voorziening meer bestaan.	500
7. Algemene uitkering gemeentefonds, diverse subsidieregelingen	Verkeerde berekeningen, interpretatie verschillen, te late rapportages en dergelijke.	250
8. Bodemverontreiniging	Drugsafval, verontreinigde bodem, PFAS en overige calamiteiten boven de verzekerde waarde.	250
Totaal van de risico's boven de € 250.000		€ 4.000

Het terugbrengen van de reserves naar dit niveau is niet wenselijk, aangezien er niet voorzienbare toekomstige ontwikkelingen zijn die mogelijk leiden tot additionele risico's in de toekomst. Een aanvullende buffer is daarom gewenst, onder meer voor belangrijke onverwachte gebeurtenissen. Deze noodzakelijke buffer is op basis van ervaring (eigen en gebruikelijke) opgenomen tegen een factor van 1,5. Dat is € 2.000.000. Totaal zijn de ingeschatte risico's dan een bedrag van € 6.000.000.

3. Weerstandvermogen

Het vermogen van een gemeente om tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van deze gemeente in gevaar komt. Dit wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van onze gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Ratio weerstandvermogen 2024 = $\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$	
Weerstandscapaciteit, incidenteel	36.462
Weerstandscapaciteit, structureel	4.098
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	40.560
Gekwantificeerde risico's	6.000
Totale benodigde weerstandscapaciteit	6.000
Saldo/overschot	34.560
Ratio onder andere gehanteerd door provincie	6,76

>2	= Uitstekend	1,0 - 1,4	= Voldoende	0,6 - 0,8	= Onvoldoende
1,4 - 2,0	= Ruim voldoende	0,8 - 1,0	= Matig	< 0,6	= Ruim onvoldoende

De uitkomst van de ratio voor 2024 is 6,76 ten opzichte van 5,54 in 2023. De beschikbare weerstandscapaciteit is ruim € 40 miljoen. Hierbij moet opgemerkt worden dat deze ratio altijd een momentopname betreft. De ratio lijkt en is mooi, maar de solvabiliteit van de gemeente houdt nog niet over, zie ook onderstaand. In de nota wordt dan ook gesteld dat hier de komende jaren aandacht voor moet zijn en blijven. We streven naar een getal boven de 50% voor de solvabiliteit.

Kengetallen

Kengetallen	Werkelijk 2023	Raming 2024	Werkelijk 2024
1a. Netto schuldquote (NS)	25,7%	60,1%	24,3%
1b. NS gecorrigeerd voor alle leningen	14,5%	48,4%	12,8%
2. Solvabiliteitsratio	40,8%	23,7%	44,2%
3. Structurele exploitatieruimte	0,9%	0,1%	-2,4%
4. Grondexploitatie	0,1%	-0,4%	0,7%
5. Belastingcapaciteit	69,1%	78,2%	68,3%
6. Liquiditeit	1,00	0,33	1,14

Norm	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1a. Netto schuldquote (NS)	tot 90%	tussen 90% tot 135%	hoger dan 135%
1b. NS gecorrigeerd voor alle leningen	tot 90%	tussen 90% tot 135%	hoger dan 135%
2. Solvabiliteitsratio	hoger dan 50%	tussen 20% tot 50%	kleiner dan 20%
3. Structurele exploitatieruimte	begroting en meerjaren hoger dan 0%	begroting of meerjaren hoger dan 0%	begroting en meerjaren kleiner dan 0%
4. Grondexploitatie	tot 20%	tussen 20% tot 35%	hoger dan 35%
5. Belastingcapaciteit	tot 95%	tussen 95% tot 105%	hoger dan 105%
6. Liquiditeit	hoger dan 1	tussen 1 en 0,5	kleiner dan 0,5

We hebben in 2024 op werkelijk basis geen kengetallen die onvoldoende zijn. Kanttekening is, net als bij het weerstandsvermogen, bij de kengetallen dat het momentopnames zijn en blijven.

Paragraaf Lokale heffingen

De inkomsten van een gemeente komen uit diverse bronnen, waar de gemeentelijke belastingen en heffingen een relatief beperkt onderdeel van zijn. Deze inkomsten bestaan uit belastingen (OZB, honden-, toeristen- en forensenbelasting) en retributies of rechten (afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges). Gemeenten zijn in hoge mate zelfstandig in hun belastingheffing. Daarom vormt de belastingheffing een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Hieronder volgt een overzicht van de lokale belastingen en heffingen. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

WOZ-beschikking

De WOZ-waarde van woningen en niet-woningen wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld, waarbij het peiljaar telkens een jaar opschuift. Voor 2024 geldt de waarde op 1 januari 2023. In het jaar 2024 zijn 14.070 WOZ-beschikkingen verstuurd en daartegen zijn 426 bezwaarschriften ingediend. Dit is circa 3,0% van het totaal. Het gemiddeld aantal bezwaarschriften in de jaren daarvoor bedroeg 461 stuks (3,3%). Ten opzichte van 2023 (954) is dat in ieder geval weer een stuk lager. Het landelijk gemiddeld aantal bezwaarschriften bedraagt in 2024 3,9% (was 8,0% in 2023).

Tarieven belastingen en heffingen

Vanaf 2020 is een benchmark woonlasten ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van lokale lasten inzichtelijker te maken en een gematigde lastenontwikkeling te borgen. De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. Dit geeft meer inzicht in de hoogte van de eigen lokale lasten ten opzichte van andere gemeenten, zodat hiermee bij de te maken keuzes rekening gehouden kan worden.

Voor het jaar 2024 is de totale OZB-opbrengst met 6% verhoogd. De tarieven voor de afvalstoffenheffing moesten ondanks een onttrekking uit de voorziening ook met 6% worden verhoogd. De rioolheffing is verhoogd met 1,7%. In 2024 is de tweede fase (van vier) van de afschaffing van de hondenbelasting ingegaan en is het tarief met 50% verlaagd. Alle andere tarieven voor leges en belastingen zijn met 6,0% verhoogd.

Belastingopbrengsten

De primitief geraamde en werkelijke opbrengsten zijn:

Belastingsoort	bedragen x € 1.000		
	Geraamde opbrengst 2024	Werkelijke opbrengst 2024	Werkelijke opbrengst 2023
Onroerendezaakbelasting (OZB)	5.664	5.685	5.308
Afvalstoffenheffing	1.551	1.548	1.432
Rioolheffing	2.019	1.095	1.915
Hondenbelasting	101	81	127
Reclamebelasting	54	60	54
Forensenbelasting	101	98	98
Toeristenbelasting	150	181	150
Marktgeld	21	17	23
Secretarieleges	589	1.072	694
Bouwleges	107	683	665
Begraafrechten	314	273	271
Totaal	10.671	10.793	10.737

Ten tijde van de vaststelling van de tarieven zijn vaak niet alle gegevens voorhanden. Daarom wordt bij de berekening van de tarieven een zo goed mogelijke inschatting gemaakt. Hierdoor kan in de praktijk de werkelijke opbrengst afwijken van de geraamde opbrengst. Deze zijn bij Voor- of Najaarsnota 2024 al bijgesteld. Ook bij de analyse van de budgetten is een verklaring van de verschillen tussen de geraamde en de werkelijke opbrengst gegeven.

Lasten- en batenoverzicht van de kostendekkende tarieven

De tarieven voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten, marktgelden en leges zijn zo vastgesteld dat de opbrengsten de kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden.

Hieronder staan de werkelijke bedragen ten opzichte van de bedragen uit de primitieve begroting 2024.

bedragen x € 1.000

Afwalstoffenheffing	Primitieve begroting 2024		Jaarrekening 2024		Rioolheffing	Primitieve begroting 2024		Jaarrekening 2024	
	Bedrag	Dekking	Bedrag	Dekking		Bedrag	Dekking	Bedrag	Dekking
Lasten afvalstoffenheffing	1.289		1.342		Lasten riolering	1.672		1.647	
Overhead (inclusief btw)	397		326		Overhead (inclusief btw)	547		531	
Onttrekking voorziening	-120		-120		Onttrekking voorziening	-183		-1.083	
Totale kosten	1.566		1.548		Totale kosten	2.036		1.095	
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.566		1.548		Opbrengst rioolheffing	2.036		1.095	
Totale opbrengsten	1.566		1.548		Totale opbrengsten	2.036		1.095	
Dekking		100%		100%	Dekking		100%		100%

Lijkbezorgingsrechten	Primitieve begroting 2024		Jaarrekening 2024		Marktgeld	Primitieve begroting 2024		Jaarrekening 2024	
	Bedrag	Dekking	Bedrag	Dekking		Bedrag	Dekking	Bedrag	Dekking
Lasten begraafplaats	283		265		Lasten markt	43		34	
Overhead	120		117		Overhead	17		12	
Totale kosten	403		382		Totale kosten	60		46	
Opbrengst lijkbezorgingsrechten	314		273		Opbrengst marktgeld	21		17	
Totale opbrengsten	314		273		Totale opbrengsten	21		17	
Dekking		78%		71%	Dekking		35%		37%

Leges zijn belastingen die de gemeente kan heffen voor het verstrekken van individuele diensten. Uitgangspunt bij het vaststellen van de legestarieven is maximaal 100% kostendeckendheid. Er mag (op begrotingsbasis) geen winst worden gemaakt. Hieronder vindt u de leges op basis van onze legesverordening.

bedragen x € 1.000

Hoofdstuk/Onderwerp		Primitieve begroting 2024					Jaarrekening 2024				
		Toe te rekenen kosten	Overhead	Totale lasten	Ba-ten	Dekking	Toe te rekenen kosten	Overhead	Totale lasten	Ba-ten	Dekking
Titel 1 Algemene dienstverlening											
1	Burgerlijke stand	92	20	112	24	21%	97	20	117	29	25%
2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	315	87	402	219	54%	377	105	482	349	72%
3	Rijbewijzen	156	64	220	118	54%	147	64	211	108	51%
4	Verstrekingen uit de Basisregistratie personen	7	3	10	5	50%	6	3	9	7	78%
5 t/m 17	Diversen	127	15	142	112	79%	95	3	98	90	92%
	Subtotaal titel 1	697	189	886	478	54%	722	195	917	583	64%
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning											
3	Omgevingsvergunning	719	224	943	131	14%	935	114	1049	719	69%
7	Bestemmingsplannen	71	29	100	55	55%	28	0	28	163	582%
1,2,4,5,6,8	Diversen	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%
	Subtotaal titel 2	790	253	1.043	186	18%	963	114	1.077	882	82%
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn											
2	Organiseren evenementen of markten	112	61	173	14	8%	64	35	99	10	10%
5A	Algemene verordening Ondergrondse infrastructuur	88	11	99	91	92%	62	0	62	168	271%
1,3,4,5,6	Diversen	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%
	Subtotaal titel 3	200	72	272	105	39%	126	35	161	178	111%
Eindtotaal		1.687	514	2.201	769	35%	1.811	344	2.155	1.643	76%

Woonlasten

Om een indruk te geven van de woonlastendruk in de gemeente Aalten is onderstaand overzicht opgenomen. In dit overzicht is uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde en een één- en meerpersoonshuishouden, waarvoor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt betaald.

Gemiddeld bedragen de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Gelderland € 997 (landelijk gemiddelde € 994).

bedragen in euro's

	Bruto woonlasten eenpersoonshuis- houden	Rang- nummer	Bruto woonlasten meerpersoon- huishouden	Rang- nummer
Aalten	578	1	679	2
Laagste in Nederland	578	1	675	1
Gemiddeld	911		994	
Hoogste in Nederland	1.770	345	1.988	345

(bron COELO-atlas 2024)

De bruto woonlasten (meerpersoonshuishouden) zijn landelijk gestegen met 6,1%. In Aalten zijn deze met 4,1% gestegen. Dit is een ander percentage dan in de Paragraaf lokale heffingen in de begroting 2024 wordt genoemd. Dit komt omdat COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) in haar rapportage andere berekeningsgrondslagen hanteert. Zo gaat COELO onder andere uit van een standaard hoeveelheid aanbiedingen of ledigingen bij de afvalstoffenheffing.

Kwijtschelding

De gemeente Aalten hanteert een volledige kwijtschelding en voert daarmee dus een zo ruim mogelijk beleid. Kwijtschelding kan worden verleend indien men:

- AOW heeft, eventueel aangevuld met een klein pensioen;
- een bijstandsuitkering heeft;
- een inkomen uit werk heeft dat niet hoger is dan een bijstandsuitkering.

Kwijtschelding wordt verleend voor de volgende belastingen en heffingen: onroerende zaakbelastingen (OZB), afvalstoffenheffing (vastrecht en een gemaximeerd aantal ledigingen of aanbiedingen), rioolheffing (gemaximeerde hoeveelheid per persoon per huishouden) en hondenbelasting (alleen de eerste hond). In het jaar 2024 is aan 174 belastingplichtigen ambtshalve kwijtschelding toegekend. Daarnaast zijn 141 verzoeken binnengekomen. Daarvan zijn er 40 afgewezen en is de rest geheel of gedeeltelijk toegekend. Het totaal kwijtschelden bedrag bedraagt € 53.500. In 2023 was dit € 51.100.

Invordering

De invordering van de gemeentelijke belastingen vereist jaarlijks voor een beperkt deel van de belastingplichtigen veel aandacht en zorg. De (dwang)invordering van openstaande aanslagen bestaat uit de volgende stappen: herinnering - aanmaning - dwangbevel - loonvorderingen en/of beslaglegging. Het debiteuren-saldo bedroeg op 31 december 2024 € 213.000 (2023 € 233.000) Dit is inclusief de op 31 december 2024 nog niet vervallen posten. Laten we deze buiten beschouwing dan is de achterstand in betaling een openstaand bedrag van € 131.000 (2023 € 133.000).

Na de laatste vervaldatum hebben wij eerst herinneringen verzonden. Daar reageren altijd veel belastingplichtigen op. Het aantal aanmaningen en dwangbevelen daarna was een stuk lager. September 2024 is met de deurwaarder de dwanginvordering (beslaglegging etc.) opgestart.

De openstaande vorderingen tot en met 2024 worden voor een deel bepaald door langlopende trajecten zoals faillissementen en schuldsaneringen in het kader van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. De WSNP is bedoeld voor degenen die buiten hun schuld ('te goeder trouw') in een problematische schuldsituatie terecht zijn gekomen. De regeling duurt in beginsel 18 maanden. Indien de rechtbank na verloop van die periode oordeelt dat de schuldenaar zich aan zijn uit de regeling voortvloeiende verplichtingen heeft gehouden, wordt een zogenaamde 'schone lei' verstrekt. De schone lei betekent dat de schulden die bestonden op het moment dat de schuldsaneringsregeling is uitgesproken niet langer afdwingbaar zijn. Wordt de schone lei niet gegeven, dan blijven de schulden bestaan.

Van het openstaande saldo belastingen per 31 december 2024 is circa € 22.000 dubieus. Dit was eind 2023 € 25.000. Voor de dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen op de balans. In het jaar 2024 is voor € 20.000 (2023 € 33.000) aan vorderingen oninbaar verklaard.

Paragraaf Financiering

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft de kaders aan waarbinnen decentrale overheden de treasury activiteiten moeten uitvoeren. De wet verplicht gemeenten om een treasury statuut op te stellen waarin de treasury functie verder is uitgewerkt. Het treasury statuut is in 2021 geactualiseerd en loopt vier jaar door. Centraal in het statuut staat het beheersen van risico's, maar ook financiering en betalingsverkeer maken hier onderdeel van uit. De treasury functie dient uitsluitend de publieke taak en het beheer is prudent. Het doel is een verantwoord en optimaal resultaat te bereiken tussen kosten en risico.

Interne ontwikkelingen

Om de treasury functie goed te kunnen uitvoeren is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van groot belang. Deze informatie wordt vervat in een liquiditeitsplanning. Naast de geraamde lasten en baten uit de begroting zijn in deze planning onder meer de aflossingen op vaste geldleningen en de voorgenomen investeringen uit de begroting opgenomen. Op basis van deze planning en uiteraard de nieuwe ontwikkelingen in de loop van het boekjaar, wordt geld aangetrokken en/of weggezet. Dit is afgelopen jaar ook weer gebeurd. Er hebben zich in 2024 geen bijzondere interne ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn geweest op de financieringsfunctie.

Externe ontwikkelingen

Een belangrijke factor bij het uitvoeren van het treasury beleid is het renteverloop. Informatie over de rente wordt verkregen van de grote Nederlandse banken (waaronder de BNG) en de Europese Centrale Bank (ECB). De prognose voor 10 jaar rente (kapitaalmarkt) werd ingeschat op 4% eind 2024. Werkelijk was deze rente eind 2024 2,6%.

De kapitaalmarktrente wordt bepaald door vraag en aanbod op de kapitaalmarkt. Belangrijke factoren die de rente beïnvloeden zijn economische omstandigheden, inflatieverwachtingen, en het beleid van centrale banken zoals de (ECB). Belangrijkste taak van de ECB is de inflatie stabiel houden. De inflatie is in 2024 behoorlijk teruggelopen. De gemiddelde inflatie is in 2024 uitgekomen op 3,2% en dat is lager dan 2023 (3,8%). Dit was voor de ECB-aanleiding om de beleidsrente (herfinancieringsrente en depositorente) in 2024 in stapjes te verlagen naar respectievelijk 3,15% en 3% eind 2024. Dit verklaart ook voor een belangrijk deel de lagere 10 jaar kapitaalmarktrente.

Als gevolg van de wettelijke eisen wordt in de treasury paragraaf bij het jaarverslag informatie gegeven over de volgende onderwerpen:

1. Kasbeheer	3. Gemeentefinanciering
2. Risicobeheer	4. Schatkistbankieren

1. Kasbeheer

Het kasbeheer behelst het geldstromenbeheer en het saldo- en liquiditeitenbeheer. Met behulp van de liquiditeitsplanning wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is en blijft om aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. De gemeente heeft daarvoor onder meer een financieringsovereenkomst met de BNG gesloten. Daarin is het krediet- en het depotarrangement evenals het betalingsverkeer geregeld. De kredietlimiet is vastgesteld op € 3 miljoen en de intra-dag limiet op € 5 miljoen. Er wordt daarbij voor gewaakt dat de kredietlimiet en de intra-dag limiet bij de BNG niet worden overschreden, omdat daar forse rentevergoedingen (2% en 5%) tegenover staan. Er zijn in 2024 geen problemen ondervonden in het kasbeheer. We zijn het hele jaar ruim voldoende liquide geweest. Er is nauwelijks gebruik gemaakt van de kredietfaciliteit.

2. Risicobeheer

Hieronder wordt inzicht verstrekt in het risicoprofiel van de gemeente. Het risicobeheer omvat alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's waarvan de belangrijkste zijn: renterisico, koersrisico en kredietrisico.

Renterisico

In de navolgende overzichten zijn de renterisico's op de korte (A) en lange (B) schuld getoetst aan de wettelijke normen uit hoofde van de Wet Fido en is het renteschema opgenomen (C).

- A) De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het begrotingstotaal, zijnde de totale lasten op de begroting, en geeft het bedrag weer dat de gemeente maximaal met kort geld mag financieren. Als deze limiet drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden moeten er maatregelen worden genomen, bijvoorbeeld door het aantrekken van een langlopende lening.

Uit het onderstaand overzicht blijkt dat de kasgeldlimiet in 2024 niet is overschreden.

bedragen x € 1.000				
Kasgeldlimiet 2024	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Omvang begroting per 1-1-2024	80.771	80.771	80.771	80.771
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	6.866	6.866	6.866	6.866
2. Vlottende korte schuld				
Maand 1	0	0	0	0
Maand 2	0	0	0	0
Maand 3	0	0	24	0
3. Vlottende middelen				
Maand 1	1.789	1.921	4.033	7.208
Maand 2	1.547	1.582	3.766	5.379
Maand 3	855	2.448	3.043	5.257
4. Saldo (2-3)				
Maand 1	-1.789	-1.921	-4.033	-7.208
Maand 2	-1.547	-1.582	-3.766	-5.379
Maand 3	-855	-2.448	-3.019	-5.257
5. Gemiddelde saldo	-1.397	-1.984	-3.606	-5.948
Ruimte (+) Overschrijding (-) (1-5)	8.263	8.850	10.472	12.814

- B) De renterisiconorm stelt een kader om het risico van renteschommelingen zoveel mogelijk te beheersen. De beheersing bestaat eruit dat de herfinanciering gelijkmatig gespreid moet worden. In enig jaar mag over niet meer dan 20% van de totale leningenportefeuille renteherziening plaats vinden. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel er maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar. De in 2024 gerealiseerde renterisiconorm wordt in onderstaande tabel weergegeven, hieruit blijkt dat in 2024 ruimschoots binnen de norm is gebleven.

		bedragen x € 1.000	
Variabelen renterisico (norm)	2024	Berekening renterisiconorm	
1. Renteherzieningen	0	4a. Begrotingstotaal	80.771
2. Aflossingen	4.088	4b. Percentage regeling	20%
3. Renterisico (1+2)	4.088	4. Renterisiconorm (4a*4b)	16.154
4. Renterisiconorm	16.154		
5a Ruimte onder de renterisiconorm (4-3)	12.066		

- C) Renteschema. In het volgende schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

bedragen x € 1.000		
Rent schema 2023		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	480	
De externe rentebaten	-287	
Saldo rentelasten en rentebaten		193
Rente die wordt doorberekend aan de grondexploitatie	-1	
Rente die wordt toegerekend aan taakvelden via projectfinanciering	0	
Rentebaat van door verstrekte leningen	0	
		-1
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		192
Rente over eigen vermogen	0	
Rente over voorzieningen	0	
		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		192
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		195
Renteresultaat op het taakveld treasury		3

Koersrisico

De koersrisico's van de gemeente Aalten zijn beperkt, omdat na de invoering van het schatkistbankieren overtollige middelen alleen kunnen worden aangehouden in rekening courant bij de staat, via deposito's in de schatkist of onderling kunnen worden uitgeleend aan andere decentrale overheden. Eventuele uitzettingen worden afgestemd op de liquiditeitsplanning en hebben veelal een relatief korte looptijd. Er is in 2024 regelmatig geld aangehouden in de schatkist van het Rijk. Dit leverde een aantrekkelijke rente op. Er zijn geen deposito's aangegaan en er is verder geen geld uitgeleend. Behoudens leningen verstrekt namens de gemeente door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. De gemeente loopt met betrekking tot de verstrekte geldleningen (waaronder hypotheekleningen) beperkt risico. Er wordt ten aanzien van debiteuren een actief beleid gevoerd. Indien nodig wordt een voorziening getroffen. Voor een aantal debiteurengroepen (algemene debiteuren, maar ook belasting- en bijstands-debiteuren) is dit gebeurd en zijn zodoende de risico's afgedekt. Ieder jaar met de opmaak van de jaarrekening worden de debiteuren beoordeeld en wordt indien nodig de voorziening bijgesteld. Dit is ook nu weer gebeurd. Het totaal van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt eind 2024 afgerond € 27.000 ten opzichte van € 32.000 eind 2023.

3. Gemeentefinanciering

De financieringspositie van de gemeente en de daarbij behorende financieringsbehoefte wordt voor een groot deel bepaald door het verloop van de investeringen en de aflossingsverplichtingen. Bij het afsluiten van leningen wordt rekening gehouden met de bestaande liquiditeitsplanning, de rentevisie, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. In de begroting voor 2024 was rekening gehouden met een financieringsbehoefte van ongeveer € 12 miljoen. In januari van het jaar is er een vaste geldlening van € 5 miljoen aangetrokken. Meer vast geld was er in 2024 niet nodig. Dit was ingegeven door een behoorlijke overliquiditeit. Enerzijds veroorzaakt door een lager aflossingsniveau op vaste geldleningen en anderzijds door forse rijksbijdragen/subsidies en specifieke uitkeringen voor diverse taken waarbij de uitgaven vooralsnog achterblijven.

De investeringen in duurzame goederen betrof ongeveer € 9,1 miljoen. Hieronder volgt een opsomming van de grootste investeringen in 2024:

- Centrumplan Dinxperlo € 4.008.000;
- Lichtenvoordsestraatweg Aalten € 922.000;
- Opvang Oekraïne (Nijverheidsweg en Industriestraat) € 2.077.000;
- Reehorsterlaan Dinxperlo € 1.251.000.

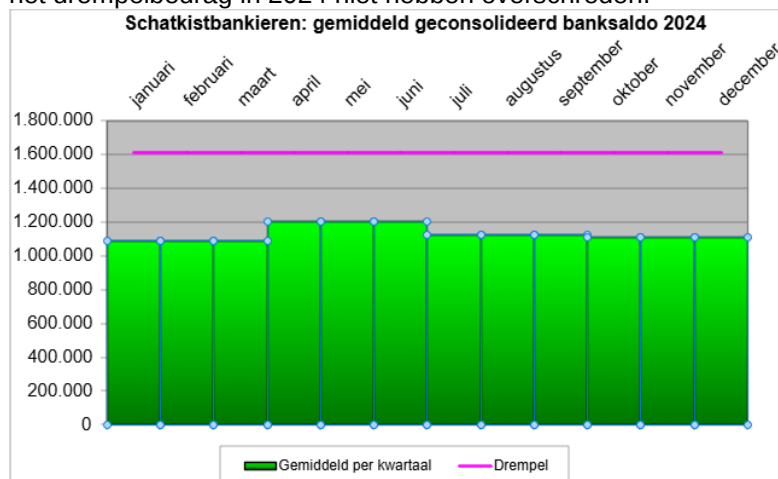
In onderstaand overzicht worden de mutaties weergegeven die zich in 2024 hebben voorgedaan in de leningenportefeuille.

bedragen x € 1.000		
Mutaties leningen portefeuille 2024	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2024	23.980	1,61%
Nieuwe leningen (conversie)	0	0
Nieuwe leningen (financieringsbehoefte)	5.000	3,05%
Reguliere aflossingen	-4.088	0
Vervroegde aflossingen (conversie)	0	0
Stand per 31 december 2024	24.892	1,86%

Het aandeel van de totale schuld per 31 december 2024 met betrekking tot verstrekte hypotheekleningen bedraagt € 5,2 miljoen.

4. Schatkistbankieren

Vanaf 15 december 2013 is iedere decentrale overheid verplicht om de overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Met deze wet beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van de EMU-schuld voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidsfeer. Er zijn enkele uitzonderingen. De belangrijkste is het drempelbedrag. De gemeente mag gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist houden. Voor Aalten is deze drempel voor 2024 berekend op € 1.615.000 zijnde 2% van het begrotingstotaal. Er is in 2024 regelmatig geld aangehouden in de schatkist. Uit de volgende grafiek blijkt dat we het drempelbedrag in 2024 niet hebben overschreden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Een deel van de gemeentelijke taken richt zich op het onderhoud van de openbare ruimte en kapitaalgoederen. Om deze kapitaalgoederen op een acceptabel niveau te houden, is goed beheer noodzakelijk. Gelet op de omvang van de te beheren kapitaalgoederen legt deze een beslag op budgettaire middelen. Het is daarom van groot belang om de omvang van de te beheren objecten in de openbare ruimte en de huidige kwaliteit volledig in beeld te hebben. Het beleid voor het uitvoeren van onderhoudsactiviteiten aan gemeentelijke kapitaalgoederen is opgenomen in de nota verkrijging/vervaardiging en onderhoud kapitaalgoederen. Op basis van looptijd moeten een aantal beleidsplannen opnieuw worden opgesteld. Aangezien er tot op heden nog wel mee gewerkt kan worden, is gekozen om te bekijken in welke vorm deze beleidstukken mee worden genomen in de nieuwe omgevingswet. Hieronder wordt er per taakveld op ingegaan.

Openbare ruimte

Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

De voortdurende ontwikkeling en zorg die is gericht op het waarborgen van de kwaliteit van de openbare ruimte waarmee de belanghebbenden tevreden zijn en zich betrokken weten, zodanig dat ook de leefbaarheid en de economische vitaliteit wordt gediend. De komende jaren wordt veel aandacht besteed om het onderhoud van de openbare ruimte integraal aan te pakken waarbij aandacht is voor de klimaatdoelstellingen die zijn opgenomen in de klimaatadaptatie strategie. Ook krijgt duurzaamheid en biodiversiteit bij verschillende projecten de nodige aandacht.

> Onderhoud wegen

Voor het onderhoud van de wegen is in 2009 een meer jarenonderhoudsplan (MJOP) wegen vastgesteld. Bij de invoering van de Omgevingswet is gekeken of een nieuwe beleidsnota wegen moet worden vastgesteld of dat dit kon worden ondergebracht bij openbare ruimte in zijn algemeenheid. De omgevingswet is op 1 januari 2024 definitief in werking getreden. In 2024 is gestart met het opstellen van een nieuw beleidsnota wegen. In deze beleidsnota zal rekening worden gehouden met zowel met klimaat en duurzaamheid. Voor zowel klimaat als duurzaamheid is beleid opgesteld welke geïmplementeerd moet worden voor het onderhoud van de openbare ruimte in het algemeen en dus ook voor de wegen waar het onderhoud ligt bij de gemeente. De beleidsnota zal in het 4^e kwartaal van 2025 of uiterlijk het 1^e kwartaal van 2026 worden voorgelegd aan de raad.

Het groot onderhoud van de wegen wordt uitgevoerd op basis van jaarlijks geactualiseerde onderhoudsschema's die uitgewerkt en/of bijgesteld worden na visuele inspecties. In deze onderhoudsschema's zijn de wegen, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, opgenomen die voor de komende vijf jaar op de planning staan. De kosten voor groot onderhoud bedroegen in 2024 € 337.000 en worden gedekt door een onttrekking aan de reserve onderhoud wegen. Deze reserve wordt jaarlijks met een gelijk bedrag van € 390.000 gevoed. Door de weersomstandigheden is het aanbrengen van de slijtlagen op de wegen doorgeschoven naar 2025. Het regulier jaarlijkse onderhoud van de wegen bedroeg in 2024 € 348.000. De reserve en het actuele meer jarenonderhoudsplan (MJOP) zijn op elkaar afgestemd. Hierbij is geen sprake van afwijkingen of achterstallig onderhoud. Uit inventarisatierondes van de wegen blijkt dat er geen noemenswaardige afwijkingen zijn ten opzichte van de actuele onderhoudsplannen. Er kunnen zich incidenten voordoen die direct worden opgelost. Deze staan los van de reguliere onderhoudsplannen. Investerings worden geactiveerd en op grond van de economische levensduur afgeschreven.

In 2024 zijn verschillende infrastructurele werken uitgevoerd, te weten: Lichtenvoordsestraatweg, de Ree-horsterlaan. Daarnaast is in 2024 gestart met de werkvoorbereiding voor de Bredevoortsestraatweg/Oosterkerkstraat, Saksen-/Franken-/Batavenstraat, Ganzenpoelendijk, Ludgerstraat, Bonifaciusstraat en de Aaltenseweg/Europastraat.

> Onderhoud bruggen en duikers

Om het onderhoud en de instandhouding van onze bruggen en duikers te waarborgen, is een meer jarenonderhoudsplan opgesteld. Jaarlijks worden alle bruggen en duikers geïnventariseerd en gecontroleerd. Op basis hiervan wordt het reguliere onderhoud uitgevoerd. De lasten hiervoor bedroegen in 2024 € 27.000. Door weersomstandigheden is een deel van het onderhoud doorgeschoven naar 2025. Uit de inventarisatieronde blijkt verder dat het meer jarenonderhoudsplan nog steeds actueel is en er geen afwijkingen van het onderhoudsprogramma zijn geconstateerd.

> Openbare verlichting

Op 28 mei 2024 is het nieuwe beleidsplan 'Licht in de gemeente Aalten' 2024 t/m 2032 vastgesteld. Aan dit nieuwe beleid is ook het beheerplan gekoppeld met daarin de investeringen.

De verouderde lichtmasten worden vervangen door lichtmasten met ledverlichting. Ook worden de technisch afgeschreven lichtmasten vervangen. Door de aanbesteding van het onderhoud zijn er in 2024 beperkt aantal lichtmasten en armaturen vervangen. De lasten voor het onderhoud aan de lichtmasten bedroegen in 2024 € 87.000.

> Openbaar groen

Gekoppeld aan het groenbeleidsplan is er een groenbeheersplan waarop het jaarlijks onderhoud van het openbaar groen is gebaseerd. Door het onderhoud op basis van dit plan uit te voeren kan het gestelde onderhoudsniveau nog steeds worden gehandhaafd. Echter het groenbeleidsplan is verouderd waardoor er in 2025 een nieuw groenbeleidsplan zal worden opgesteld.

Door de klimaatverandering treedt er vaker droogte op waar veel bomen last van ondervinden. Hierdoor neemt de sterfte toe en moet er meer onderhoud gepleegd worden. Er is een aanzet gemaakt om inzichtelijk te krijgen hoe we in de toekomst de uitgaven kunnen beperken. Verder kijken we hoe we ons openbaar groen zo kunnen inrichten dat het voldoet aan het biodiversiteitsplan. In 2025 wordt een nieuwe kapverordening vastgesteld waarin rekening wordt gehouden met de klimaatverandering. Ook komt er een nieuw bestek voor het onderhoud van de berm en sloten.

> Speelvoorzieningen

In 2014 is de speelnota Spelenderwijs Ontmoeten vastgesteld. De speelterreinen voldoen aan de nota Spelenderwijs Ontmoeten. Voor nu plegen we alleen regulier onderhoud en vervangen we toestellen als deze niet hersteld kunnen worden. Daarnaast worden de speeltoestellen jaarlijks gekeurd.

De speelnota Spelenderwijs ontmoeten uit 2012 is verouderd waardoor er in 2025 een begin wordt gemaakt met het opstellen van een nieuwe (update) speelnota. Voor het onderhoud en de vervanging van speelvoorzieningen is in 2024 respectievelijk € 1.000 en € 26.000 uitgegeven.

> Riolering

Het Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan GRP 2015-2019 is in 2015 door de raad vastgesteld. Het en de vervanging van de riolering vindt volgens, in overeenstemming met de kaders van deze nota, plaats. Ook wordt aangegeven hoe de maatregelen en investeringen worden bekostigd. Momenteel wordt nog gewerkt met het huidige GRP van 2015-2019. Gezien de huidige ontwikkelingen is het noodzakelijk om het GRP te actualiseren.

In 2023 is de klimaatadaptatie strategie vastgesteld. Bij deze strategie speelt water en riolering een grote rol. Ook het afkoppelen van regenwater wordt waar mogelijk actief opgepakt.

In 2023 is begonnen om het Water, Riolerings- en Klimaat Programma (WRKP) op te stellen. Dit WRKP wordt in 2025 aan de raad voorgelegd voor besluitvorming.

De investeringen in de riolering worden geactiveerd, de lasten voor afschrijving, rente en het onderhoud worden via de riooltarieven verhaald op de burgers. Mogelijke overschotten of tekorten worden jaarlijks met de voorziening Riolering geëgaliseerd. Waar mogelijk worden reconstructies van wegen en vervanging van riolering onderhoud gecombineerd.

> Gebouwenbeheer

De gemeente heeft een aantal gebouwen in eigendom, beheer en onderhoud. Om waardevermindering van de gebouwen te voorkomen is een goede staat van onderhoud noodzakelijk. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het beheer en onderhoud van het gebouw, alles wat aard- en nagelvast is (technisch onderhoud) en het beheer en onderhoud door de gebruiker (water, gas, elektra, telefonie, schoonmaak en dergelijke). Het onderhoud van de diverse gebouwen van de gemeente wordt op verschillende manieren uitgevoerd. Zowel het groot als het klein onderhoud van gemeentelijke gebouwen, die niet voor de gemeentelijke dienst zijn bestemd, komt voor rekening van de gemeente. Het groot onderhoud is in beeld gebracht door middel van een meer jarenonderhoudsplan (MJOP). Om deze kosten te dekken is een reserve gevormd die jaarlijks gevoed wordt, in 2024 met € 160.000. In 2024 is voor € 75.000 aan groot onderhoud uitgevoerd en aan de reserve onttrokken. Daarnaast is in dezelfde periode voor het reguliere jaarlijkse (kleinere) onderhoud € 180.000 uitgegeven. In 2024 is er grootonderhoud in de vorm van bouwkundig onderhoud en het schilderen van de Teunismolen. Ook is er een begin gemaakt met het opstellen van de duurzame meer jarenonderhoudsplannen. De rapportages worden in 2025 opgeleverd. Met het opstellen van de nieuwe DMJOP's wordt er een volgende stap genomen in de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed.

Ieder jaar is er een geringe wijziging in de bouwvoorraad. In 2024 is er ook weer op diverse locaties binnen de gemeente opvang gecreëerd door ruimtes te huren en in te zetten voor de mensen uit Oekraïne. Voor het brandweerkorps in Dinxperlo worden plannen gemaakt voor een Nederlands/Duitse samenwerking met de collega's uit Suderwick. Hier wordt gekeken naar de mogelijkheid om op de landsgrens een nieuwe gemeenschappelijke kazerne te bouwen.

Inleiding en doelstellingen

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Het omvat alle strategieën van de gemeente rond het verwerven, beheren, bewerken en uitgeven van gronden. Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van beleidstaken zoals ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, economische structuur en cultuur, sport en recreatie. Daarnaast kan het grondbeleid grote financiële gevolgen hebben. De resultaten, maar vooral de financiële risico's, zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente. Daarom is transparantie van grondbeleid van groot belang.

Met de intredingwerking van de Nota Grondbeleid 2024-2028, is een actievere houding aangenomen

De afgelopen jaren is er veel veranderd. Zo zijn de stikstof problematiek, de woningnood, de energiecrisis en de energietransitie belangrijke thema's binnen het ruimtelijk domein. De wens bestaat vanuit het Rijk om woningen bij te bouwen, maar de regels over stikstof verkleinen de mogelijkheden hiervoor. De gemeente is hierin verantwoordelijk om in de behoeften van haar eigen inwoners te voorzien. Ook op het gebied van bedrijvigheid ziet de gemeente de vraag groeien naar meer bedrijfslocaties in de gemeente Aalten.

Op 28 februari 2023 is de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030 vastgesteld. In de woonagenda zijn voor de periode 2023 tot en met 2030 de woonambities en-doelen vastgelegd. Om mede ter uitvoering van de woonagenda slagvaardig te kunnen handelen, heeft de raad in september 2023 om een permanent aankoopkrediet ten behoeve van (strategische) aankopen van € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld. In 2024 is het perceel gemeente Aalten, sectie P, nummer 749, plaatselijk bekend nabij Haartseweg 12a te Aalten aangekocht vanuit het permanent (strategisch) aankoopkrediet. Met het informeren aan de raad via deze paragraaf Grondbeleid wordt het krediet weer aangevuld. Op deze wijze kan er nooit meer dan € 2,5 miljoen besteed worden zonder de instemming van de gemeenteraad.

Rubricering

Voor de verslaggeving over de gronden kennen we volgens de BBV de volgende onderdelen:

- Gronden en terreinen niet in exploitatie (warme gronden);
- Faciliterend grondbeleid;
- Voorraden, waaronder bouwgrond in exploitatie (BIE) en Gereed product en handelsgoederen.

Gronden en terreinen worden gerubriceerd onder de materiële vaste activa. Voor warme gronden geldt dat bij de waardering uitgegaan mag worden van de grond tegen toekomstige bestemming in plaats van de huidige bestemming zoals dat tot nu toe gold. Faciliterend grondbeleid wordt afhankelijk van de status van de vordering onder de overlopende activa dan wel passiva geressorteed. Bouwgronden in exploitatie vallen onder de voorraden. Een BIE moet aan diverse voorwaarden voldoen. Verderop in deze paragraaf wordt de cijfermatige voorstelling van genoemde onderdelen weergegeven.

Tussentijdse winst

Voor tussentijdse winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode. Er is een verplichting tot tussentijdse winstneming wanneer is voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).

In 2019 is daaraan toegevoegd dat te veel genomen winst in eerdere jaren moet worden verrekend met het huidige lopende jaar.

Risico's onderdeel grondexploitatie

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn trajecten die meerdere jaren kunnen duren, waarmee grote investeringen zijn gemoeid en waarvan de resultaten voor een lange tijd grote invloed hebben. Belangrijk is des te meer om zorgvuldige afwegingen te maken en de risico's zo goed mogelijk in te schatten. Onderdeel van de grondexploitatie is dan ook een risico-inventarisatie, die (jaarlijks) periodiek moet worden bijgesteld. Bij de risico-inventarisatie gaat het om een inschatting van de mate waarin een risico van toepassing is en het effect op het financiële resultaat. Daar waar deze risico-inventarisatie leidt tot een verwacht verlies wordt direct bij de jaarrekening een voorziening getroffen tot de hoogte van het te verwachten verlies. Verder benaderen wij over het algemeen onze eigen grondexploitaties bij de gronduitgifte behoedzaam. Jaarlijks wordt bij de hercalculaties opnieuw een inschatting gemaakt.

Overige bestemmingsreserves met betrekking tot het grondenbeheer

Bijdragen aan reserves vanuit de grondexploitaties is niet meer toegestaan. Sparen voor bovenwijkse voorzieningen die na het afsluiten van een grondexploitatie worden aangelegd, is alleen nog mogelijk via een door de raad in te stellen bestemmingsreserve. Toevoegingen kunnen alleen plaatsvinden via resultaatbestemming.

Lokale ontwikkelingen

Binnen de gemeente spelen diverse lokale ontwikkelingen een cruciale rol in de ruimtelijke en economische groei, waarbij wordt ingespeeld op actuele behoeften en toekomstbestendige oplossingen.

Verkopen

In de loop van 2024 hebben (grond)verkopen plaatsgevonden buiten de grondexploitaties tot een totaalbedrag van € 309.000. Dit betreft met name de verkoop van groenstroken en een stukje boekwinst (€ 55.000) op de verkoop van een grondstrook bij de Westrand.

Activiteiten bouw- en industriegrondexploitatie en overige lokale ontwikkelingen

De gemeente Aalten wil extra ruimte voor bedrijfskavels creëren bij de kern Aalten, ten zuidwesten van bedrijventerrein 't Broek en ten noorden van de Keizersbeek. De gemeenteraad heeft op 17 december ingestemd met het voorstel om verdere onderzoeken te doen naar deze locatie.

Voor de uitbreiding van de kern Lintelo wordt gewerkt aan een plan ten behoeve van de realisatie van ongeveer 12 woningen. Met de grondeigenaar is overeenstemming bereikt over de aankoop van de grond ten behoeve van deze ontwikkeling. De bijbehorende grondexploitatie zal in Q2 van 2025 ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

In 2024 heeft de gemeente Aalten een perceel van ca. 2.700 m² aangekocht voor verplaatsing sport- en spelveld voor basisschool 't Möllenveld in buurtschap de Haart. De aankoop van dit perceel grond is gedaan uit het Permanent (strategisch) aankoopkrediet. Door verplaatsingen van de sport en spel activiteiten zal er grond vrij komen ten behoeve van de bouw van ongeveer 11 woningen in buurtschap de Haart. De verwachting is om in 2025 een omgevingsplan met bijbehorende grondexploitatie ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad

Faciliterende rol

In 2024 zijn wederom een aantal overeenkomsten gesloten met particulieren en/of ontwikkelaars. Bij deze overeenkomsten zijn afspraken gemaakt over onder andere de realisatie van woningen. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol. Deze ontwikkelingen leveren voor de gemeente geen opbrengsten of kosten op.

Het college heeft op 10 oktober '24 ingestemd met de ontwikkelvisie voor 't Beggelder. Deze visie vormt de basis voor een integrale ontwikkeling van het gebied. De ruimtelijke structuur van de wijk is op hoofdlijnen vastgelegd en er zijn uitgangspunten op de thema's wonen, verkeer & mobiliteit, gezonde leefomgeving en klimaat & natuur. In het vierde kwartaal van 2024 is een concept Stedenbouwkundig plan opgesteld. In het voorjaar van 2025 zal een anterieure overeenkomst gesloten worden met de initiatiefnemers.

Aan de Eerste Broekdijk te Aalten wordt een plan verder uitgewerkt waarbij de gemeente Aalten gronden levert aan De Woonplaats ten behoeve van de bouw van 10 sociale huurwoningen. Verwachting start bouw is 2025.

Gronden en terreinen niet in exploitatie

Gronden gerubriceerd onder de rubriek gronden en terreinen onder de materiële vaste activa. Op de boekwaarde worden geen rente en kosten bijgeschreven.

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Bouwgrond De Wegwijzer	40	0	0	40
Bouwgrond Westrand	1.488	0	1.488	0
Bouwgrond Cattier	1.751	0	0	1.751
Overige gronden:				
Buitenplaats Dinxperlo	214	0	0	214
Kern de Heurne 2e fase	7	0	0	7
Westrand Aalten	157	0	157	0
Subtotaal overige gronden	378	0	0	221
Totaal	3.657	0	1.645	2.012

De Wegwijzer

Voor deze locatie is in 2022 een ontwikkelcompetitie opgestart. Als resultaat van deze ontwikkelcompetitie gaat Klaassen Groep BV 15 woningen realiseren in het plangebied.

Het bestemmingsplan dat deze ontwikkeling mogelijk maakt is eind 2023 door de gemeenteraad vastgesteld en inmiddels onherroepelijk in werking getreden. De omgevingsvergunning voor de bouw van de woningen is verleend. Start bouw staat gepland voor Q3 2025.

Westrand Aalten

Het bestemmingsplan Bedrijventerrein Westrand Aalten voorziet in de verplaatsing van de bedrijvigheid van de firma Aalbers & Zn naar de locatie Sondernweg/Zomerweg. Na een langdurig juridische procedure zijn zowel het bestemmingsplan als de omgevingsvergunning voor de firma Aalbers & Zn onherroepelijk in werking getreden. Er wordt nu uitvoering gegeven aan de afronding van de verplaatsing. De boekwaarde van € 1.488 miljoen is ingebracht in de door de raad in november 2024 vastgestelde exploitatie. Onder de voorraden staat een geactualiseerd overzicht van dit project.

Cattier

In 2019 is Bedrijventerrein Het Broek (uitbreiding Cattier) door de gemeente aangekocht. Dit terrein is verkocht aan Kaemingk bv, die op de locatie een bedrijfshal wil realiseren. Hiervoor is het nodig dat het bestemmingsplan ter plaatse wordt aangepast. Met Kaemingk bv en diverse omwonenden is hierover gesproken. Het plan heeft, mede door de beoogde landschappelijke inpassing, draagvlak in de omgeving. Het bestemmingsplan is in 2022 vastgesteld. Tegen dit besluit is beroep aangetekend bij de Raad van State. Dit beroep is op het moment van schrijven nog niet inhoudelijk behandeld.

Overige gronden

De buitenplaats Dinxperlo is in 2014 verkocht. Er is nog geen nieuw plan ingediend. Na onherroepelijk worden van het nieuwe plan volgt de restantbetaling van € 285.000.

Een deel van de overige gronden m.b.t. Westrand is door middel van een openbare biedprocedure te koop aangeboden. Dit is in 2024 verkocht en overgedragen. Tevens is een kleiner deel ingebracht in de nieuwe exploitatie van Westrand Aalten.

Faciliterend grondbeleid

We hebben momenteel geen projecten die onder faciliterend grondbeleid vallen.

Voorraden

Onderstaande complexen zijn in 2024 in exploitatie:

(Geraamd eindresultaat: N=nadelig, V=voordelig)

Voorraden	bedragen x € 1.000							Afloop
	Boek- waarde 1-1- 2024	Vermeer- deringen 2024	Vermin- deringen 2024	Boek- waarde 31-12- 2024	Nog te maken kosten	Nog te reali- seren op- brengsten	Geraamd eind- resultaat	
Onderhanden werk								
Westrand Aalten	0	2.033	1.250	783				2028
	0	2.033	1.250	783	0	0	0	
BIE								
Kern De Heurne herziening	-231	197	83	-117	51	0	-66 V	2025
t Warmelinck	69	41	0	110	1	128	-17 V	2025
Plan IJzerlo	0	457	27	430	265	842	-147 V	2028
Kraaienboom	251	1	0	252	7	256	3 N	2025
Subtotaal voorraden	89	696	110	675	324	1.226	-227 V	
Gereed product en handelsgoederen	0	0	0	0	0	0		
Totaal voorraden	89	2.729	1.360	1.458	324	1.226		

Daar waar het geraamde eindresultaat een nadeel laat zien is een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van dit nadeel. De hoogte van het totale nadeel is € 3.000. De verliesvoorziening is hierop aangepast. De her calculaties van de verschillende complexen per ultimo 2024 (de zogenaamde staten P) worden tegelijkertijd met de jaarrekening, maar wel afzonderlijk ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Westrand Aalten

De gronden met betrekking tot de Westrand Aalten vallen onder het begrip 'onderhanden werk'. Het zijn grondbanken zonder transformatie die bestemd zijn voor derden. Daarover zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in een koopovereenkomst met Aalbers. De eerste loot is in 2024 verkocht en overgedragen. De tweede loot volgt in 2028. Verder is de bestaande boekwaarde van dit complex in 2024 overgebracht van de materiële vaste activa naar de voorraden. Op basis van de Percentage Of Completion methode (POC methode) is in 2024 een tussentijdse winst geboekt van € 419.535.

Complex Kern de Heurne herziening

In 2024 is de laatste kavel van dit complex verkocht. In 2025 worden de laatste uitgaven verwacht voor de aanleg van groen en lichtmasten. Daarna kan het complex financieel worden afgesloten. De her calculatie 2024 laat een voordelig eindresultaat zien van € 271.070. De POC-methode berekent voor 2024 een tussentijdse winst van € 205.214 (76%). Er was tot en met 2023 al € 96.643 aan winst in geboekt. Het verschil € 108.571 wordt ten gunste van de exploitatie 2024 gebracht.

Complex 't Warmelinck

De laatste te verkopen kavel in dit complex is in 2024 opnieuw te koop aangeboden. Verkoop en levering van deze kavel zal naar verwachting eind 2025 plaatsvinden. Gelet op de markt, de nieuwe nota grondbeleid en de nieuwe daarbij behorende grondprijzenbrief, is deze laatste kavel in 2024 omgezet van een 2^e kap naar een kavel voor een vrijstaande woning. Dit levert een hogere opbrengst op van ruim € 54.000. De her calculatie 2024 laat nu een voordelig resultaat zien van € 75.847. De POC-methode levert een aanvullende tussentijdse winst op, ten gunste van de exploitatie 2024 van € 40.148.

Complex Kraaienboom

Ook in dit complex is de laatste te verkopen kavel in 2024 opnieuw te koop aangeboden en is de kavelprijs aangepast aan de nieuwe grondprijzenbrief. De verwachting is dat deze kavel in 2025 wordt verkocht. Her calculatie 2024 laat nu een resultaat zien van € 3.090 nadelig. Eind 2023 was het resultaat nog berekend op € 32.053 nadelig waarvoor een verliesvoorziening was ingesteld. Deze voorziening kan nu met € 29.000 worden verlaagd. Dit voordelige resultaat voor 2024 wordt enerzijds veroorzaakt door de hogere kavelprijs (€ 18.000) en anderzijds door het wegvallen van de nog bestaande post voor groenvoorziening (dit is niet meer nodig) en een klein rentenadeel door uitloop van het project.

Complex Uitbreiding Kern IJzerlo

Ten behoeve van de uitbreiding van de kern IJzerlo is in 2024 het bestemmingsplan 'Uitbreiding woongebied kern IJzerlo 2024' vastgesteld. Dit plan voorziet in de realisatie van 18 woningen. De verkoop is in november 2024 gestart met de uitgifte van optieovereenkomsten voor alle 18 kavels. Gelet op de tijd die nutsbedrijven tegenwoordig nodig hebben om ruimte en capaciteit in te plannen voor de aanleg van nutsvoorzieningen verwachten we dat de kavels niet eerder dan in 2026 worden verkocht en overgedragen. De bijbehorende grondexploitatie is door de raad in april 2024 vastgesteld. De her calculatie 2024 berekent een voordelig resultaat van € 150.768. Omdat er nog nauwelijks opbrengsten zijn, er zijn alleen optievergoedingen in rekening gebracht, kan er in 2024 nog nauwelijks sprake zijn van tussentijdse winstneming. Toepassing van de POC-methode levert een winstbedrag op van € 3.332 wat ten gunste van de exploitatie 2024 is gebracht.

Voorraad uit te geven gronden per 31-12-2024	Aantal kavels	Aantal m2	Gemiddelde verkoopprijs
0.68 Westrand Aalten	1	28.007	45
3.10 't Warmelinck	1	513	249
3.11 Plan IJzerlo	18	4.603	189
3.53 Kraaienboom	1	1.200	215

Verloopoverzicht getroffen voorzieningen

bedragen x € 1.000

	Voorziening per 1-1-2024	Aanvullende voorzieningen 2024	Vrijval 2024	Voorziening per 31-12-2024
Voorzieningen verliesgevende complexen in exploitatie				
Kraaienboom	32	0	29	3
Totaal	32	0	29	3

Conclusie

Er is sprake van een adequate bedrijfsvoering en financiële administratie van de grondexploitaties. De processen met betrekking tot het grondbeheer zijn beschreven en de taken en bevoegdheden tussen de medewerkers van vastgoed en bedrijfsvoering zijn organisatorisch goed afgebakend. Er functioneert een interne overlegstructuur met alle betrokken teams, waardoor alle aspecten die met grondzaken samenhangen op tijd in beeld worden gebracht.

Ultimo 2024 zijn van alle complexen met een kostprijsopzet de kostprijscalculaties geactualiseerd en de complexen met alle overige gronden beoordeeld, geanalyseerd en voor zover mogelijk geactualiseerd. Indien van toepassing is een verliesvoorziening getroffen ofwel is deze aangepast. In 2024 is de verliesvoorziening met € 29.000 verlaagd. Op basis van de POC-methode is ook in 2024 tussentijdse winst genomen. In totaal voor een bedrag van € 571.000. In totaal is er dus een voordeel van € 600.000 ten gunste van de exploitatie 2024 geboekt.

Zoals uit de opstelling hierboven blijkt lopen er ultimo 2024 nog een vijftal grondexploitaties. De hercalculaties laten voor bijna alle complexen een positief eindresultaat zien. Uitzondering is de Kraaienboom waar een klein verlies wordt verwacht. Er is momenteel serieuze belangstelling voor "oude" al lang liggende kavels binnen 't Warmelinck en de Kraaienboom. De verwachting is sterk dat die in 2025 worden verkocht en overgedragen. De kavels in Plan IJzerlo zijn allen in optie uitgegeven. Voor wat betreft de enige kavel (loot B) in de Westrand is een koopovereenkomst gesloten met Aalbers die aangeeft dat hij in 2028 dit deel gaat afnemen. De nog te realiseren kosten van alle BIE's zijn goed en onderbouwd in beeld. Daar worden verder geen problemen verwacht.

Onder faciliterend grondbeleid ressorteren geen projecten meer. Van de warme gronden kan tenslotte worden gemeld dat de ontwikkeling op termijn een positief resultaat laat zien. Hiermee wordt een juist en volledig inzicht verkregen in de bestaande boekwaarde van de complexen en de toekomstige resultaten.

Paragraaf Verbonden partijen

In deze paragraaf komen de organisaties aan de orde die een publiek belang uitvoeren en waarin Aalten een financieel en een bestuurlijk belang heeft. Dat laatste door zeggenschap bij besluitvorming door stemrecht.

bedragen x € 1.000

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), Hengelo Gelderland (Programma 1)					
Doelstelling en openbaar belang	De ODA behandelt voor de partners de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht (milieudeel), toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de omgevingswet. Daarnaast adviseert de ODA gemeenten en provincie (op verzoek) bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten.				
Partijen	Naast Aalten zijn dat de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen en de Provincie Gelderland.				
Actualiteit	De maatschappij wordt steeds complexer. Dit geldt zeker ook voor alles wat speelt in het milieu. Denk bijvoorbeeld aan stikstof, asbest, andere zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zoals Pfas of het gebruik van staalslakken, fijnstof en dergelijke. Maar ook geluidhinder, geuroverlast, trillingen, bodemvervuiling, energie en duurzaamheid, ecologie, flora en fauna en het beschermen van onze historie door archeologie en cultureel erfgoed vragen aandacht. Net als de illegale lozing van restproducten van de productie van drugs. Dit heeft geresulteerd in een toename van de adviesvragen en handhavingszaken door de ODA. Er is een nieuwe risicoanalyse opgesteld waarbij rekening gehouden wordt met de genoemde ontwikkelingen. Met de partners en het bestuur is de ODA in overleg hoe ze kunnen toegroeien naar implementatie daarvan. Op 1 januari 2024 is de omgevingswet ingegaan. Dit behoeft nog wel de nodige aandacht. Daarnaast is er door de ODA een plan van aanpak ingediend bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om te laten zien hoe ze "robuust" worden. Dit betekent dat de ODA voldoende omvang/omzet moet hebben voor 1 april 2026. Dat kan zelfstandig of door te fuseren met een andere dienst. In 2024 zijn daarvoor verkennende gesprekken gestart met de Omgevingsdienst Veluwe (ODV).				
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2023	165	2.944	659	448	Definitief
2024	613	2.015	830	8	Prognose

GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG), Warnsveld (Programma 2)					
Doelstelling en openbaar belang	De GGD NOG beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van 22 gemeenten die bij GGD NOG zijn aangesloten.				
Partijen	De GGD bestaat uit 22 gemeenten uit het noorden en oosten van Gelderland.				
Actualiteit	In 2024 zijn belangrijke stappen gezet in het vernieuwen van dienstverlening van de GGD. Bijvoorbeeld door de inzet voor de ketenaanpakken voor het Integraal Zorg Akkoord. Ook is werk gemaakt van het overzicht verkrijgen over de verschillende stromen nieuwkomers en op welke wijze de bekostiging verloopt. Daarnaast merkt de GGD in 2024 een stijgende belangstelling voor de vacatures die het beschikbaar stelt, in vergelijking met voorgaande jaren is het aantal sollicitanten duidelijk hoger. Werving en selectie gaat daarmee voor verschillende takken van de GGD beter dan voorheen. Voor medisch-specialistische functies zoals bv. Forensische geneeskunde blijft de krapte op de arbeidsmarkt helaas net zo actueel als in voorgaande jaren. Tenslotte is de GGD erin geslaagd het NEN7510 certificaat te behalen. Deze erkenning voor de mate waarin de GGD veilig met informatie omgaat was een belangrijk doel van het programma GGD NOG Robuust. In 2024 is de GGD ook begonnen met de inventarisatie van werkprocessen en voorbereidingen op het cruciale jaar 2026. Niet alleen neemt dan de financiële druk enorm toe vanwege de bezuiniging op pandemische paraatheid en het 'ravijnjaar' voor gemeenten, ook veranderen landelijke richtlijnen in de uitvoering van jeugdgezondheidszorg. Het beeld is dat de combinatie van deze factoren en de complexe governance die de regio nu al kenmerkt de uitvoering nagenoeg onmogelijk maakt met ingang van 2026. De GGD heeft dit signaal afgegeven aan haar bestuur en daarop zijn acties ontwikkeld.				
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat	
2023	3.182	12.893	538	910	Definitief
2024	1.921	10.866	573	-170	Prognose

Regio Achterhoek, Doetinchem (Programma 2)						
Doelstelling en openbaar belang	Acht gemeenten in de Achterhoek werken samen met ondernemers, maatschappelijke organisaties en de provincie Gelderland ten behoeve van regionale ontwikkeling en belangenbehartiging.					
Partijen	De GR bestaat naast Aalten uit de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Montferland en Winterswijk.					
Actualiteit	De Governance -zoals in de samenwerkingsregeling is opgenomen- staat goed. In januari 2024 is de gemeente Montferland opnieuw toegetreden tot de samenwerking, nadat zij in 2017 waren uitgetreden. In 2024 zijn er elf projecten goedgekeurd waaronder de pilot snelle start asielzoekers en uniforme profilering.					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat		
2023	6.808	12.579	193	97	Definitief	
2024	6.736	22.278	202	28	Prognose	

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG), Apeldoorn (Programma 2)						
Doelstelling en openbaar belang	Iedere gemeente moet deel uitmaken van één van de 25 veiligheidsregio's. De taken van een veiligheidsregio liggen op het gebied van de voorbereiding en bestrijding van rampen en grote incidenten door de brandweer, de GHOR (geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen), de politie en gemeente.					
Partijen	De VNOG bestaat uit 22 gemeenten uit het noorden en oosten van Gelderland.					
Actualiteit	De onrust in de wereld houdt aan en er vinden ingrijpende veranderingen plaats. Ook in 2024 heeft de VNOG dit ervaren. De dreigingen en risico's veranderen, de samenleving verandert en ook VNOG moet zich daarop aanpassen. In 2024 zijn thema's als de weerbaarheid van de samenleving, veerkracht en zelfredzaamheid nadrukkelijk op de agenda gekomen. De veiligheidsregio's spelen hier al een rol in en die rol gaat in afstemming met het Rijk mogelijk groter worden. Hoe dan ook is samenwerking cruciaal en dat blijft het ook. In 2024 is het nieuwe regionale beleidsplan voor de periode 2025-2028 tot stand gekomen, na uitgebreide afstemming met de raden en de hulpverleningspartners. Ook het regionaal risicoprofiel is vernieuwd. Voor de komende beleidsperiode heeft de VNOG de ontwikkelingen in beeld gebracht en hebben heeft de VNOG nieuwe speerpunten benoemd, aansluitend op de gesignaleerde risico's en ontwikkelingen. Het nieuwe beleidsplan vormt de basis voor ons werk voor de komende vier jaren. Tenslotte heeft VNOG in 2024 haar kerntaken uitgevoerd. Ze hebben gewerkt aan het voorkomen en beperken van incidenten, door goede advisering, voorlichting en versterking van de zelfredzaamheid, het risicobewustzijn en veilig gedrag.					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat		
2023	18.990	26.019	1.668	2.832	Definitief	
2024	22.716	28.921	1.738	1.793	Prognose	

Laborijn, Doetinchem (Programma 2)						
Doelstelling en openbaar belang	Laborijn heeft tot taak zorg te dragen voor de uitvoering van de Participatiewet, de Wet Sociale Werkvoorziening en de Wet inburgering 2021. Zij ondersteunt inwoners voor wie werk zoeken en vinden niet vanzelfsprekend is, op hun weg naar een baan of, als dat nog niet mogelijk is, door (maatschappelijke) participatie. De missie van Laborijn is dat iedere inwoner kan meedoen op de best passende plek.					
Partijen	Gemeenten Aalten en Doetinchem voor de Participatiewet, Inburgeringswet en Wsw en de gemeente Montferland alleen op het onderdeel Wsw.					
Actualiteit	De verwachting is dat Laborijn het jaar 2024 afsluit met een positief resultaat. In 2024 bediende Laborijn vanuit al haar taken een toenemend aantal inwoners. Daarbij zien ze de complexiteit van de problematiek toenemen. Dit vraagt meer dan voorheen om een meer integrale (wet overstijgende) aanpak. De meerjarige financiële situatie van de deelnemende gemeenten maakte dat laborijn het verzoek kreeg haar uitvoeringskosten te beheersen en de gemeentelijke bijdrage niet verder te laten stijgen dan strikt noodzakelijk. Dit heeft geleid tot een aantal concrete besparingsmaatregelen. Tegelijkertijd bevatte de meicirculaire in 2024 ook een aantal financiële lichtpunten waardoor in het lopende jaar toch meer middelen beschikbaar kwamen dan verwacht. Met name de toename van het macrobudget Wsw nam toe wat een belangrijke bijdrage leverde aan het positieve jaarresultaat.					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat		
2023	11.380	8.001	2.170	1.276	Definitief	
2024	12.790	14.127	2.580	627	Prognose	

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL), Doetinchem (Programma 3)						
Doelstelling en openbaar belang	Gemeenten en provincie werken samen in het ECAL, dat is ontstaan uit de samenvoeging van het Achterhoeks Archief en het Staring Instituut. Het Erfgoedcentrum voert de wettelijke archieftaken conform Archiefwet en overige erfgoedtaken zoals documentatie, onderzoek en publieksfunctie uit.					
Partijen	De gemeenschappelijke regeling voert de wettelijke taken uit voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk en Bronckhorst. Voor de niet wettelijke taken betalen Doesburg, Lochem, Zevenaar, Duiven, de Provincie Gelderland en andere donateurs een bijdrage.					
Actualiteit	De ECAL heeft gedurende in het jaar 2024 te maken gehad met diverse personeelswisselingen. Desondanks is het zaakstelsel waarmee gewerkt wordt volledig geïmplementeerd. Daarnaast zijn er particuliere- en kerkarchieven bij de ECAL binnengekomen.					
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage	Resultaat		
2023	76	510	158	-30	Definitief	
2024	308	461	80	233	Prognose	

Vennootschappen en coöperaties (privaatrechtelijk)

Coöperatieve Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (Agem), Winterswijk (Programma 1)						
Doelstelling en openbaar belang	De Agem bestaat uit Energieloket Achterhoek BV, Agem Gemeentelijke energie BV, Coöperatie streekenergie en Agem Energie Experts. Gezamenlijk hebben deze organisaties dezelfde missie: hetzelfde toekomstbeeld, het 'waarom' is gelijk: 'Wij geloven dat de tijd van fossiele brandstoffen en buitensporige winsten voor energieleveranciers en energieproducenten voorbij is. In de Achterhoek kunnen we prima zelf zorgen voor een toekomstbestendige energievoorziening. Inwoners, beleidsmakers en ondernemers in onze gemeenten hebben hiervoor meer kennis, inspiratie en samenwerking nodig. Deze inzichten en verbindingen zorgen voor nieuwe initiatieven en mogelijkheden voor het besparen, gebruiken en opwekken van energie. Al deze samenwerkingen leiden uiteindelijk tot betaalbare energiezekerheid voor iedereen in de Achterhoek.'					
Partijen	In Energieloket Achterhoek BV en Agem Gemeentelijke energie BV zijn naast Aalten alleen de gemeenten Berkelland, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk en Bronckhorst aandeelhouder. In 2024 is de gemeente Doesburg aangesloten bij het aan Energieloket Achterhoek BV. Van de Coöperatie Streekenergie zijn Achterhoekse burgerinitiatieven/energiecoöperaties aandeelhouder/lid					
Financieel	De gemeente Aalten stond borg voor de nakoming van de verplichtingen van AGE B.V. uit hoofde van de financieringsovereenkomst die zij had gesloten met de BNG Bank. Op voorstel van AGE B.V. is in 2024 besloten te stoppen met de BNG-garantstelling en over te gaan op een uniforme werkwijze voor alle gemeenten. De borgstelling is dus verdwenen. Om in de financieringsbehoefte te blijven voorzien is de bijdrage van de gemeente in het werkkapitaal van AGE B.V. nu opgenomen als kortlopende vordering.					

ROVA, Zwolle (Programma 1)						
Doelstelling en openbaar belang	ROVA is de afvaladvies-, regie- en verwijderingsorganisatie van 23 gemeenten. ROVA zet zich in voor een schonere en duurzame leefomgeving.					
Partijen	ROVA werkt voor 23 aandeelhoudende gemeenten.					
Financieel	Ontvangen dividend in 2024 is € 146.000 (in 2023 € 75.000)					

Leisurelands B.V. (Programma 1)						
Doelstelling en openbaar belang	Bedrijfsmatig en duurzaam aanbieden van vrijetijdsbesteding voor een breed publiek. Dit doen door middel van grondgebonden recreatievoorzieningen met groen als decor. Daar toe voor zichzelf en anderen grondgebonden exploitaties doen. Daarmee direct en indirect een bijdrage leveren aan de leefbaarheid en vrijetijdsbesteding in de regio waar zij actief is.					
Partijen	Aandeelhouders aan het regionaal portefeuillehouders overleg Vrijetijdseconomie deelnemende gemeenten zijn (Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk). Door samen op te trekken tijdens de AVA's is het mogelijk om, indien nodig, een duidelijk en collectief signaal af te geven. Per april 2023 hebben voornoemde Achterhoekse gemeenten daarom de gemeente Berkelland gemachtigd om mede namens hen in de AVA's op te treden.					
Financieel	Aalten ontvangt geen dividenduitkering. Een besluit over het al dan niet afstoten van aandelen is nog niet genomen.					

EUREGIO, Gronau (D) (Programma 2)	
Doelstelling en openbaar belang	De EUREGIO is actief in de opbouw en versterking van de structuren en de grensoverschrijdende samenwerking in het Nederlands-Duitse grensgebied.
Partijen	De EUREGIO telt 104 Duitse en 25 Nederlandse lid gemeenten, vijf Landkreisen en twee waterschappen.
Financieel	Per inwoner is in 2024, net als in 2023, € 0,29 bijgedragen (€ 7.900). Dit tarief wordt jaarlijks vastgesteld in de algemene ledenvergadering.
BNG Bank, Den Haag (Programma 3)	
Doelstelling en openbaar belang	Deze bank is van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De BNG is een betrokken partner voor een duurzamer Nederland en stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te bereiken.
Partijen	De Nederlandse Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Financieel	Het ontvangen dividend in 2024 bedraagt € 41.000. In 2023 was het dividend € 48.000.
NV Alliander, Arnhem (Programma 3)	
Doelstelling en openbaar belang	Netwerkbedrijf Alliander is verantwoordelijk voor een groot deel van de energieleidingen in Nederland. Kernactiviteiten zijn het aansluiten van klanten op de energienetwerken en het distribueren van gas en elektriciteit. Deze taken zijn wettelijk bepaald gezien het belang van een betrouwbare aanvoer van energie.
Partijen	Provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland en de gemeente Amsterdam: zij hebben gezamenlijk driekwart van de aandelen in bezit. Het overige deel is in bezit van 70 andere gemeentelijke aandeelhouders.
Financieel	In 2024 hebben we aan dividend € 498.000 ontvangen en in 2023 € 235.000. Over 2024 behaalde Alliander een positief resultaat van € 976 miljoen. In 2023 was dit € 267 miljoen.
Vitens, Utrecht (Programma 3)	
Doelstelling en openbaar belang	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan circa 5,8 miljoen klanten. De verantwoordelijkheid van Vitens is een gezonde en duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu.
Partijen	97 aandeelhouders bestaande uit gemeenten en provincies.
Financieel	In 2024 keerde Vitens, net als de afgelopen jaren, geen dividend uit. Dit gebeurt niet omdat Vitens momenteel niet voldoet aan de gestelde (minimale) voorwaarden om dividend uit te keren en de financiële positie van onder druk staat door onder meer de investeringsopgave en het WACC beleid.

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) is een wet die de overheid transparanter wil maken. In artikel 3.5 van de Woo staat dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van de wet en in het jaarverslag verslag doet van de behaalde resultaten.

De Woo trad op 1 mei 2022 in werking. De bepalingen over de passieve openbaarmaking (Woo-verzoeken) traden direct in werking. Vanuit de Woo is het verplicht om elf informatiecategorieën gefaseerd actief openbaar te maken. We hebben acht jaar de tijd om al deze categorieën te publiceren. We proberen de categorieën zo snel en zorgvuldig mogelijk openbaar te maken, maar we zijn afhankelijk van de definities die het Rijk geeft aan deze categorieën.

Wij hebben ons in 2024 aangesloten op de landelijke Woo-index, De Woo-index biedt een centraal overzicht aan internetlocaties met gepubliceerde Woo-documenten per overheidsorganisatie waarvoor de 'Wet open overheid' geldt. Deze internetlocaties zijn verzamelingen van Woo-documenten in een vaste categorie. Daarnaast zijn per overheidsorganisatie de Woo-contactgegevens opgenomen.

We hebben in 2024 de onderstaande categorieën actief openbaar gemaakt:

1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften;
2. Overige besluiten van algemene strekking;
3. Organisatie en werkwijze;
4. Bereikbaarheidsgegevens.

Resultaten

We brachten de Woo-verzoeken die in 2024 werden ingediend in beeld. Van de 27 Woo-verzoeken, handelden we er 21 binnen de wettelijke termijn van vier weken af. Bij zes Woo verzoeken werd de beslistermijn verdaagd met twee weken. De achtergrond lag enerzijds in de omvangrijkheid van het verzoek, anderzijds in de onduidelijke vraagstelling, waardoor verduidelijking nodig was.

Naast de actieve openbaarmaking blijft de passieve openbaarmaking via het Woo verzoek, dat door burgers, organisaties en/of bedrijven kan worden ingediend.

Op de website van de gemeente is een duidelijke omschrijving opgenomen van de wijze waarop een Woo verzoek kan worden ingediend (mondeling, webformulier, e-mail).

De informatie wordt daar waar mogelijk via e-mail verstrekt, er worden geen kosten in rekening gebracht.

De balans per 31 december

(bedragen x € 1.000)		
ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA		
<i>Immateriële vaste activa</i>	-	-
* Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-
* Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-
* Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-
<i>Materiële vaste activa</i>	50.385	47.953
* Investerings met een economisch nut		
* gronden uitgegeven in erfpacht	2.402	2.402
* woonruimten uitgegeven in erfpacht	1.011	1.061
* gebouwen uitgegeven in erfpacht	2	2
* overige investeringen met een economisch nut	24.122	26.937
* warme gronden	-	-
* Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.014	9.945
* Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	10.834	7.606
<i>Financiële vaste activa</i>	11.939	11.695
* Kapitaalverstrekkingen aan:		
* deelnemingen	1.157	1.256
* gemeenschappelijke regelingen	-	-
* overige verbonden partijen	-	-
* Leningen aan:		
* openbare lichamen	-	-
* woningbouwcorporaties	-	-
* deelnemingen	-	-
* overige verbonden partijen	76	81
* Overige langlopende leningen	10.400	10.152
* Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
* Uitzettingen in de vorm van Nederlandse schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
* Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	306	206
Totaal vaste activa	62.324	59.648
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Voorraden</i>	1.455	57
* Overige grond- en hulpstoffen	-	-
* Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie (BIE)	1.455	57
* Gereed product en handelsgoederen	-	-
* Vooruitbetalingen	-	-
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	3.592	1.916
* Vorderingen op openbare lichamen	1.084	457
* Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-
* Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-
* Uitzettingen in de schatkist van het Rijk met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
* Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-
* Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	-
* Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
* Overige vorderingen	2.508	1.459
* Overige uitzettingen	-	-
<i>Liquide middelen</i>	1.382	2.471
* Kassaldi	1	1
* Banksaldi	1.381	2.470
<i>Overlopende activa</i>	12.249	9.779
* De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	-	-
- overige Nederlandse overheidslichamen	140	164
* Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	12.109	9.615
Totaal vlottende activa	18.678	14.223
Totaal-generaal	81.002	73.871
Verrekenbare verliezen	477	440

(bedragen x € 1.000)				
PASSIVA	31-12-2024		31-12-2023	
VASTE PASSIVA				
<i>Eigen vermogen</i>		35.837		30.159
* Algemene Reserve	18.173		16.065	
* Bestemmingsreserves	14.432		11.815	
* Gerealiseerd resultaat	3.232		2.279	
<i>Voorzieningen</i>		5.135		5.714
* Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.956		4.332	
* Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	179		1.382	
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		24.895		23.982
* Obligatieleningen	-		-	
* Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-		-	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	24.893		23.980	
- binnenlandse bedrijven	-		-	
- openbare lichamen	-		-	
- overige binnenlandse sectoren	-		-	
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-		-	
* Door derden belegde gelden	-		-	
* Waarborgsommen	2		2	
* Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-	
Totaal vaste passiva		65.867		59.855
VLOTTENDE PASSIVA				
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		4.132		4.373
* Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-		-	
* Overige kasgeldleningen	-		-	
* Banksaldi	-		-	
* Overige schulden	4.132		4.373	
<i>Overlopende passiva</i>		11.003		9.643
* Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	5.494		5.267	
* Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:				
- Europese overheidslichamen	-		-	
- het Rijk	3.993		975	
- overige Nederlandse overheidslichamen	1.188		2.991	
* Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	328		410	
Totaal vlottende passiva		15.135		14.016
Totaal-generaal		81.002		73.871
Gewaarborgde geldleningen		124.188		109.194
Garantstellingen		62.094		54.597

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

bedragen x € 1.000

	Raming begrotingsjaar 2024 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2024 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2024			Realisatie vorig begrotingsjaar 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's:												
Programma 1 Ruimte	-6.078	14.876	8.798	-10.503	19.945	9.442	-10.674	18.430	7.756	-8.386	15.893	7.507
Programma 2 Sociaal domein	-6.980	51.384	44.404	-11.221	55.154	43.933	-11.877	55.113	43.236	-10.375	50.470	40.095
Programma 3 Bedrijfsvoering	-683	1.832	1.149	-1.840	4.174	2.334	-1.521	2.167	646	-728	2.046	1.318
Sub-totaal programma's	-13.741	68.092	54.351	-23.564	79.273	55.709	-24.072	75.710	51.638	-19.489	68.409	48.920
Algemene dekkingsmiddelen:												
Lokale heffingen (P1)	-213	0	-213	-252	0	-252	-281	0	-281	-248	0	-248
Lokale heffingen (P3)	-5.827	540	-5.287	-5.829	611	-5.218	-5.828	623	-5.205	-5.497	654	-4.843
Algemene uitkeringen (P3)	-59.586	5	-59.581	-62.599	5	-62.594	-62.901	5	-62.896	-57.736	5	-57.731
Dividend (P3)	-412	0	-412	-686	0	-686	-686	0	-686	-358	0	-358
Saldo financieringsfunctie (P3)	-160	304	144	-261	322	61	-298	299	1	-265	315	50
Overige algemene dekkingsmiddelen (P3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-66.198	849	-65.349	-69.627	938	-68.689	-69.994	927	-69.067	-64.104	974	-63.130
Overhead (P3)	-123	10.639	10.516	-227	11.719	11.492	-299	12.050	11.751	-386	10.227	9.841
Onvoorzien (P3)	0	361	361	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (P3)	0	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	-80.062	79.952	-110	-93.418	91.930	-1.488	-94.365	88.687	-5.678	-83.979	79.610	-4.369
Reserves												
Programma 1 Ruimte	-375	390	15	-2.377	4.356	1.979	-2.156	4.356	2.200	-1.812	2.167	355
Programma 2 Sociaal domein	-25	150	125	-2.418	1.262	-1.156	-2.236	1.438	-798	-1.789	1.808	19
Programma 3 Bedrijfsvoering	-309	272	-37	-645	264	-381	-201	1.245	1.044	-6.198	7.914	1.716
Sub-totaal mutaties reserves	-709	812	103	-5.440	5.882	442	-4.593	7.039	2.446	-9.799	11.889	2.090
Resultaat	-80.771	80.764	-7	-98.858	97.812	-1.046	-98.958	95.726	-3.232	-93.778	91.499	-2.279

Een positief resultaat wordt als een negatief getal gepresenteerd, een negatief resultaat als een positief getal.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, en ook de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Volgens het BBV vindt de verantwoording plaats in de jaarstukken die ten minste bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat ten minste uit de programmaverantwoording en paragrafen. De jaarrekening bestaat uit de balans en de toelichting, het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting, de bijlage met de verantwoording over de specifieke uitkeringen en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. Het jaarverslag gaat over 'wat zouden we doen, wat hebben we gedaan en bereikt en wat heeft het gekost'. De jaarrekening betreft de cijfers met de analyse en toelichting.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van activa en passiva en ook de resultaatbepaling vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.
- Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en/of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar waarin uitbetaling plaatsvindt.
- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) moet wel een verplichting worden gevormd.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, en ook de baten en lasten over de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 19 juni 2024 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV en ook onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% (van gerealiseerde lasten + toevoeging reserve) (zijnde € 2.872.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

BALANS

VASTE ACTIVA

Vaste activa zijn onderverdeeld in materiële vaste activa en financiële vaste activa.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn uitgesplitst in:

- investeringen met een economisch nut waaronder:
 - gronden uitgegeven in erfpacht;
 - woonruimten uitgegeven in erfpacht;
 - gebouwen uitgegeven in erfpacht;
 - overige investeringen met een economisch nut;
 - warme gronden;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Van de in erfpacht uitgegeven gronden en gebouwen ligt het economische eigendom niet meer bij de gemeente. Hierbij past een afwaardering van deze gronden tot een geringe registratiewaarde. Op deze manier blijven de gronden wel bij de gemeente geregistreerd.

Materiële vaste activa met een economisch nut betreffen investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te genereren en/of die verhandelbaar zijn. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Onder warme gronden worden gronden verstaan waarvan op voorhand vaststaat dat deze als bouwgrond zullen fungeren, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld.

Alle geactiveerde investeringen met betrekking tot de riolering komen apart op de balans tot uitdrukking. Dit zijn investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Dit geldt ook voor de investeringen op de gemeentelijke begraafplaatsen waarvoor begraafrechten worden geheven. De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele btw wordt niet geactiveerd.

Op activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks (vanaf 1 januari van het boekjaar) op lineaire basis afgeschreven op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, als deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Activa met een maatschappelijk nut betreffen investeringen in de openbare ruimte. Zij dienen een maatschappelijk nut en genereren geen middelen en er is geen markt voor. Waardering vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke bijdragen van derden worden in mindering gebracht op de investering.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa worden opgenomen:

- kapitaalverstrekingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rente typische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer (ook betaalde waarborgsommen).

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen, uitgeleende gelden en overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats. Bij overliquiditeit kunnen gelden via deposito's met een looptijd langer dan één jaar gestald worden in de schatkist van het Rijk.

Het begrip rente typische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningsvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding.

Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast actief dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan één jaar van de oorspronkelijke looptijd.

VLOTTENDE ACTIVA

Vlottende activa zijn onderverdeeld in voorraden, uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar, liquide middelen en overlopende activa.

Voorraden

Onder voorraden vallen de volgende onderdelen:

- overige grond- en hulpstoffen;
- onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie;
- gereed product en handelsgoederen;
- vooruitbetalingen.

De als "onderhanden werk" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, dan wel de duurzaam lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Volgens het realisatiebeginsel dient in de situatie dat voldoende zekerheid is over de winst, de winst te worden genomen. Daarbij moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Voor deze tussentijdse winstneming wordt de Percentage of completion (POC) methode gevolgd. Door veranderende omstandigheden kan het zijn dat in eerdere jaren te veel winst is genomen. Deze winst moet in het huidige jaar worden verrekend door middel van een afboeking of het treffen van een voorziening. Voor berekende verliezen wordt een voorziening getroffen die van de waarde van het actief wordt afgetrokken. Voorraad gereed product wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of tegen de duurzaam lagere marktwaarde. Dat laatste doet zich vooral voor als voorraden incourant worden.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk);
- verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen;
- overige verstrekte kasgeldleningen;
- uitzettingen in de schatkist van het Rijk met een rente typische looptijd korter dan één jaar;
- rekening-courantverhouding met het Rijk;
- rekening courantverhoudingen met niet-financiële instellingen;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rente typische looptijd korter dan één jaar;
- overige vorderingen;
- overige uitzettingen.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De vorderingen worden regelmatig beoordeeld. Daarbij wordt een reële inschatting gemaakt of de vordering wordt ontvangen. Op basis hiervan wordt mogelijk een voorziening voor verwachte oninbaarheid getroffen. De voorziening wordt in de balans op de waarde van de vorderingen in mindering gebracht. Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten.

Liquide middelen en overlopende activa

Liquide middelen en overlopende activa worden tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs opgenomen. De voorgeschreven indeling voor overlopende activa is:

- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.
Uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:
 - Europese overheidslichamen;
 - het Rijk;
 - overige Nederlandse overheidslichamen;
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

VASTE PASSIVA

Vaste passiva zijn onderverdeeld in eigen vermogen (reserves), voorzieningen (vreemd vermogen) en vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betreffende verplichting of het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De voorziening riolering en afval zijn verwerkt op basis van de nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. De meest actuele nota reserves en voorzieningen is door de raad vastgesteld in december 2023.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende passiva zijn onderverdeeld in netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De voorgeschreven indeling voor overlopende passiva is:

- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:
 - Europese overheidslichamen;
 - het Rijk;
 - overige Nederlandse overheidslichamen;
- overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen over borgstellingen en garanties en ook een onderbouwing van de totaalbedragen die buiten de balanstelling zijn opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Onder materiële vaste activa worden de investeringen weergegeven die betrekking hebben op uitgaven waar tegenover een actief staat met een nuttigheidsduur van meerdere jaren. Er wordt een onderscheid gemaakt in:

- ❖ Investerings met een economisch nut, waaronder gronden, woonruimten en gebouwen uitgegeven in erfpacht, overige investeringen met een economisch nut en warme gronden woningbouw;
- ❖ Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- ❖ Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer. Ook zijn de belangrijkste investeringen weergegeven.

bedragen x € 1.000						
Economisch nut	Boekwaarde 01-01-2024	Investing	Desinvestering	Bijdrage derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden uitgegeven in erfpacht	2.402	0	0	0	0	2.402
Woonruimten uitgegeven in erfpacht	1.061	0	0	0	50	1.011
Gebouwen uitgegeven in erfpacht	2	0	0	0	0	2
<u>Overige investeringen met een economisch nut</u>						
Onderzoek en ontwikkeling						
Gronden en terreinen	7.499	5	1.706	0	23	5.775
Woonruimten	226	0	0	0	4	222
Gebouwen	17.584	0	0	0	926	16.658
Vervoermiddelen	742	102	0	0	184	660
Machines, apparaten en installaties	290	29	0	0	50	269
Overige materiële vaste activa	596	2.083	0	2.083	58	538
	26.937	2.219	1.706	2.083	1.245	24.122
Warme gronden	0	0	0	0	0	0
Totaal	30.402	2.219	1.706	2.083	1.295	27.537

bedragen x € 1.000						
Toelichting investeringen economisch nut > € 100.000	Krediet	Kapitaaluitgaven 01-01-2024	Investing	Desinvestering	Bijdrage derden	Totale investering
GOO Nijverheidsweg 28	238	0	227	0	227	0
GOO Industriestraat 8	770	0	766	0	766	0
GOO Industriestraat 8A	0	0	1.090	0	1.090	0
Aanschaf diverse vervoermiddelen	102	0	102	0	0	102

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

bedragen x € 1.000						
Economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden g	Boekwaarde 01-01-2024	Investing	Desinvestering	Bijdrage derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Rioolinvesteringen	9.938	2.931	0	389	469	12.011
Investeringen begraafplaatsen	7	0	0	0	4	3
Totaal	9.945	2.931	0	389	473	12.014

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut weer.

bedragen x € 1.000						
Maatschappelijk nut	Boekwaarde 01-01-2024	Investing	Desinvestering	Bijdrage derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen maatschappelijk nut	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.606	3.935	0	179	528	10.834
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.606	3.935	0	179	528	10.834

Investerings met een maatschappelijk nut worden op grond van de verwachte levensduur afgeschreven.

Financiële vaste activa

Bij de financiële vaste activa wordt onderscheid gemaakt in kapitaalverstrekkingen, langlopende leningen en uitzettingen.

bedragen x € 1.000					
Financiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2024	Investing	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.256	718	817	0	1.157
Leningen aan overige verbonden partijen	81	0	0	5	76
Overige langlopende leningen u/g	10.152	800	0	552	10.400
Overige uitzettingen > 1 jaar	206	100	0	0	306
Totaal	11.695	1.618	817	557	11.939

bedragen x € 1.000					
Specificatie kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	Boekwaarde 01-01-2024	Investing	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Alliander 392.896 aandelen	20	0	0	0	20
Vitens 18.693 aandelen	19	0	0	0	19
Deelneming Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	47	2	0	0	49
SVN duurzaamheidsleningen 2010	36	10	0	0	46
SVN duurzaamheidsleningen 2016	32	126	3	0	155
VROM startersfonds gemeente Aalten	28	21	0	0	49
SVN blijverslening	33	4	0	0	37
SVN stimuleringslening non-profit	45	27	2	0	70
SVN toekomstbestendig wonen	483	246	431	0	298
SVN starterslening 2021	110	267	186	0	191
SVN stimuleringsregeling zakelijk	200	14	195	0	19
BNG 19.305 aandelen	48	0	0	0	48
ROVA 272 aandelen B: (188 aandelen á € 371 en 84 á € 1.021)	155	0	0	0	155
Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland (SON) inwoners per 1 januari 2006 (27.436 x € 1,59)	0	0	0	0	0
Agem Gemeentelijke Energie BV 38 aandelen a € 0,01	0	0	0	0	0
Leisureland aandelen	0	1	0	0	1
Totaal	1.256	718	817	0	1.157

Toekomstbestendig Wonen Lening

Vanaf 2019 worden via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN) leningen uitgegeven volgens de verordening "Toekomstbestendig Wonen Gelderland". Daarin zijn alle elementen voor het aanpassen van bestaande woningen verenigd. Met de komst van deze nieuwe regeling worden vooralsnog geen aanvragen meer verstrekt vanuit de bestaande regelingen, te weten de duurzaamheidsleningen, starterslening en de blijvers lening. De betreffende verordeningen blijven wel in stand vanwege de aflossingen die nog plaatsvinden op deze leningen. Deze aflossingen worden regelmatig overgeboekt naar de Toekomstbestendig Wonen Lening. In 2024 is voor € 431.000 aan leningen verstrekt via deze regeling. In de tabel overige langlopende leningen wordt het saldo vermeld van de vorderingen van Aalten met betrekking tot deze leningen. Dat is € 1.784.000.

SVN Duurzaamheidslening 2010

Er wordt geen geld meer in deze regeling gestort en er worden ook geen leningen meer uit verstrekt. Alleen de afwikkeling van de bestaande leningen vindt nog binnen deze regeling plaats. Zie onder Toekomstbestendig Wonen Lening. Het resterende saldo op de rekening eind 2024 is € 46.000. Onder de overige langlopende leningen is de vordering van Aalten groot € 13.000 opgenomen met betrekking tot deze verstrekte duurzaamheidsleningen.

SVN Duurzaamheidslening 2016

Voor deze duurzaamheidslening geldt hetzelfde als het vorige item. Het resterende saldo eind 2024 is € 155.000. De vordering op deze leningen eind 2024 groot € 482.000 is opgenomen onder de overige langlopende leningen.

Voor deze regeling is ook een buffer ingebouwd in verband met aanvragen voor PostCodeRoos leningen (financieringsmogelijkheid om gezamenlijk zonne-energie op te wekken zonder dat de zonnepanelen op het eigen dak hoeven te liggen). De Toekomstbestendig Wonen Lening kent deze mogelijkheid namelijk niet.

Starterslening

Ook voor de startersleningen geldt hetzelfde als voor de duurzaamheidsleningen. Het resterende saldo ultimo 2024 is € 49.000. Onder de overige langlopende leningen is de vordering op de startersleningen van € 9.000 opgenomen. Op deze uitgezette leningen loopt de gemeente geen risico aangezien deze onder de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) vallen.

Stimuleringsregeling duurzame maatregelen non-profit

Op 23 januari 2018 heeft de raad besloten om de in 2016 ingevoerde duurzaamheidslening voor woon-eigenaren uit te breiden en ook beschikbaar te stellen voor non-profit organisaties. Uitvoering hiervan vindt plaats binnen het krediet van € 2 miljoen dat beschikbaar is gesteld voor de duurzaamheidslening 2016. Onder de overige langlopende leningen is de vordering van Aalten groot € 244.000 opgenomen met betrekking tot deze verstrekte stimuleringsleningen.

Blijvers lening

Blijvers leningen worden ook niet meer verstrekt. Het saldo eind 2024 op de blijvers lening is € 37.000. De vordering op bestaande blijvers leningen betreft € 6.000 en is opgenomen onder de overige langlopende leningen.

Starterslening 2021

In 2021 heeft de raad besloten om de starterslening nieuw leven in te blazen. Hiermee worden de kansen voor starters op de woningmarkt vergroot. De starterslening is een tweede hypotheek boven op de maximale hypotheek van de primaire geldverstrekker. In verband met de grote toeloop heeft de raad in 2023 besloten nog eens € 750.000 beschikbaar te stellen om ook de komende jaren starters te kunnen blijven helpen. Er is in 2024 voor € 186.000 aan startersleningen verstrekt. De vordering op deze startersleningen bedroeg eind 2024 € 569.000 en is opgenomen onder de overige langlopende leningen.

Stimulering lening zakelijk vastgoed

In 2023 heeft de raad deze nieuwe regeling vastgesteld. Het doel is om ondernemers te stimuleren en te ondersteunen bij het verduurzamen van hun vastgoed. De lening is bedoeld voor eigenaren en huurders van vastgoed met een zakelijke bestemming zoals winkels, kantoren en panden maar geldt ook voor agrarische bedrijfsbebouwing. Er is een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor deze regeling. Het is een revolverend fonds. In 2024 is voor € 195.000 aan leningen verstrekt. De vordering op deze leningen eind 2024 groot € 187.000 is opgenomen onder de overige langlopende leningen.

bedragen x € 1.000					
Specificatie leningen aan verbonden partijen	Boekwaarde 01-01-2024	Investering	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
AGEM aankoop zonnepark Braamt	81	0	0	5	76

In 2023 hebben de gezamenlijke Achterhoekse gemeenten een financiële bijdrage verstrekt aan AGEM voor de aankoop van zonnepark Braamt. Het aandeel voor Aalten betrof 8,7% ofwel € 81.255. Hiermee wordt invulling gegeven aan het zelfleveringsmodel waarbij we duurzame elektriciteit tegen kostprijs verkrijgen. In 2024 is € 5.000 afgelost op deze lening.

bedragen x € 1.000					
Specificatie overige langlopende leningen u/g	Boekwaarde 01-01-2024	Investering	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
Vitens, achtergestelde lening	0	0	0	0	0
Museum Aalten	192	0	0	13	179
Museum Aalten lening 2006	30	0	0	7	23
Renteloze lening buurthuis Haart 2001	7	0	0	2	5
Renteloze lening verenigingsgebouw Dale	0	0	0	0	0
Renteloze lening buurthuis IJzerlo	7	0	0	4	3
SVN monumenten	0	0	0	0	0
SVN duurzaamheidslening Aalten 2010	22	0	0	9	13
SVN duurzaamheidslening Aalten 2016	602	0	0	120	482
SVN uitgezette startersleningen Aalten	28	0	0	19	9
SVN blijverslening	9	0	0	3	6
SVN stimuleringsregeling duurzame maatregelen non-profit	265	0	0	21	244
SVN toekomstbestendig wonen	1.582	421	0	219	1.784
SVN starterslening 2021	395	184	0	10	569
SVN stimuleringsregeling zakelijk	0	194	0	7	187
Alliander storting aandeelhouderslening 2021-2031	1.736	0	0	0	1.736
SMWD geldlening 2018	4	0	0	4	0
	4.879	799	0	438	5.240
Hypotheek personeel	5.273	1	0	114	5.160
	5.273	1	0	114	5.160
Totaal	10.152	800	0	552	10.400

Er wordt niet veel meer extra afgelost op verstrekte hypothecaire leningen.

bedragen x € 1.000					
Specificatie overige uitzettingen > 1 jaar	Boekwaarde 01-01-2024	Investering	Desinvestering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2024
t Zand, afkoopbare eeuwigdurende vordering	184	0	0	0	184
Stichting Keupenkamp, eeuwigdurende erfpacht	6	0	0	0	6
Sportpark Vilekamp, eeuwigdurende erfpacht	7	0	0	0	7
Tennispark de Rietstap, eeuwigdurende erfpacht	3	0	0	0	3
De Grensuikers, eeuwigdurende erfpacht	6	0	0	0	6
Zwembad 't Walfort en het Blauwe Meer, eeuwigdurende erfpacht	0	0	0	0	0
Betaalde waarborgsommen	0	100	0	0	100
Totaal	206	100	0	0	306

Onder de overige uitzettingen zijn de gronden opgenomen die in erfpacht zijn uitgegeven (zie ook onder materiële vaste activa). De waardering is gebaseerd op de verkrijgingsprijs/vervaardigingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde. In 2024 zijn waarborgsommen betaald voor gebouwen die worden gehuurd voor de opvang van Oekraïners.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Tot de categorie onderhanden werk onder de voorraden vlottende activa vallen ook de bouwgronden in exploitatie (BIE). Het startpunt van een BIE is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatie-complex en een grondexploitatiebegroting. Gezien het belang van een juiste waardering en inzicht in de ontwikkeling van de waarde van de BIE zijn de verslaggevingsregels aangescherpt. De waardering wordt met name bepaald door de prognoses van het eindresultaat van een grondexploitatie. Daarom is expliciet per grondexploitatie het verloop van deze activa opgenomen en toegelicht. In de hiernavolgende tabel zijn de BIE's voor 2024 geactualiseerd en is het nieuwe geraamde eindresultaat zichtbaar.

*** onder het begrip 'onderhanden werk' valt het complex Westrand Aalten. Dit zijn grondbanken zonder transformatie die bestemd zijn voor derden. Deze gronden worden (te zijner tijd) vervreemd en ressorteren daarom niet meer onder de materiële vaste activa. Een deel is in 2024 al verkocht en overgedragen. De aanwezige boekwaarde is ingebracht.

Er zijn geen voorraden geen product meer.

bedragen x € 1.000

Complex/Project	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerderingen 2024	Verminderings 2024	(Tussentijdse) winstneming	Boekwaarde 31-12-2024	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat	
Onderhanden werk ***									
Westrand Aalten	0	1614	1250	419	783				
	0	1614	1250	419	783	0	0	0	
BIE									
Kern De Heurne herziening 21	-231	88	83	109	-117	51	0	-66	voordeel
t Warmelinck	69	1	0	40	110	1	128	-17	voordeel
Plan IJzerlo	0	454	27	3	430	265	842	-147	voordeel
Kraaienboom	251	1	0	0	252	7	256	3	nadeel
	89	544	110	152	675	324	1.226	-227	
	89	2.158	1.360	571	1.458	324	1.226	-227	

Gereed product en handelsgoederen

	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0

Geraamde nog te maken kosten

Deze kosten bestaan voor de nog overblijvende BIE's vooral uit woonrijp maken, rente en toezicht. Van alle kosten zijn onderbouwingen aanwezig, meestal gebaseerd op uitgebrachte offertes. De kosten vanaf 2025 zijn geactualiseerd en voor wat betreft de meer jaren geïndexeerd met 2%. De toegerekende rente is aangepast aan de BBV-voorschriften en ligt voor 2024 op 0,94%.

Geraamde nog te realiseren opbrengsten

Dit betreft louter kavelverkoop. Er zijn in totaal nog 21 kavels beschikbaar. Naar verwachting worden deze bijna allemaal in 2025 en 2026 verkocht. De kavel op het Westrand staat gepland voor 2028. De opbrengsten voor de kavels worden niet geïndexeerd. Sommige oude kavels zijn wel aangepast aan de nieuwe grondprijzenbrief die is vastgesteld samen met de nieuwe nota grondbeleid in 2024.

Geraamd eindresultaat

Daar waar het geraamd eindresultaat een nadeel laat zien, is een voorziening getroffen ter hoogte van dit nadeel. De mutaties op deze voorziening zijn via de exploitatie verwerkt in het rekeningresultaat. De hoogte van de voorziening voor de BIE's op 31 december 2023 bedroeg € 32.000 en is met € 29.000 verlaagd tot € 3.000 per 31 december 2024. Er zijn in 2024 geen grondexploitaties afgesloten. Onder de post gereed product en handelsgoederen zijn geen objecten meer opgenomen.

Voor een viertal complexen is in 2024 tussentijds winst genomen dan wel gecorrigeerd op basis van de POC-methode. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in bovenstaand eindresultaat. Het betreft Westrand Aalten € 419.000, Kern De Heurne herziening 2021 € 109.000, 't Warmelinck € 40.000 en plan IJzerlo € 3.000.

Onderstaande tabel geeft het totaal van de voorraden aan. Dit is onderhanden werk waaronder de BIE's plus de categorie gereed product en handelsgoederen.

bedragen x € 1.000

Begroting 2024-2025								
Voorraden	Balanswaarde 1-1-2024	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerdering	Vermindering	Tussentijdse winstneming	Boekwaarde 31-12-2024	Verwachte verliezen	Balanswaarde 31-12-2024
BIE onderhanden werk	57	89	2.158	1.360	571	1.458	3	1.455
Gereed product en handelsgoederen	0	0	0	0	0	0	0	0
	57	89	2.158	1.360	571	1.458	3	1.455

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden hierna verder gespecificeerd. Onder de vorderingen op openbare lichamen zijn de vorderingen op ministeries, provincies, gemeenten, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en dergelijke gerubriceerd.

bedragen x € 1.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	457	1.084
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0	0
Overige verstrekte kasgeldleningen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	0
Rekening-courantverhouding met het Rijk	0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0
Overige vorderingen	1.491	2.535
Dubieuze vorderingen	-32	-27
Overige uitzettingen	0	0
Totaal	1.916	3.592
Specificatie overige vorderingen	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Algemene debiteuren	1.246	2.314
Belastingdebiteuren	233	212
Debiteuren zorg en inkomen	12	9
Totaal	1.491	2.535
Specificatie dubieuze vorderingen	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Dubieuze vorderingen algemeen	0	0
Dubieuze vorderingen belastingen	-25	-22
Dubieuze vorderingen zorg en inkomen	-7	-5
Totaal	-32	-27

Het vorderingssaldo op openbare lichamen ultimo 2024 bestaat voornamelijk uit afrekeningen. Te denken valt dan aan lumpsum afrekeningen voor de Wmo/Jeugd, zorgakkoord, algemene uitkering en dergelijke. Onder overige vorderingen zijn de handelsdebiteuren, belastingdebiteuren en debiteuren zorg en inkomen opgenomen. Op een uitzondering na zijn er geen noemenswaardige problemen bij de invordering van debiteuren. Voor een aantal debiteuren waarvan de invordering als dubieus wordt ingeschat, is een voorziening getroffen. De voorziening dubieuze debiteuren is in 2024 verlaagd met € 5.000 naar € 27.000. De voorziening is op de balans in mindering gebracht op de overige vorderingen.

Liquide middelen

bedragen x € 1.000

	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Kassaldi	1	1
Banksaldi	2.470	1.381
Totaal	2.471	1.382

Schatkistbankieren

Vanaf 15 december 2013 is iedere decentrale overheid verplicht om de overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Met deze wet beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van de EMU-schuld voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidssfeer. Er zijn enkele uitzonderingen. De belangrijkste is het drempelbedrag. De gemeente mag gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist houden. Voor Aalten is deze drempel voor 2024 berekend op € 1.615.000 zijnde 2% van het begrotingstotaal. Er is in 2024 regelmatig geld aangehouden in de schatkist. Uit de volgende tabel blijkt dat we het drempelbedrag in 2024 niet hebben overschreden.

Schatkistbankieren

1 ^e kwartaal 2024	€ 1.094.000	3 ^e kwartaal 2024	€ 1.125.000
2 ^e kwartaal 2024	€ 1.205.000	4 ^e kwartaal 2024	€ 1.115.000

Overlopende activa

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	164	140
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	9.615	12.109
	9.779	12.249

Onder de overlopende activa vallen de van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op een uitkering met een specifiek bestedingsdoel. Onderstaande tabel geeft het verloop van deze post weer.

bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifieke bestemming	Saldo 01-01-2024	Inkomsten	Uitgaven	Saldo 31-12-2024
<u>overige Nederlandse overheidslichamen</u>				
Ruiternetwerk	3	3	0	0
Nabo Tuunterweg	50	0	0	50
Nabo Groot Heinenweg	1	0	0	1
Lage Blik verplaatsen bibliotheek	100	100	0	0
Drugsafval Aaltense Goor	0	0	82	82
Gemeentehuis Markt 7	10	3	0	7
	164	106	82	140
Totaal	164	106	82	140

Verder vallen onder de overlopende activa de vooruitbetaalde en overige nog te ontvangen bedragen.

Onder de vooruitbetaalde posten zijn onder meer de grondaankopen plus ontwikkelkosten voor Cattier opgenomen (€ 724.000) en het voorschot van de afvalinzameling over januari 2025 van de ROVA ter grootte van € 146.000. Daarnaast vallen momenteel nog de voorschotten die betaald zijn voor de Wmo en Jeugd hieronder. Deze kosten worden in de 2^e fase nog functioneel verantwoord. Het gaat om € 11.067.000.

Onder de nog te ontvangen bedragen valt met name de grote vordering op de belastingdienst op. De afwikkeling met het btw-compensatiefonds belooft bijna € 5.400.000 inclusief oude jaren. Daarnaast zijn hieronder diverse afrekeningen verantwoord. We noemen hier het ledigen van de vuilcontainers van de burgers € 363.000, de toeristenbelasting € 154.000 en de vordering op het ministerie van J&V ten aanzien van de verbouwkosten van het pand Industriestraat 8 Dinxperlo voor de opvang van Oekraïners voor een bedrag van € 1.161.000.

Laborijn heeft de vorderingen op haar cliëntenbestand eind 2024 geherwaardeerd. De verplichting van Laborijn aan Aalten is becijferd op in totaal € 505.000. Dit zijn cliënten die ten onrechte een uitkering hebben ontvangen en die Laborijn terugvordert van deze cliënten. Deze vordering is het afgelopen jaar met € 53.000 toegenomen.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Volgens de financiële verordening van de gemeente Aalten ex artikel 212 van de gemeentewet wordt minimaal eenmaal per vier jaar de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd. De laatste geactualiseerde versie heeft de raad in zijn vergadering van december 2023 vastgesteld.

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de hierna genoemde reserves en het resultaat. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt naar de algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve heeft een algemeen karakter en is vrij aanwendbaar. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. De noodzakelijke hoogte van de algemene reserve wordt mede bepaald aan de hand van het weerstandsvermogen van de gemeente. Bestemmingsreserves zijn reserves waar de raad een specifieke bestemming aan heeft gegeven.

bedragen x € 1.000

	Saldo 01-01-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2024
Algemene reserve	16.065	2.574	466	18.173
Bestemmingsreserves	11.815	6.744	4.127	14.432
Resultaat na bestemming	2.279	953	0	3.232
	30.159	10.271	4.593	35.837

Reserves	Saldo 01-01-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2024
Algemene reserve	10.065	2.574	466	12.173
Reserve risico	6.000	0	0	6.000
Totaal algemene reserve	16.065	2.574	466	18.173
Reserve onderhoud wegen	244	390	337	297
Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.163	160	75	1.248
Reserve huisvesting onderwijs	4.798	150	134	4.814
Reserve formatie en organisatie	1.184	686	0	1.870
Reserve inkoop zorg	845	176	0	1.021
Reserve overlopende posten	3.581	5.182	3.581	5.182
Totaal bestemmingsreserves	11.815	6.744	4.127	14.432
Nog te bestemmen resultaat	2.279	953	0	3.232

Algemene Reserve

Stand per 1 januari 2024	Werkelijk	10.065
--------------------------	-----------	--------

Rekeningsaldo 2023, raadsbesluit 2 juli 2024 2.279

Mutaties 2024

Visie Centrumplan Dinxperlo	-42	
Gemeenschapshuizen	-121	
Regiodeal	-14	
Leader	-35	
Energietoeslag	-39	
Oekraïne	91	
Naoberfonds	-11	
		-171

Stand per 31 december 2024	12.173
----------------------------	--------

Bestemmingsreserves

Toegerekende rente

Evenals voorgaande jaren wordt er geen rente toegevoegd aan de reserves.

Reserve Onderhoud wegen

In 2024 is € 390.000 aan deze reserve toegevoegd. De kosten van het groot onderhoud aan de wegen ad € 337.000 is in 2024 aan de reserve onttrokken. Het saldo van de reserve is gerelateerd aan de onderhoudsplannen.

Reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen

In 2024 is € 160.000 aan deze reserve toegevoegd. Dit jaar is voor € 75.000 aan planmatig onderhoud uitgevoerd aan de gemeentelijke gebouwen. Het saldo van de reserve is gerelateerd aan de onderhoudsplannen.

Reserve Huisvesting onderwijs

De hoogte van deze reserve is vanaf 2016 niet meer gekoppeld aan het integraal huisvestingsplan. Vanaf 2018 wordt de reserve weer jaarlijks gevoed, in 2024 is € 150.000 toegevoegd. Voor de tijdelijke huisvesting van de Høve in de Heurne is € 19.000, voor de verduurzaming van de schoolgebouwen € 87.000 en voor diverse onderwijsprojecten € 28.000 aan de reserve onttrokken.

Reserve Formatie en organisatie

Deze reserve heeft het karakter van een schommelfonds. De normale mutaties op de personeelsbudgetten verlopen via deze reserve. Uit dit saldo moeten ook de toekomstige verplichtingen worden gedekt. In 2024 is een bedrag van € 686.000 aan de reserve toegevoegd.

Reserve Inkoop zorg

Via winstbestemming is uit het positieve saldo 2021 € 1 miljoen gestort in deze nieuwe reserve om mogelijke toekomstige tegenvallers binnen de kosten van de nieuw in te kopen zorgtrajecten te dekken. In de Najaarsnota 2024 is besloten om alle overschotten of tekorten op de zorg aan het eind van het boekjaar te verrekenen met deze reserve. In 2024 is € 176.000 aan deze reserve toegevoegd.

Reserve Overlopende posten

In de Najaarsnota 2022 is besloten om deze reserve in te stellen voor budgetten die in het jaar niet benut zijn, maar waar nog wel een bestemming voor is. Hierdoor worden grote schommelingen in het rekeningsaldo voorkomen. De reserve is in 2024 gevoed met de posten die in de Najaarsnota 2024 specifiek zijn benoemd.

Voorzieningen

De voorzieningen worden onderverdeeld in voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's en voorzieningen voor middelen van derden verkregen waarvan de bestemming gebonden is.

Een specificatie hiervan is hieronder weergegeven.

	Saldo 01-01-2024	Toevoegingen	vrijgevallen bedragen	aanwendungen	Saldo 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen	4.332	891	0	267	4.956
Voorzieningen voor middelen van derden met gebonden bestemming	1.382	0	1.203	0	179
Totaal	5.714	891	1.203	267	5.135

bedragen x € 1.000

Specificatie	Saldo 01-01-2024	Toevoegingen	vrijgevallen bedragen	aanwendungen	Saldo 31-12-2024
Voorziening APPA (pensioen wethouders)	3.838	652	0	190	4.300
Voorziening oud personeelsleden	97	16	0	77	36
Voorziening verlofsparen	397	84	0	0	481
Voorziening RVU (vervroegd uitreden)	0	139	0	0	139
Totaal voorzieningen voor verplichtingen	4.332	891	0	267	4.956
Voorziening afval	120		120	0	0
Voorziening riolering	1.262	0	1.083	0	179
Totaal voorzieningen voor middelen van derden met gebonden bestemming	1.382	0	1.203	0	179

Toelichting voorzieningen:

Voorziening APPA (pensioen wethouders)

De voorziening is gevormd om de verplichtingen voor de pensioenuitkeringen van de (oud)wethouders op te vangen. De hoogte is bepaald aan de hand van actuariële berekeningen. Deze worden elk jaar geactualiseerd op basis van de actueel geldende markttrente en de sterftetabellen.

Voorziening oud personeelsleden

De voorziening is bedoeld om de lasten van de oud personeelsleden op te kunnen vangen.

Voorziening verlofsparen

Met ingang van 1 januari 2022 kunnen medewerkers deelnemen aan verlofsparen. Medewerkers kunnen uren sparen en gespaarde uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en deze uren verjaren niet. Aangezien hier sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en afbouw kennen, is hier een voorziening voor gevormd. In 2024 is € 84.000 aan de voorziening gedoteerd.

Voorziening Regeling Vervroegde Uitreding (RVU)

Personeelsleden die hiervoor in aanmerking komen en die in 2024 aangegeven hebben hier gebruik van te maken worden uit deze voorziening betaald. Hiervoor is € 139.000 aan de voorziening toegevoegd.

Voorziening afval

Volgens het BBV moet er een voorziening gevormd worden voor de middelen die van derden verkregen zijn en waarvan de bestemming gebonden is. De kosten van afval verlopen budgettair neutraal en het overschot of tekort wordt verrekend met deze voorziening. In 2024 is € 120.000 aan de voorziening onttrokken. Hiermee is de voorziening eind van het jaar leeg.

Voorziening riolering

Volgens het BBV moet er een voorziening gevormd worden voor de middelen die van derden verkregen zijn en waarvan de bestemming gebonden is. De kosten van riolering verlopen budgettair neutraal en het overschot of tekort wordt verrekend met deze voorziening. In 2024 is € 1.083.000 aan deze voorziening onttrokken zie ook de toelichting in programma 1.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer worden onderverdeeld in onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen en waarborgsommen.

bedragen x € 1.000		
Vaste schulden met een rentetypische looptijd lange	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Onderhandse leningen bij binnenlandse banken en overige	23.980	24.893
Waarborgsommen	2	2
Totaal	23.982	24.895

De rentelast over de vaste geldleningen voor 2024 bedroeg € 479.000.

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De onderverdeling en specificatie van deze posten is hieronder weergegeven.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

bedragen x € 1.000		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	4.373	4.132
Totaal	4.373	4.132

Onder de overige schulden zijn de openstaande posten van de crediteuren opgenomen.

Overlopende passiva

bedragen x € 1.000		
Overlopende passiva	Saldo 01-01-2024	Saldo 31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	5.267	5.494
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Uitgesplitst naar:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	975	3.993
- overige Nederlandse overheidslichamen	2.991	1.188
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	410	328
	9.643	11.003

Onder de overlopende passiva zijn de verplichtingen opgenomen met betrekking tot afrekeningen over 2024 die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Enkele grotere posten zijn: Gemeente Winterswijk afrekening ZOOV (€ 310.000), Prorail Nabo (€ 260.000), Ministerie afrekening Spuk MEOZ (€ 243.000),

herinrichting centrum Dinxperlo (€ 140.000), Sensus werkzaamheden Industriestraat 8 (t.b.v. opvang Oekraïners € 443.000) en Laborijn afrekening sociale werkbedrijven, BUIG gelden en BCF (€ 1.422.000). Ook zijn er verplichtingen opgenomen met betrekking tot betalingen aan diverse instanties ten aanzien van de Wmo en de Jeugdzorg voor € 617.000.

De post overige vooruit ontvangen bedragen bestaat wordt voornamelijk uit de transitorische rente over de vaste geldleningen (€ 190.000).

De vooruit ontvangen voorschotbedragen met een specifieke bestemming zijn gelden die ontvangen zijn en voor een specifiek doel moeten worden aangewend. Onderstaande tabel geeft het verloop van deze post weer.

bedragen x € 1.000					
Vooruitontvangen bedragen met een specifieke bestemming	Saldo 01-01-2024	Inkomsten	Uitgaven	Overige overlopende post	Saldo 31-12-2024
<u>het Rijk</u>					
Onderwijs Achterstanden Beleid 2019-2022	104	404	460	0	48
Nationaal Programma Onderwijs 2021-2025	212	0	146	0	66
Wet Inburgering 2021 + onderwijsroute	201	594	795	0	0
Spuk stimulering sport	0	172	77	0	95
Onafhankelijke cliëntondersteuning, koplopersproject	6	38	22	0	22
Preventieakkoord	20	0	16	0	4
Energiearmoede	432	0	166	0	266
Nationaal Isolatieprogramma	0	3.651	159		3.492
	975	4.859	1.841	0	3.993
<u>overige Nederlandse overheidslichamen</u>					
Sheddaken	10	3	0	0	13
Uthuuskas	5	0	5	0	0
Centrumplan	90	0	41	0	49
Teunismolen	13	5	27	-9	0
Monumentensubsidie 2023	23	3	26	0	0
Monumentensubsidie 2024	0	24	3	0	21
Landschapsregeling 2019-2023	1	0	1	0	0
Woon- en vastgoedmonitor	61	0	79	-18	0
Heerlijk Thuis in Huis	32	11	14	29	0
Project Vrijheid	211	0	169	0	42
Ketting van vrijheid	0	26	0	0	26
Ludgerstraat	155	0	0	0	155
Hogestraat 34-36 Aalten	0	6	0	0	6
Onafhankelijke cliëntondersteuning, koplopersproject	38	0	0	38	0
Ventilatie in scholen	407	-29	0	0	378
Overdracht bodemtaken onder de omgevingswet	40	0	10	0	30
Koele kernen	72	0	72	0	0
Nationaal Isolatieprogramma	1.232	0	1.232	0	0
Prins Clausplein (Groene huiskamer centrum Dinxperlo)	80	0	80	0	0
Delta programma zoetwater (herinrichting wegen)	68	39	70	0	37
Toren NH kerk Carillon	2	4	0	0	6
Ahof (Sim; DUMAVA; verduurzaming)	158	6	20	0	144
Tijdelijke regeling capaciteit Klimaat- en energiebeleid	195	594	508	0	281
Hogestraat Aalten	98	0	98	0	0
	2.991	692	2.455	40	1.188
Totaal	3.966	5.551	4.296	40	5.181

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In deze paragraaf zijn belangrijke financiële rechten en verplichtingen opgenomen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden en die niet uit de balans blijken.

Waarborgen en garanties

Garantiestructuur algemeen

De huidige garantiestructuur is ontwikkeld om corporaties in staat te stellen tegen relatief gunstige condities leningen aan te trekken op de kapitaalmarkt. Hiertoe staat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) ten opzichte van de geldverstrekker borg voor de betaling van rente en aflossing van de lening. De borgstelling is ingebed in een structuur die drie zekerheden kent:

1. primair: de geldmiddelen van de corporatie zelf, inclusief eventuele saneringssteun van het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV);
2. secundair: het garantievermogen van het WSW. Daarbij vormt de waarde van de woningen een onderpand voor het WSW;
3. tertiair: achtervang door Rijk en gemeenten die daarvoor een renteloze lening verstrekken aan het WSW. De gemeente loopt hier dus alleen renterisico.

Vanaf augustus 2021 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de achtervang tussen het WSW en de gemeenten. Om een robuuster borgstelling voor de toekomst te kunnen garanderen is er een nieuwe achtervangovereenkomst afgesloten tussen gemeenten en het WSW.

Daarnaast is er een wijzigingsovereenkomst tussen beide partijen afgesloten voor bestaande (voor 1 augustus 2021 aangegane) achtervangovereenkomsten. De onderwerpen die zijn gewijzigd zien specifiek op borgbare doelen, herfinanciering en verstrekking en terugbetaling van renteloze leningen. Tevens is met deze wijziging de in het verleden ontstane maar ongewenste scheefgroei in de risicopositie van gemeenten in de achtervang rechtgezet.

Voor geborgde geldleningen onder de oude achtervang overeenkomsten wordt de achtervang positie nog steeds bepaald op basis van individueel geborgde leningen. Voor geldleningen die geborgd worden onder de nieuwe achtervang overeenkomst wordt de achtervang positie bepaald op basis van de nieuwe grondslag.

De situatie in Aalten

In de volgende tabel wordt de stand van de door de gemeente Aalten gegarandeerde leningen weergegeven. Bedragen x € 1.000.

Overzicht gegarandeerde geldleningen	S 31-12-2023	S 31-12-2024	Borg WSW	Gemeente garant	P. Dekking	Het Rijk garant	P. Dekking
Categorie Woningbouw met achtervang	109.194	124.188	124.188	62.094	50	62.094	50
Categorie Woningbouw als garant	0	0		0	100		0
Categorie Overige	0	0		0	100		0
Totaal	109.194	124.188	124.188	62.094		62.094	

In de praktijk zijn alle financiële problemen bij corporaties via de primaire zekerheid opgevangen. Dat wil dus zeggen volledig binnen de sector. Voordat de gemeente in beeld komt als achtervang is er nog de tweede zekerheid laag namelijk het garantievermogen van het WSW.

Woningbouw met achtervang

Uit de tabel blijkt dat eind 2024 voor ruim € 124 miljoen aan leningen worden geborgd door het WSW. Voor al deze leningen geldt dat de gemeenten en het Rijk beiden in de achtervang zitten. Indien het tot een aanspraak komt, staan de gezamenlijke gemeenten voor maximaal 25% garant. De andere 25% komt ten laste van de schade-gemeente(n). Het Rijk draagt de resterende 50% bij. Het risico is relatief klein. Het betreffen leningen die bijna allemaal zijn afgesloten door De Woonplaats bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank. Door de wijzigingen in de achtervang in 2021 is Stichting Wonion erbij gekomen voor een relatief kleine lening positie.

Woningbouw als garant

Voor leningen waar geen borg van het WSW aanwezig is kan de gemeente direct worden aangesproken. Er zijn geen corporaties meer met leningen die onder deze categorie vallen.

Nationale hypotheekgarantie (NHG)

NHG wordt verstrekt door de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Deze stichting heeft als hoofddoel het particulier woningbezit op een verantwoorde wijze te bevorderen. Het Rijk en de gemeenten hebben hierbij een achtervang functie. Per 1 januari 2011 is de achtervang functie van de gemeenten voor nieuwe af te geven hypotheekgaranties vervallen. Dit ligt vanaf dat moment volledig bij het Rijk. Alleen bij afgegeven borgtochten tot en met 2010 kan het WEW nog een beroep doen op de gemeenten. Dit is theoretisch een beperkt risico. Dit blijkt uit de liquiditeitsprognose voor 2024 – 2029. Uit deze prognose blijkt dat het WEW voor deze jaren geen aanspraken verwacht op de achtervangfunctie.

Eigen bijdragen Wmo van het CAK

Met betrekking tot de Wmo-eigen bijdragen van het CAK is bij alle gemeenten sprake van een onzekerheid. Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente zelf, maar door het CAK. Door privacy-overwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Aalten ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Vanaf het boekjaar 2017 wordt door het CAK geen Third Party Memorandum meer verstrekt, omdat uit onderzoek is gebleken dat de externe accountant van de gemeente deze niet nodig heeft voor zijn rechtmatigheidscontrole. Hoewel de volledigheid van de eigen bijdragen niet voldoende is vast te stellen, hebben we wel zekerheid dat het totaalbedrag aan verantwoorde eigen bijdrage in 2024 zijnde € 277.000 gelijk is aan de door het CAK geïnde en doorbetaalde eigen bijdragen in 2024. Hiermee beschikt de gemeente Aalten over voldoende zekerheid dat de eigen bijdragen juist zijn verantwoord. Eventuele niet verantwoorde eigen bijdragen worden ingeschat als niet materieel.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 vallen gemeenten onder de Wet op de Vennootschapsbelasting. Voor het grondbedrijf doen wij aangifte. Tot en met 2023 is het totaalbedrag van de niet verrekenende verliezen € 477.000. Voor dit bedrag is de verrekening termijn nog niet verstreken. Eventuele winsten vanaf 2024 kunnen hiermee worden verrekenend.

Borgstelling AGE B.V.

De gemeente Aalten stond borg voor de nakoming van de verplichtingen van AGE B.V. uit hoofde van de financieringsovereenkomst die zij had gesloten met de BNG Bank. Op voorstel van AGE B.V. is in 2024 besloten te stoppen met de BNG-garantstelling en over te gaan op een uniforme werkwijze voor alle gemeenten. De borgstelling is dus verdwenen. Om in de financieringsbehoefte te blijven voorzien is de bijdrage van de gemeente in het werkkapitaal van AGE B.V. nu opgenomen als kortlopende vordering.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Dit betreft het overzicht van baten en lasten op programma niveau. Hierbij wordt geen aparte uitsplitsing gemaakt van de algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en de reservemutaties. Deze vallen hoofdzakelijk binnen programma 3 bedrijfsvoering.

Het overzicht inclusief de bovengenoemde uitsplitsing zit wel in het eerdere overzicht van baten en lasten in de jaarrekening op bladzijde 69.

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Baten				
Programma 1 Ruimte	-6.291	-10.755	-10.955	-8.634
Programma 2 Sociaal domein	-6.980	-11.221	-11.877	-10.375
Programma 3 Bedrijfsvoering	-67.500	-76.882	-76.126	-74.769
Totaal baten	-80.771	-98.858	-98.958	-93.778
Lasten				
Programma 1 Ruimte	14.876	19.945	18.430	15.893
Programma 2 Sociaal domein	51.384	55.154	55.113	50.470
Programma 3 Bedrijfsvoering	14.511	23.759	25.415	27.415
Totaal lasten	80.771	98.858	98.958	93.778
Saldo van baten en lasten				
Programma 1 Ruimte	8.585	9.190	7.475	7.259
Programma 2 Sociaal domein	44.404	43.933	43.236	40.095
Programma 3 Bedrijfsvoering	-52.989	-53.123	-50.711	-47.354
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0

Begrotingswijzigingen 2024

bedragen x € 1.000

	Primitie- ve ra- ming	Najaars- nota 2023	Voor- jaars- nota 2024	RBS 04- 2024	1e begro- tings- wijziging Laborijn	Najaars- nota 2024	Raming na wijzi- ging
Baten							
Programma 1 Ruimte	-6.291	-930	-1.820	0	0	-1.714	-10.755
Programma 2 Sociaal domein	-6.980	-440	-2.846	0	0	-955	-11.221
Programma 3 Bedrijfsvoering	-67.500	-5.893	-2.016	0	-580	-893	-76.882
Totaal baten	-80.771	-7.263	-6.682	0	-580	-3.562	-98.858
Lasten							
Programma 1 Ruimte	14.876	2.845	5.569	0	0	-3.345	19.945
Programma 2 Sociaal domein	51.384	3.946	1.281	0	581	-2.038	55.154
Programma 3 Bedrijfsvoering	14.511	472	-168	0	-1	8.945	23.759
Totaal lasten	80.771	7.263	6.682	0	580	3.562	98.858
Saldo van baten en lasten							
Programma 1 Ruimte	8.585	1.915	3.749	0	0	-5.059	9.190
Programma 2 Sociaal domein	44.404	3.506	-1.565	0	581	-2.993	43.933
Programma 3 Bedrijfsvoering	-52.989	-5.421	-2.184	0	-581	8.052	-53.123
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0

Bedragen weergegeven met "nul" zijn binnen het programma gewijzigd en laten geen effect zien op de totale programma baten en of lasten.

Programma 1 Ruimte

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Baten				
Verkeer en vervoer	-100	-159	-183	-209
Parkeren	-1	-1	-1	-8
Openbaar vervoer	0	0	-1	-213
Economische ontwikkeling	0	0	-4	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	-2.044	-2.420	-242
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-37	-37	-35	-27
Economische promotie	-246	-295	-321	-282
Sportaccommodaties	-228	-372	-355	-566
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-74	-87	-72	-87
Riolering	-2.226	-2.264	-2.212	-2.017
Afval	-2.051	-2.051	-2.106	-2.008
Milieubeheer	-747	-1.349	-967	-723
Begraafplaatsen en crematoria	-320	-298	-279	-277
Ruimte en leefomgeving	-57	-503	-326	-456
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	-29	-540	-800	-673
Wonen en bouwen	-175	-755	-873	-846
Totale baten	-6.291	-10.755	-10.955	-8.634
Lasten				
Verkeer en vervoer	3.523	3.401	2.924	2.649
Parkeren	39	21	23	24
Openbaar vervoer	19	3	5	517
Economische ontwikkeling	33	57	63	47
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	2.043	2.001	242
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	63	63	52	63
Economische promotie	223	224	216	220
Sportaccommodaties	1.735	1.875	1.824	1.863
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.722	1.736	1.696	1.478
Riolering	1.680	1.717	1.681	1.550
Afval	1.655	1.655	1.780	1.726
Milieubeheer	1.637	2.943	2.388	1.937
Begraafplaatsen en crematoria	292	279	269	265
Ruimte en leefomgeving	1.100	1.704	1.478	1.483
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	17	533	611	570
Wonen en bouwen	1.138	1.691	1.419	1.259
Totale lasten	14.876	19.945	18.430	15.893
Totaal saldo van baten en lasten	8.585	9.190	7.475	7.259

Analyse tussen de begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2024 bedraagt per saldo € 1.715.000 voordelig.

Verkeer en vervoer

Wegen

Een aantal investeringen zijn niet of niet volledig uitgevoerd. Dit door gebrek aan capaciteit bij de aannemers en vertraging in het proces door onvoorziene omstandigheden. Hierdoor ontstaat er in 2024 een voordeel op de kapitaallasten van € 253.000.

In 2024 is er een opdracht verstrekt voor het aanbrengen van slijtlagen op de wegen. Door slechte weersomstandigheden zijn deze werkzaamheden in samenspraak met de aannemer uitgesteld. Hierdoor is er € 156.000 minder uitgegeven. De kosten voor onderhoud worden gedekt door een onttrekking aan de Reserve Onderhoud Wegen (deze mutatie vindt plaats in programma 3 Bedrijfsvoering) en verloopt per saldo neutraal.

Bruggen en duikers

De geplande onderhoudswerkzaamheden in het 4^e kwartaal van 2024 zijn uitgesteld vanwege de slechte weersomstandigheden. Hierdoor ontstaat er in 2024 een voordeel van € 27.000.

Parkeren

Geen bijzonderheden.

Openbaar vervoer

Geen bijzonderheden.

Economische ontwikkeling

Geen bijzonderheden.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Op dit taakveld worden de bedrijventerreinen in exploitatie verantwoord. Elk jaar ten tijde van het jaarwerk wordt een hercalculatie uitgevoerd voor de bedrijventerreinen in exploitatie. Dit geeft in 2024 een positief resultaat van per saldo € 419.000. Dit betreft de winstneming op de exploitatie Westrand Aalten. In de paraagraaf grondbeleid zijn de bouwgrondexploitaties nader toegelicht.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Geen bijzonderheden.

Economische promotie

Vanaf 2022 heffen we de toeristenbelasting over het gehele jaar. Dat betekent dat de aangiftes pas na afloop van het jaar ingeleverd kunnen worden. Alleen de aangiftes die in januari binnenkomen, kunnen nog in het belastingjaar worden geboekt. In de afgelopen jaren lukte het helaas niet iedereen om de aangifte op tijd in te leveren. Daarom is in 2024 een deel van de opbrengst 2023 á € 28.000 geboekt. Omdat wij nu al wel bijna alle aangiftes over 2024 binnen hebben, valt de opbrengst dit jaar hoger uit. Het tarief was in 2024 € 1,35 per persoon per overnachting.

Sportaccommodaties

Zwembaden

In januari 2024 heeft de gemeenteraad de startnotitie 'Toekomst zwembaden' goedgekeurd. Naast de inbreng van inwoners en stakeholders wordt er onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid in de brede zin van zwembad 't Walfort en zwembad het Blauwe Meer. Hiervoor is eind 2024 een extern bureau ingeschakeld die onderzoek doet naar de verschillende toekomstscenario's. Dit onderzoek loopt door in 2025. Hierdoor ontstaat er in 2024 een voordeel van € 27.000. In de voorjaarsnota 2025 wordt voorgesteld het budget opnieuw op te voeren.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Geen bijzonderheden.

Riolering

De totale kosten voor riolering verlopen budgettair neutraal. Eventuele tekorten en overschotten worden verrekend met de voorziening Riolerings. In de kostenberekening nemen we hiervoor meer componenten mee dan uit dit taakveld blijkt, zoals btw en overhead kosten.

Vitens int de rioolheffing voor de gemeente Aalten. De afrekeningen voor de rioolheffing vinden plaats in mei en augustus. Dit betekent dat het financieel boekjaar van Vitens niet gelijkloopt met die van de gemeente. Hierdoor wordt er door de gemeente in de jaarrekening nog een bedrag voor nog te verwachten opbrengst opgenomen.

Doordat Vitens de rioolheffing niet meer op een vast moment in het jaar gaat afrekenen maar dit gedurende het hele jaar gaat doen heeft de gemeente hierop een stelselwijziging op de verwerking van de verwachte opbrengsten aangebracht. Deze stelselwijziging is prospectief verwerkt. De gemeente ontvangt geen maandelijks voorschotten meer maar een afrekening van de rioolheffing per maand. We nemen dus geen verwachte opbrengsten meer op in de jaarrekening.

Hier is in de jaarrekening 2024 op geanticipeerd. De gemeente heeft in 2024 alleen de daadwerkelijke opbrengsten geboekt. De opbrengsten zijn hierdoor lager dan geraamd. Deze lagere opbrengsten worden in 2024 gecompenseerd door een hogere onttrekking aan de voorziening zodat de hoogte van de voorziening nu een juist beeld geeft. In 2024 is er € 1.083.000 onttrokken aan de voorziening riolering. Vanaf 2025 worden de daadwerkelijke ontvangsten per maand verwerkt.

Afval

De totale kosten voor afval verlopen budgettair neutraal. Eventuele tekorten en overschotten worden verrekend met de voorziening Afval. In de kostentoerekening nemen we hiervoor meer componenten mee dan uit dit taakveld blijkt, zoals btw en overhead kosten. In 2024 is er een bedrag van € 119.505 aan de voorziening onttrokken. Hiermee is het saldo van de voorziening € 0. In totaal zijn de werkelijke lasten € 105.000 hoger dan begroot.

Oorzaken hiervoor zijn onder meer:

- Bij het opstellen van de begroting 2024 is rekening gehouden met een indexatie voor de stijging van de kosten. In verband met ontwikkelingen in de afvalbranche is het indexatiecijfer na opstellen van de begroting bijgesteld. Hierdoor zijn onder anderen de werkelijke lasten hoger dan begroot.
- Stijging van het aantal aansluitingen
- Meer afkeur PDM door steeds strengere beoordeling. Daardoor krijgen we niet alleen minder vergoeding voor hergebruik, maar hebben we ook meer kosten voor de verbranding (en afvalstoffenbelasting) van het afgekeurde materiaal dat als restafval verwerkt wordt;
- Door de hogere vergoeding voor papier zijn de inkomsten gestegen.
- De definitieve vergoeding voor ingezameld en gerecycled verpakkingsafval over het 2022 welke in 2024 is ontvangen viel hoger uit.
- Door de inwoners is minder gebruik gemaakt van de subsidie wasbare luiers

Milieubeheer

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)

Per 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden. Het gevolg hiervan is dat er meer adviesaanvragen zijn geweest dan in eerste instantie werd verwacht. In verband met nieuwe regelgeving en andere werkwijze heeft ODA haar werkprocessen, procesmatig, digitaal en organisatorisch in 2024 verder geoptimaliseerd. Nu kan meer aan de vraag van de gemeenten worden voldaan. Dit proces heeft extra kosten met zich meegebracht voor alle deelnemende gemeenten.

Door vertrek van een medewerker bij de gemeente zijn de bodemtaken ondergebracht bij de ODA.

Ook is er op het gebied van toezicht en handhaving meerwerk verricht voor extra verzoeken bij verschillende bedrijven en door twee keer zoveel (nieuwe) zaken als in 2023. In z'n totaliteit zijn de kosten € 185.000 hoger dan verwacht.

Duurzaamheid

De post duurzaamheid bestaat uit het budget voor onderzoeken en uitvoering van het energie- en klimaatbeleid en projecten in het kader van duurzaamheid.

Vanuit het Rijk is een specifieke uitkering voor extra capaciteit voor klimaat- en energiebeleid beschikbaar gesteld. Kosten voor inhuur van capaciteit waarvoor in de begroting een raming was opgenomen zijn ten laste van deze regeling gebracht waardoor er een voordeel ontstaat van € 164.000.

In het kader van het Nationaal Isolatieprogramma is er vanuit het Rijk een specifieke uitkering voor lokale aanpak isolatie beschikbaar gesteld. Deze uitkering is ingezet voor uitvoering van de regeling. Doordat er een aantal kosten ten laste kunnen worden gebracht van deze regeling ontstaat er een voordeel van € 86.000.

Bodem

De inkomsten en uitgaven met betrekking tot de Bruggenhutten zijn budgettair neutraal in de begroting opgenomen. Echter het afgelopen jaar is er door externe meer grond aangevoerd waardoor de inkomsten zijn toegenomen.

Begraafplaatsen en crematoria

De opbrengst begraafrechten zijn € 19.000 lager dan begroot. De opbrengst is in lijn met 2023. En hoewel de raming in de Najaarsnota 2024 al neerwaarts is bijgesteld, bleek dit niet voldoende te zijn. Tegenover de lagere opbrengsten staat wel dat de lasten op dit taakveld € 10.000 lager zijn dan begroot.

Ruimte en leefomgeving

Geen bijzonderheden.

Ruimtelijke ordening
Geen bijzonderheden.

Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)

Op dit taakveld worden bouwgronden in exploitatie verantwoord. Elk jaar ten tijde van het jaarwerk wordt een hercalculatie uitgevoerd voor de bouwgronden in exploitatie. Dit geeft in 2024 een positief resultaat van per saldo € 177.000. Dit betreft de winstneming exploitatie kern De Heurne € 108.000, winstneming exploitatie 't Warmelinck € 40.000 en € 29.000 voor vrijval van de verliesvoorziening in verband met een bijgesteld resultaat van de exploitatie Kraaienboom.

In de paragraaf grondbeleid zijn de bouwgrondexploitaties nader toegelicht.

Wonen en bouwen

Leges omgevingsvergunning

Op 1 januari 2024 is de omgevingswet ingevoerd waarbij de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) gedeeltelijk is ingevoerd. De Wkb geldt alleen voor gevolgklasse 1 nieuwbouw maar niet voor verbouw. Hierdoor zijn er meer vergunningen verleend dan in eerste instantie werd verwacht waardoor de opbrengst van de leges € 178.000 hoger is dan begroot.

Project Kattenberg

In de voorjaarsnota 2024 is voor de jaren 2025 en 2026 een budget van € 30.000 per jaar beschikbaar gesteld voor de uitgaven van een wooncoach en onderhoud en afschrijving van de voorzieningen in het gebouw. Per abuis is er een bedrag van € 30.000 opgenomen in de begroting 2024. Hierdoor ontstaat er in 2024 een voordeel. In de voorjaarsnota 2025 wordt het bedrag alsnog opgenomen voor het begrotingsjaar 2026.

Heerlijk Thuis in Huis

Het project heerlijk Thuis in Huis wordt in het eerste kwartaal van 2025 in z'n geheel dus ook financieel afgerond. Het gemeentelijk deel van het budget wordt gedekt door een onttrekking aan de Algemene reserve. Omdat dit nu achterwege blijft, heeft het budgettaire voordeel ad € 52.000 geen effect op het rekeningresultaat 2024.

Huisvesting aandacht groepen

Er is onderzoek gedaan naar kansrijke panden/locaties voor huisvesting van aandacht groepen. Het resterende budget van € 104.000 is met de overige Oekraïne budgetten in de algemene reserve gestort en wordt in 2025 weer ingezet. Het voordeel heeft geen effect op het rekeningresultaat 2024.

Programma 2 Sociaal Domein

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Baten				
Bestuur	-47	-49	-36	-64
Crisisbeheersing en brandweer	-2	-14	-8	-25
Openbare orde en veiligheid	-20	-20	-12	-188
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	-35	-35	-24	-22
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-337	-576	-605	-603
Sportbeleid en activering	-22	-242	-245	-258
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	-246	-172	-67
Musea	-11	0	0	-12
Cultureel erfgoed	-13	-38	-60	-33
Media	0	-115	-115	-27
Samenkracht en burgerparticipatie	-1.032	-3.544	-3.900	-3.038
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-39	-85	-98	-68
Inkomensregelingen	-5.044	-5.417	-5.646	-4.949
WSW en beschut werk	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	-8	-8	0
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	0	0	-1	-3
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
Huishoudelijke hulp (Wmo)	-250	-270	-280	-249
Begeleiding (Wmo)	0	0	0	-1
Dagbesteding (Wmo)	0	0	0	0
Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
Jeugdzorg begeleiding	0	0	0	0
Jeugdzorg behandeling	0	0	0	0
Jeugdzorg dagbesteding	0	0	0	0
Jeugdzorg zonder verblijf overig	0	0	0	0
Pleegzorg	0	0	0	0
Gezinsgericht	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0
Gesloten plaatsing	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
Beschermde wonen (Wmo)	0	-338	-338	-287
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0
Volksgezondheid	-128	-224	-329	-481
Totaal baten	-6.980	-11.221	-11.877	-10.375

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Lasten				
Bestuur	2.175	2.153	2.750	2.006
Crisisbeheersing en brandweer	2.211	1.997	1.950	2.058
Openbare orde en veiligheid	833	980	929	662
Openbaar basisonderwijs	8	8	8	13
Onderwijshuisvesting	981	990	979	913
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.393	1.610	1.651	1.598
Sportbeleid en activering	169	647	548	421
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	307	491	417	331
Musea	361	357	345	325
Cultureel erfgoed	136	172	136	132
Media	589	683	683	599
Samenkracht en burgerparticipatie	4.601	5.251	5.234	4.048
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.321	2.236	2.140	2.031
Inkomensregelingen	9.017	10.145	10.159	10.481
WSW en beschut werk	6.543	7.218	7.218	6.765
Arbeidsparticipatie	509	524	521	475
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.161	1.105	1.120	1.167
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
Huishoudelijke hulp (Wmo)	4.191	3.860	3.898	3.429
Begeleiding (Wmo)	3.736	3.351	3.509	3.030
Dagbesteding (Wmo)	27	27	10	18
Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	5	5	3	4
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
Jeugdzorg begeleiding	2.572	3.078	2.692	2.403
Jeugdzorg behandeling	254	253	203	226
Jeugdzorg dagbesteding	116	116	67	81
Jeugdzorg zonder verblijf overig	0	0	0	0
Pleegzorg	231	231	230	247
Gezinsgericht	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	1.802	2.598	2.069	2.309
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	1.842	1.842	2.414	1.898
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	291	296	451	187
Gesloten plaatsing	1.216	994	949	873
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
Beschermd wonen (Wmo)	0	81	53	43
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	11	11	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Jeugdbescherming	433	354	256	304
Jeugdreclassering	32	32	79	39
Volksgezondheid	1.321	1.458	1.431	1.354
Totale lasten	51.384	55.154	55.113	50.470
Totaal saldo van baten en lasten	44.404	43.933	43.236	40.095

Analyse tussen begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2024 bedraagt per saldo € 697.000 voordelig.

Bestuur

In verband met een daling van de rekenrente en de actualisering van de sterftetabellen is een verplichte aanvullende dotatie in de voorziening APPA (pensioenen wethouders) van € 652.000 benodigd.

Crisisbeheersing en brandweer

Het project Crossfire loopt door in 2025. De onderzoeken naar een locatiekeuze lopen maar hebben nagevoeg tot nu nog niets gekost. In de voorjaarsnota 2025 wordt voorgesteld het restant budget op te nemen. Daarnaast zijn er financiële middelen overgebleven vanwege minder onderhoudswerkzaamheden voor de gemeentelijke brandweerkranen en putten. Ook is er een afrekening geweest over 2024 van de VNOG voor de kazernes Aalten en Dinxperlo

Openbare orde en veiligheid

De Wet goed verhuurderschap is per 1 juli 2023 in werking getreden en bevat gefaseerd verplichtingen voor de gemeente, bijvoorbeeld het inrichten van een meldpunt en het opstellen van een vergunningenstelsel. Afgelopen jaar is er vanuit handhaving een meldpunt ingericht en zijn er al enkele meldingen binnengekomen die in behandeling zijn genomen. De implementatie is nog in volle gang, waardoor pas in 2025 een inschatting gemaakt kan worden hoeveel capaciteit ten laste gaat van dit budget. Dit resulteert in een voordeel van € 31.500 in 2024. De rest van de verplichtingen uit de wet worden in 2025 verder uitgevoerd. Daarnaast is er geen extra inzet nodig geweest ten aanzien van drugsproblematiek, wat voor 2024 een voordeel oplevert van € 6.000.

Openbaar basisonderwijs

Geen bijzonderheden.

Onderwijshuisvesting

Geen bijzonderheden.

Onderwijsbeleid en leerling zaken

Op dit budget is in 2024 een nadeel ontstaan van ongeveer € 21.000 in het ZOOV leerlingenvervoer. De ZOOV-vervoerscentrale is in 2024 opnieuw aanbesteed. De tarieven voor de vervoercentrale zijn in 2024 gestegen ten opzichte van het oude contract. Buiten deze kostenstijging is er geen stijging te zien in het aantal kinderen en of leerlingen in het vervoer.

Sportbeleid en activering

Er is een voordeel ontstaan van ongeveer € 94.000 vanwege de overgebleven gelden voor Plan Talent. Er is afgesproken dat deze gelden worden gebruikt voor eventuele transitiekosten vergoedingen. Deze gelden worden incidenteel meegenomen in de voorjaarsnota 2025.

Ook is een deel van het budget voor organisatiesubsidies voor sportvoorzieningen van ongeveer € 11.000 niet benut. Het streven is om de subsidiebeleidsregels voor Welzijn te herijken zodat dit budget terecht komt bij het verenigingsleven dat steeds meer onder druk komt te staan.

Daarnaast is een nadeel ontstaan van ongeveer € 10.000 door de bijdrage aan regionale sportevenementen.

Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

Geen bijzonderheden.

Musea

Geen bijzonderheden.

Cultureel erfgoed

Eigenaren van een rijksmonument kunnen voor onderhoud of restauratie van het pand een subsidie aanvragen. Er zijn in 2024 aanvragen binnengekomen waarbij de financiële afwikkeling pas in 2025 plaatsvindt. Voor onderhoudswerkzaamheden aan de Teunismolen is er meer subsidie ontvangen dan vooraf ingeschat. Dit levert een voordeel op € 19.000.

Media

Geen bijzonderheden.

Samenkracht en burgerparticipatie

Per saldo is op dit taakveld een voordeel ontstaan van € 372.000. Onder dit taakveld vallen diverse activiteiten waarvan de grootste verschillen hieronder toegelicht worden.

- Gemeenschapshuizen, voordeel van € 126.000. Vanuit het budget voor de overgangsregeling voor de bestaande uitbreidingsplannen van gemeenschapshuizen is er een voordeel ontstaan in 2024. Het initiatief van het dorpshuis De Heurne is vanuit het dorpshuis niet van de grond gekomen wat in 2024 een voordeel oplevert. Dit voordeel heeft geen invloed op het rekeningresultaat 2024 omdat de lasten gedekt worden door een onttrekking aan de Algemene Reserve. Deze onttrekking blijft ook achterwege.
- Budget intensivering transformatie Sociaal Domein, voordeel van € 72.000. Dit budget is bedoeld ter versterking van het sociaal domein. Het project armoedebeleid en opbouw monitor zou van dit budget worden bekostigd maar kon in 2024 niet starten. Er moet nog veel werk verzet worden waarvoor kennis van buiten de organisatie noodzakelijk is om uitvoering te kunnen geven aan de uitvoeringsnota sociaal domein.
- Sociaal Domein Achterhoek, voordeel € 18.000. Dit voordeel betreft de ontvangst van het overschot van het budget van het Sociaal Domein Achterhoek over 2022-2024.
- Afrekening ZOOV Op Maat, voordeel van € 36.000. De nacalculatie voor ZOOV Op Maat over 2024 levert een voordeel op omdat er minder gebruik gemaakt is van de vervoerscentrale.
- In 2024 zijn er meer opvangplekken voor Oekraïners binnen gemeente Aalten gerealiseerd waardoor er meer subsidie ontvangen is vanuit het rijk. Dit levert een voordeel op in 2024 van ongeveer € 20.000.
- Kinderopvanginspecties, voordeel van € 10.000. Het is de GGD door omstandigheden niet gelukt de jaarlijkse wettelijke verplichte inspecties uit te voeren in 2024. Er zijn voor ongeveer € 10.000 geen facturen gestuurd omdat deze inspecties niet hebben plaatsgevonden. Toen dit duidelijk werd zijn er regionaal afspraken gemaakt die ervoor zorgden dat signalen en inspecties gastouders geborgd zijn en dat lokaal de inspecties bleven liggen waarvan ingeschat werd dat deze zo min mogelijk risico met zich mee brengen.
- Preventie Jeugd, voordeel € 20.000. Door een vergoeding vanuit de regionale Integraal Zorg Akkoord middelen (IZA-middelen) voor de realisatie van inloopvoorzieningen voor jeugd is er meer budget over dan gebruikelijk. Er is altijd sprake van een kleine ruimte binnen het budget om in te kunnen springen op ontwikkelingen.
- Preventie Platform Jeugd, voordeel €14.000. Omdat de coördinator voor het Preventie Platform Jeugd (PPJ) halverwege het jaar 2024 is gestopt met de werkzaamheden voor het PPJ en er nog geen nieuwe coördinator is aangetrokken blijft er budget over. De werkzaamheden van de coördinator zijn tijdelijk zoveel mogelijk opgepakt door de beleidsmedewerker van gemeente Aalten waardoor alle geplande activiteiten wel zijn uitgevoerd. Er loopt momenteel een sollicitatieprocedure voor een nieuwe coördinator.
- Compensatie Btw huisvesting van statushouders, voordeel van € 26.000. In de periode 15 november 2022 tot 1 september 2023 is in samenwerking met de gemeenten Oost Gelre, Winterswijk en Oude IJsselstreek een tijdelijke voorziening voor huisvesting van statushouders gerealiseerd. In augustus 2023 is de laatste statushouder uitgestroomd naar reguliere huisvesting in de gemeente Aalten. Dit verliep budgettair neutraal, in 2024 bleek echter dat een gedeelte van de Btw door de gemeenten te compenseren was, wat een voordeel oplevert in 2024.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen, WMO en Jeugd

Voordeel € 15.000. Dit budget is bedoeld voor onvoorziene uitgaven vanuit een crisis dan wel spoedsituatie waarop inzet van middelen noodzakelijk is. Doordat gestuurd wordt op preventie en vroeg signalering en daarnaast op eigen kracht is er in 2024 minder gebruik gemaakt van dit budget.

Daarnaast is in 2024 een voordeel van € 53.000 voor het budget voor het voorliggend veld. Het deel van het budget voorliggend veld in 2024 was gereserveerd voor de (inrichting van) inlooplekken waar inwoners terecht kunnen met vragen en advies krijgen vanuit het sociaal domein. Bij de voorbereiding hiervan is besloten dat dit een onderdeel is van het project 'Dienstverleningsconcept en Toegang Sociaal Domein'. Dit project is niet in 2024 gestart. Hierdoor kon de inrichting van de inlooplek voor het Vraag- en Advies Team in het gemeentekantoor nog niet worden gerealiseerd.

Daarnaast is in 2024 een bijdrage van Menzis ontvangen voor de praktijkondersteuning bij de huisarts (POH) over het jaar 2023, wat een voordeel oplevert van € 19.000.

Inkomensregelingen

Dit betreft vorderingen van in totaal € 53.000 die Laborijn heeft op haar cliënten en die als vordering op Laborijn in de jaarrekening van de gemeente Aalten moet worden opgenomen.

Daarnaast is er sprake van een positief eindsaldo van €24.000 voor het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Het komt doordat er geen bedrijfskredieten Bbz zijn verstrekt in Aalten in 2024. Wel zijn er ontvangsten uit aflossing en rente en eerder verstrekte kredieten. Ook waren er ontvangsten vanuit de afrekening Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) die op dit budget zijn geboekt.

Voor de meedoenregeling is er een voordeel van € 51.000 wegens het niet (maximaal) declareren van de meedoenregeling bij ambtshalve toekenning. Er is een voordeel van € 18.000 op het budget voor educatief

kindpakket omdat er minder gebruik is gemaakt van deze regeling dan gehoopt. Vanaf 2025 wordt er meer ingezet op het niet-gebruik van deze regelingen.

Tevens is er een voordeel van € 28.000 op het budget voor chronisch zieken, deze middelen zijn in 2024 niet ingezet omdat er minder aanspraak werd gedaan op deze regeling.

WSW en beschut werk

Geen bijzonderheden. De Rijksbijdrage voor WSW gaat één op één over naar Laborijn. Er zijn in 2024 extra middelen ontvangen voor de uitvoering van beschut werk.

Arbeidsparticipatie

Geen bijzonderheden. De structurele re-integratiemiddelen gaan één op één over naar Laborijn.

Maatwerkvoorzieningen en maatwerkdienstverlening (Wmo)

Dit zijn de taakvelden hulpmiddelen en diensten, huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding en overige maatwerkarrangementen. Op de totale uitgaven van deze taakvelden resteert een nadeel van € 210.000. Voor de inkoop van Wmo is uitgegaan van een geschatte indexering over 2024 van 6,3%. Het uiteindelijke indexeringspercentage is uitgekomen op 5,71%. Mede doordat de inwoners van de gemeente Aalten steeds ouder worden is er een structurele stijging te zien in het aantal cliënten met een begeleiding, een hulpmiddel of huishoudelijke hulp. In 2024 lag deze stijging boven de verwachting. Dit resulteert op het gebied van maatwerkvoorzieningen en maatwerkdienstverlening (Wmo) een negatief saldo. Dit saldo wordt onttrokken aan de reserve inkoop zorg.

Jeugdzorg, Jeugdhulp, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

Dit zijn de taakvelden Jeugdzorg begeleiding, behandeling, dagbesteding, pleegzorg, gezinsgericht, jeugdhulp met verblijf overig, jeugd behandeling GGZ zonder verblijf, jeugdhulp crisis, gesloten plaatsing, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Op de totale uitgaven van deze taakvelden resteert een voordeel van € 386.000. Voor de inkoop van Jeugdzorg is uitgegaan van een geschatte indexering over 2024 van 6,3%. Het uiteindelijke indexeringspercentage is uitgekomen op 5,71%. In het laatste halfjaar van 2024 is een daling te zien van het aantal unieke cliënten in de Jeugdzorg. Dit resulteert op het gebied van Jeugdzorg en Jeugdhulp een positief saldo. Dit saldo wordt toegevoegd aan de reserve inkoop zorg.

Beschermd wonen en (Wmo) Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)

In 2024 zijn er minder uithuisplaatsingen geweest dan verwacht, wat resulteert in een positief voordeel van € 28.000.

Volksgezondheid

Op dit budget is de bijdrage van circa € 119.000 ontvangen vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Dit betreft de afrekening van de mandaat-gemeente Doetinchem van de regionale IZA-middelen voor 2023. Daarnaast levert de afrekening van het btw-compensatiefonds voor het samenwerkingsverband met GGD een voordeel op van € 14.000.

Programma 3 Bedrijfsvoering

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Baten				
Burgerzaken	-398	-656	-688	-288
Beheer overige gebouwen en gronden	-285	-603	-677	-439
Overhead	-123	-227	-299	-387
Treasury	-572	-947	-984	-623
OZB woningen	-3.959	-3.866	-3.862	-3.576
OZB niet-woningen	-1.712	-1.823	-1.823	-1.739
Belastingen overig	-156	-141	-142	-182
Algemene uitkering en overige uitk. GF	-59.586	-62.599	-62.901	-57.736
Overige baten en lasten	0	-580	-157	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0
Mutaties reserves	-709	-5.440	-4.593	-9.799
Resultaat van de rek. van baten en lasten	0	0	0	0
Totaal baten	-67.500	-76.882	-76.126	-74.769
Lasten				
Burgerzaken	872	1.017	1.015	754
Beheer overige gebouwen en gronden	712	1.242	1.271	657
Overhead	10.639	11.717	12.051	10.226
Treasury	305	323	299	315
OZB woningen	270	345	349	398
OZB niet-woningen	165	160	160	148
Belastingen overig	105	107	114	109
Algemene uitkering en overige uitk. GF	5	5	5	5
Overige baten en lasten	615	2.961	-120	635
Vennootschapsbelasting (Vpb)	11	0	0	0
Mutaties reserves	812	5.882	7.039	11.889
Resultaat van de rek. van baten en lasten	0	0	3.232	2.279
Totaal lasten	14.511	23.759	25.415	27.415
Totaal saldo van baten en lasten	-52.989	-53.123	-50.711	-47.354

Analyse tussen begroting na wijziging en de werkelijke baten en lasten

Het verschil tussen de raming na wijziging en werkelijk 2024 bedraagt per saldo € 2,4 miljoen nadelig.

Burgerzaken

Vanaf 8 juli 2024 zijn we gestart als grensgemeente. Een grensgemeente is bevoegd om aanvragen voor paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten te ontvangen van personen die niet in de basisregister personen (BRP) zijn ingeschreven en om aan deze personen paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten te verstrekken. Mede door de reisdocumenten gerelateerd aan de grensgemeente zijn er meer reisdocumenten verstrekt dan verwacht. Ondanks de bijstelling van de budgetten in de Najaarsnota 2024 is er per saldo nog een voordeel van € 30.000.

Beheer overige gebouwen en gronden

In de jaarrekening 2022 is een verplichting van € 90.000 opgenomen voor de Bijdrage onderhoudsvoorzieningen Duplo schoolgebouw en bibliotheek. De intentie was dat Stichting Duplo het gebouw ging exploiteren en ook het meer jarenonderhoudsplan voor haar rekening zou nemen. Inmiddels is de situatie gewijzigd en is de gemeente Aalten in 2024 eigenaar geworden van dit pand aan de Molenstraat in Dinxperlo. Daardoor is de op de balans opgenomen verplichting vervallen. In 2025 wordt gezien wat de bijdrage aan het meer jarenonderhoudsplan voor dit pand moet worden. In 2024 geeft het een voordeel van € 90.000.

Op dit taakveld worden ook de exploitatiekosten van de diverse Gemeentelijke Opvanglocaties Oekraïne (GOO) verantwoord. De kosten zijn € 51.000 hoger dan begroot. Net als de overige Oekraïne budgetten worden de lasten met de algemene reserve verrekend. Dus heeft dit geen effect op het rekeningresultaat 2024.

Overhead

Met betrekking tot de loongerelateerde kosten en opbrengsten wordt binnen de door de gemeenteraad vastgestelde systematiek van het schommelfonds gewerkt. Dit houdt in dat de werkelijke jaarlijkse uitgaven voor lonen, sociale lasten, scholing en inhuur worden opgeteld en afgezet tegen het totaal beschikbare budget. Vanwege mogelijke schommelingen in de kosten, wordt per jaar het uiteindelijke verschil toegevoegd of onttrokken aan de reserve Formatie en Organisatie. Over 2024 heeft deze systematiek ertoe geleid dat € 686.000 toegevoegd is aan de reserve.

Treasury

In de Najaarsnota 2024 hebben we de rente incidenteel bijgesteld, omdat we een groot deel van het jaar overliquide zijn geweest. Achteraf gezien is dit te laag ingeschat. Dit samen met de veronderstelling dat de nog aan te trekken vaste geldlening kleiner zou zijn en de periode korter. Uiteindelijk bleek een aanvullende vaste geldlening niet nodig. Deze overliquiditeit wordt voornamelijk veroorzaakt door het ontvangen van grote bijdragen/subsidies vanuit het Rijk waarvoor nog niet direct kosten zijn gemaakt door de gemeente. Dit zorgt voor een voordeel van per saldo € 61.000.

OZB-woningen en niet-woningen

Geen bijzonderheden.

Belastingen overig

Geen bijzonderheden.

Algemene uitkering en overige uitkering gemeentefonds

De raming voor de algemene uitkering is aangepast met de effecten uit de circulaire tot en met september 2024. Doordat de decembercirculaire 2024 begrotingstechnisch niet meegenomen kan worden, hebben we over 2024 € 302.000 meer ontvangen dan geraamd.

Dit wordt vooral veroorzaakt door de aanvullende uitkering vangnetconstructie energietoelage á € 231.000, de actualisering van diverse maatstaven á € 71.000 en middelen voor de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven á € 51.000. Daar staat nog wel een aanpassing van de WOZ-waarden 2024 tegenover wat een negatief effect heeft van € 209.000. Ook zijn er diverse kleinere mutaties, waaronder de middelen vanuit de Spreidingswet, ter hoogte van € 73.000. Tot slot is er een afrekening over het jaar 2022 als gevolg van de vaststelling van de definitieve WOZ-waarden á € 85.000.

Overige baten en lasten

Het geraamde positieve resultaat ter hoogte van € 1.046.000 bij de Najaarsnota 2024 wordt op dit taakveld verantwoord. Het uiteindelijke resultaat wordt verderop bij het taakveld 'Resultaat van de rekening van baten en lasten' verantwoord.

Over de jaren 2021-2023 is de BTW en BCF toepassing gecontroleerd. Naar aanleiding hiervan hebben we een suppletieaangifte gedaan en € 131.000 ontvangen.

De totale doorbelaste loonkosten zijn in 2024 lager dan begroot. Dit zorgt op dit taakveld voor een verschil van € 1.465.000. Echter heeft dit geen effect op het rekeningresultaat, omdat schommelingen in de loongerelateerde kosten en opbrengsten worden verrekend met de reserve Formatie en Organisatie. Dit verschil maakt daar onderdeel van uit.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De afgelopen jaren is er geen vennootschapsbelasting betaald. Ook over dit jaar zijn we geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Mutaties reserves

De verschillen in de mutaties op de reserves worden in het volgende overzicht verduidelijkt. De lagere onttrekkingen worden in de verschillende programma's toegelicht.

Onttrekkingen reserve:	Omschrijving	Primitief 2024	Raming na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
P1 Algemene Reserve	Structuurversterking kernen	0	0	0	-65
P1 Algemene Reserve	Niet actief beveiligde overweg (Nabo)	0	0	0	-47
P1 Algemene Reserve	Regiodeal	0	0	0	-62
P1 Algemene Reserve	Visie Centrumplan Dinxperlo	0	-107	-42	-47
P1 Algemene Reserve	Bekendijk Zuid	0	0	0	-7
P1 Reserve onderhoud wegen	Groot onderhoud wegen	-375	-493	-337	-237
P1 Reserve bodemsanering	Opheffen reserve bodemsanering (RBS 12-2023)	0	0	0	-25
P1 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	-1.777	-1.777	-1.322
Totaal Programma 1	Ruimte	-375	-2.377	-2.156	-1.812
P2 Algemene Reserve	Leader bijdrage	0	-30	-35	-63
P2 Algemene Reserve	Regiodeal	0	-29	-14	-20
P2 Algemene Reserve	Naoverfonds	0	-21	-11	-8
P2 Algemene Reserve	Oekraïne	0	-204	-204	-136
P2 Algemene Reserve	Energietoeslag	0	-46	-39	-852
P2 Algemene Reserve	Gemeenschapshuizen	0	-250	-121	0
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Inhuur ten behoeve van Triangel laag, Groen van Prinsterer	0	-25	-7	0
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Project Slingelaan	0	-30	-21	0
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Spoedaanvraag onderwijshuisvesting CBS De Hove	-25	-18	-19	-53
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Verduurzaming schoolgebouwen (RBS 07-2020)	0	-87	-87	0
P2 Reserve Inkoop Zorg	Onttrekking	0	0	0	-459
P2 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	-1.678	-1.678	-198
Totaal Programma 2	Sociaal domein	-25	-2.418	-2.236	-1.789
P3 Algemene Reserve	Aandeel naar Reserve Risico (RBS 12-2023)	0	0	0	-6.000
P3 Reserve formatie en organisatie	Onttrekking	0	-441	0	0
P3 Reserve onderhoud gemeente- lijke gebouwen	Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	-309	-78	-75	-198
P3 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	-126	-126	0
Totaal Programma 3	Bedrijfsvoering	-309	-645	-201	-6.198
Totaal onttrekking reserves		-709	-5.440	-4.593	-9.799
Toevoegingen reserve:	Omschrijving	Primitief 2024	Raming na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
P1 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	3.966	3.966	1.777
P1 Reserve onderhoud wegen	Voeding reserve	390	390	390	390
Totaal Programma 1	Ruimte	390	4.356	4.356	2.167
P2 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	1.112	1.112	1.678
P2 Reserve Inkoop Zorg	Voeding reserve	0	0	176	0
P2 Reserve huisvesting onderwijs	Voeding reserve	150	150	150	130
Totaal Programma 2	Sociaal domein	150	1.262	1.438	1.808
P3 Algemene Reserve	Oekraïne	0	0	295	340
P3 Algemene Reserve	Versteving Algemene Reserve	0	0	0	400
P3 Algemene Reserve	Opheffen reserve bodemsanering (RBS 12-2023)	0	0	0	25
P3 Reserve Risico	Aandeel uit Algemene Reserve (RBS 12-2023)	0	0	0	6.000
P3 Reserve formatie en organisatie	Voeding reserve	112	0	686	792
P3 Reserve onderhoud gemeente- lijke gebouwen	Voeding reserve	160	160	160	160
P3 Reserve overlopende posten	Overlopende posten	0	104	104	197
Totaal Programma 3	Bedrijfsvoering	272	264	1.245	7.914
Totaal toevoeging reserves		812	5.882	7.039	11.889

Resultaat van de rekening van baten en lasten

Het saldo voor 2024 is € 3.232.000 voordelig. Door de wijze van verantwoording zorgt het op dit taakveld voor hogere lasten. Dit saldo is bij de financiële afsluiting in het begin van dit boekwerk nader geanalyseerd.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De wet geldt ten aanzien van topfunctionarissen bij onder andere gemeenten. Vanaf 2013 moet de bezoldiging van deze functionarissen openbaar gemaakt worden in het financieel verslaggevingsdocument.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Het gaat om de volgende functionarissen:

Naam:	A.J.M. Gildhuis	
Functie:	Gemeentesecretaris	
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2024 t/m 31-12-2024	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.526	133.194
Beloningen betaalbaar op termijn:	13.306	20.634
Subtotaal	150.832	153.828
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	233.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvan	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	150.832	153.828
Het bedrag van de overschrijding en de reden waar	n.v.t.	n.v.t.
onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Naam:	M.A.J.B. Fiering	
Functie:	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2024 t/m 31-12-2024	01-01-2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	92.182	97.486
Beloningen betaalbaar op termijn:	8.672	15.684
Subtotaal	100.854	113.170
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	233.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	100.854	113.170
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Zoals uit deze opgave blijkt blijft de beloning voor beide medewerkers onder het geldende maximale inkomen voor 2024 ad € 233.000.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking
Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen uitbetaald.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 19 juni 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.872.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024 en de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Aalten (artikel 212 Gemeentewet).

Bevindingen

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

	bedragen x € 1.000
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	0
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	0
5. De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheden	0

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college, indien nodig, ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Incidentele baten en lasten en structurele mutaties op de reserves

In de jaarrekening moet een overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht.

bedragen x € 1.000

		Primitief	Raming na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
		2024	2024	2024	2023
Incidentele lasten					
Programma 1 Ruimte					
Verkeer en vervoer	Onderhoud wegen (reserve)	375	493	337	237
Openbaar vervoer	NABO, beveiliging van onbewaakte spoorwegovergangen (reserve)				47
	NABO, beveiliging van onbewaakte spoorwegovergangen			2	231
Sportaccommodaties	Onderhoud gebouwen (reserve)	31	36	25	9
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Uitvoeringsplannen structuurversterking (reserve)				65
Milieubeheer	Duurzaamheid		118	107	
	Bodemprojecten				77
Ruimtelijke ordening	Invoer Omgevingswet		122	113	
	Projecten Regiodeal (reserve)		66	14	44
	Diverse projecten Ruimtelijke Ordening		199	168	
	Projecten invoer Omgevingswet		177	398	191
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	Bouwgrond diverse projecten (reserve)				7
Wonen en bouwen	Centrumplan Dinxperlo (reserve)		70	42	47
	Project Kattenberg (reserve)				38
	Uitvoeringsplan: Mobiliteit en infrastructuur, Boerenfonds en Vitale Centra	65	51	54	
	Uitvoeringsplan: Gezonde Leefomgeving		100	71	
Programma 2 Sociaal Domein					
Bestuur	Storting voorziening wethouders			653	
	Leader projecten (reserve)		30	36	62
Onderwijshuisvesting	Onderwijshuisvesting (reserve)	25	160	134	53
Cultureel erfgoed	Naoverfonds (reserve)		21	11	8
	Gemeenschapshuizen (reserve)		250	121	
	Onderhoud gemeentelijke gebouwen ten laste van de reserve	21	34	42	32
Samenkracht en participatie	Campagne Mijn Oude Dag		58	48	
	Asielzoekers, hogere instroom	50	50	40	
Inkomensregelingen	Gebundelde BUIG uitkering		405	351	289
	Herijking armoedebeloid		75	65	
	Overschot Energietoeslag 2022 (reserve)		46	39	852
Jeugdzorg	Inkoop Zorg (reserve)				459
	Overlopende posten (reserve)		566	566	
Programma 3 Bedrijfsvoering					
Overhead	Onderhoud gemeentelijke gebouwen ten laste van de reserve	257	7	9	157
	Diverse uitgaven gedekt door de reserve formatie en organisatie		441		
	Diverse personeelskosten	146	379	379	
OZB-woningen	WOZ afhandeling bezwaarschriften		85	86	
Overige baten en lasten	Totaal uitgaven in verband met Oekraïne (reserve)		204		
	Overlopende posten (reserve)		23	23	
Mutaties Reserves	Reserve Risico				6.000
	Formatie en organisatie	112		686	792
	Bodemsanering				
	Inkoop Zorg			176	
	Overlopende posten		1.600	1.600	2.131
Totale incidentele lasten		1.082	5.866	6.396	11.829

		Primitief	Raming na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
		2024	2024	2024	2023
Incidentele baten					
Programma 1 Ruimte					
Verkeer en vervoer	Leges straatwerk		60	78	66
Economische promotie				1	
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Bedrijventerrein, afgesloten bouwgrondcomplex			420	
Ruimtelijke ordening	Leges omgevingsvergunningen		104	272	564
	Leges bestemmingsplannen		93	107	110
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	Bouwgrond diverse projecten		4	195	93
	Overlopende posten (reserve)		2.189	2.189	
Programma 2 Sociaal Domein					
Bestuur	Opgelegde dwangsom				170
Begeleide participatie	Cliëntvordering Laborijn				452
Volksgezondheid	Integraal zorg akkoord				198
	Brede SPUK				400
Inkomensregelingen	Overschot Energietoeslag 2022				152
	Energiemaatwerk maatschappelijke organisaties				114
Jeugdzorg	Inkoop Zorg (reserve)			176	
Programma 3 Bedrijfsvoering					
Beheer overige gebouwen en gronden	Verkopen eigendommen		245	338	
Overhead	Diverse uitgaven gedekt door de reserve formatie en organisatie	112		686	792
Treasury	Dividend		274	274	
	Rente		442	503	
Algemene uitkering en overige uitkering gemeentefonds	Diverse circulaire's	214	776	1.049	
Overige baten en lasten	BCF/BTW suppletieaangifte 2021 - 2023			131	
	Overlopende posten (reserve)				2.131
	Saldo begroting ingezet als versteviging algemene reserve				400
	Totaal inkomsten in verband met Oekraïne (reserve)			91	204
Mutaties Reserves	Algemene Reserve		687	171	6.541
	Onderhoud wegen	375	493	337	237
	Onderhoud gemeentelijke gebouwen	309	78	76	198
	Onderwijshuisvesting	25	160	134	53
	Formatie en organisatie		441		
	Bodemsanering				25
	Inkoop Zorg				459
Totale incidentele baten		1.035	6.044	7.227	13.360
Totale incidentele baten en lasten		47	-178	-830	-1.531

Structurele mutaties op reserves

Reserve	Primitief	Raming na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
	2024	2024	2024	2023
Onderhoud wegen	390	390	390	390
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	160	160	160	160
Onderwijshuisvesting	150	150	150	130
Totaal structurele mutaties reserves	700	700	700	680

Toelichting op de incidentele baten en lasten, uitgezonderd de mutaties op de reserves.

Programma 1 Ruimte

Duurzaamheid

Er is een bijdrage geleverd aan het ideeënnest van de Achterhoekse Energiebeweging en in de aanbesteding van het Soorten Managementplan, een gebiedsaanpak is door de LTO opgesteld en er zijn onderzoeken gedaan naar bedrijventerrein.

Invoer Omgevingswet

Middels de decembercirculaire 2023 is een doeluitkering uitvoeringskosten Omgevingswet ontvangen. Dit bedrag is deels in 2024 ingezet

Projecten Omgevingswet

Om tot een goede uitvoering van de omgevingswet te komen, zijn een aantal projecten opgezet, zoals het opzetten van een omgevingsvisie, toezicht en handhaving, manier van werken en een omgevingsplan.

Projecten Ruimtelijke Ordening

Er zijn onderzoeken gedaan naar onder andere het voormalig pand van Schaersvoorde in Dinxperlo en de toekomst van de Slingeplas en 't Broock

Uitvoeringsplan

Mobiliteit en infrastructuur, Boerenfonds en Vitale Centra

Voor de herijking van het centrumplan Aalten en het opzetten van een Mobiliteitsplan zijn bedrijven ingehuurd om onderzoek te doen.

Gezonde Leefomgeving

In 2023 is een projectscan opgestart en in 2024 is gestart met de uitvoering

Leges Straatwerk

In verband met de energietransities en aanleg glasvezel zijn door de netbeheerders meer kabels en leidingen aangelegd.

Bouwgrondcomplexen inclusief bedrijventerrein

Elk jaar ten tijde van het jaarwerk wordt een hercalculatie uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een tussentijdse winstneming van drie complexen en de vrijval van een deel van de verliesvoorziening.

Leges omgevingsvergunningen

Per 1 januari 2024 is de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) gedeeltelijk ingevoerd. De Wkb geldt alleen voor gevolgklasse 1 nieuwbouw maar niet voor verbouw. Hierdoor zijn er meer vergunningen verleend dan in eerste instantie werd verwacht.

Leges bestemmingsplannen

Er is een aanzienlijk aantal aanvragen in behandeling genomen en in procedure gebracht.

Programma 2 Sociaal Domein

Storting voorziening wethouders

In verband met een daling van de rekenrente en de actualisering van de sterftetabellen is een aanvullende dotatie in de voorziening benodigd.

Campagne Mijn Oude Dag

Deze publieksgerichte campagne is erop gericht om op participatieve wijze de inwoners in beweging te zetten om over hun oude dag na te denken en vervolgens daar ook acties in te ontplooiën.

Asielzoekers, hogere instroom. Project Oudkomers

Het doel van dit project is tweeledig. Enerzijds om oudkomers die onvoldoende kansen hebben gehad onder de oude Wet inburgering beter in beeld te krijgen en deze mogelijk alsnog een informeel inburgertraject aan te bieden. Hiermee wordt beoogd dat inwoners (alsnog) in staat zijn om (deels) uit te stromen. Anderzijds om de groep oudkomers die niet in staat is om (volledig) zelfstandig te kunnen functioneren in beeld te krijgen. Voor deze doelgroep moet een passende infrastructuur worden geboden.

Gebundelde BUIG uitkering

Het toegekende BUIG-budget is in 2024 niet voldoende gebleken om de daadwerkelijke kosten te dekken. De laatste jaren is er sprake van een verhoogde instroom van nieuwe huishoudens in het bijstandbestand waarbij uitstroom naar werk moeilijk te realiseren is.

Herijking Armoedebelaid

Het armoedebelaid wordt mede door inzet van ervaringsdeskundigen herijkt,

Programma 3 Bedrijfsvoering

Diverse Personeelskosten

In verband met langdurige uitval in de publieksgerichte functies is extern personeel ingehuurd. Voor de griffie is een strategische personeelsplanning vastgesteld vanwege de (aanstaande) pensionering van de medewerkers. Om de continuïteit te borgen zijn er tijdelijk extra loonkosten.

WOZ afhandeling bezwaarschriften

Voor de tijdige afhandeling van de bezwaarschriften is het noodzakelijk geweest om ons taxatiebureau extra in te schakelen.

Verkopen eigendommen

Aan de Knibbelweide zijn gronden aangekocht en deels doorverkocht, aan de Sondernweg is grond verkocht en daarnaast zijn er groenstroken verkocht.

Dividend

Door alle partijen is meer dividend uitgekeerd dan structureel begroot.

Rente

Bijna het gehele jaar hebben we een positief saldo op onze bankrekeningen gehad. Daardoor hebben we nauwelijks rentekosten gemaakt voor kort geld. Daarnaast is er een forse rentevergoeding ontvangen voor de overliquiditeit en hebben we minder vast geld hoeven aan te trekken dan oorspronkelijk begroot.

Algemene Uitkering

Diverse mutaties zoals de ruimte onder het BCF-plafond, een correctie op de uitkering door ontwikkeling van de uitkering basis en mutaties op het accres zijn als incidentele mutatie opgenomen. Daarnaast heeft er nog een afrekening over 2022 plaatsgevonden en is de decembercirculaire 2024 verwerkt.

BCF / BTW 2021-2023

We hebben over de jaren 2021-2023 een controle op de BTW en BCF toepassing laten uitvoeren. Hierbij is ook het mengpercentage van de BCF opnieuw berekend.

Algemene Dekkingsmiddelen

bedragen x € 1.000

	Raming begrotingsjaar 2024 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2024 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2024			Realisatie vorig begrotingsjaar 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen:												
Lokale heffingen (P1)	-213	0	-213	-252	0	-252	-281	0	-281	-248	0	-248
Lokale heffingen (P3)	-5.827	540	-5.287	-5.829	611	-5.218	-5.828	623	-5.205	-5.497	654	-4.843
Algemene uitkeringen (P3)	-59.586	5	-59.581	-62.599	5	-62.594	-62.901	5	-62.896	-57.736	5	-57.731
Dividend (P3)	-412	0	-412	-686	0	-686	-686	0	-686	-358	0	-358
Saldo financieringsfunctie (P3)	-160	304	144	-261	322	61	-298	299	1	-265	315	50
Overige algemene dekkingsmiddelen (P3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-66.198	849	-65.349	-69.627	938	-68.689	-69.994	927	-69.067	-64.104	974	-63.130

Lokale heffingen

In de lokale heffingen is de forensenbelasting, de toeristenbelasting (beide P1), de OZB, de reclamebelasting en de hondenbelasting (allen P3) opgenomen.

De opbrengst toeristenbelasting is hoger dan begroot. Vanaf 2022 heffen we de toeristenbelasting over het hele jaar. Dat betekent dat de aangiftes pas na afloop van het jaar ingeleverd kunnen worden. Alleen die aangiftes die in januari binnenkomen, kunnen nog in het belastingjaar worden geboekt. In de afgelopen jaren lukte het helaas niet iedereen om de aangifte op tijd in te leveren. Daarom is in 2024 een deel van de opbrengst 2023 á € 28.000 geboekt. Omdat wij nu al wel bijna alle aangiftes over 2024 binnen hebben valt de opbrengst dit jaar hoger uit.

Van de overige lokale heffingen is het verschil tussen raming en werkelijkheid is minimaal en behoeft daarom geen verdere toelichting.

Algemene uitkeringen

De raming voor de algemene uitkering is aangepast met de effecten uit de circulaire tot en met september 2024. Doordat de decembercirculaire 2024 begrotingstechnisch niet meegenomen kan worden, hebben we over 2024 € 302.000 meer ontvangen dan geraamd.

Dit wordt vooral veroorzaakt door de aanvullende uitkering vangnetconstructie energietoelage á € 231.000, de actualisering van diverse maatstaven á € 71.000 en middelen voor de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven á € 51.000. Daar staat nog wel een aanpassing van de WOZ-waarden 2024 tegenover wat een negatief effect heeft van € 209.000. Daarnaast zijn er diverse kleinere mutaties, waaronder de middelen vanuit de Spreidingswet, ter hoogte van € 73.000. Tot slot is er een afrekening over het jaar 2022 als gevolg van de vaststelling van de definitieve WOZ-waarden á € 85.000.

Dividend

bedragen x € 1.000

	Primitieve raming	Raming na wijziging	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Alliander	269	498	498	235
BNG	37	41	41	48
ROVA	106	147	147	75
Totaal	412	686	686	358

Saldo financieringsfunctie

De overtollige financiële middelen zijn uitgezet op direct opeisbare spaarrekeningen. De rente die we hiervoor ontvangen wordt hier weergegeven.

Bovendien wordt de bijgeschreven rente op het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting hier verantwoord.

Onvoorzien

bedragen x € 1.000		
	Datum raadsbesluit	
Primitieve raming		
Begrotingsoverschot	7-nov-23	7
		7
Toevoegingen		
Najaarsnota 2023	19-dec-23	50
Najaarsnota 2024	17-dec-24	1.626
Onttrekkingen		
Laborijn	2-7-2024	581
Voorjaarsnota 2024	2-jul-24	56
Geprognosticeerd rekeningresultaat zoals opgenomen in Najaarsnota 2024, 17 december 2024 (overschot)		1.046

Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid

Programmarekening over begrotingsjaar 2024

bedragen x € 1.000

	Raming begrotingsjaar 2024 vóór wijziging			Raming begrotingsjaar 2024 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2024			Realisatie vorig begrotingsjaar 2023			Begrotingsafwijking			Waarvan onrechtmatig	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo		
Programma's:																	
Programma 1 Ruimte	-6.078	14.876	8.798	-10.503	19.945	9.442	-10.674	18.430	7.756	-8.386	15.893	7.507	-171	-1.515	-1.686		
Programma 2 Sociaal domein	-6.980	51.384	44.404	-11.221	55.154	43.933	-11.877	55.113	43.236	-10.375	50.470	40.095	-656	-41	-697		
Programma 3 Bedrijfsvoering	-683	1.832	1.149	-1.840	4.174	2.334	-1.521	2.167	646	-728	2.046	1.318	319	-2.007	-1.688		
Sub-totaal programma's	-13.741	68.092	54.351	-23.564	79.273	55.709	-24.072	75.710	51.638	-19.489	68.409	48.920	-508	-3.563	-4.071		
Algemene dekkingsmiddelen:																	
Lokale heffingen (P1)	-213	0	-213	-252	0	-252	-281	0	-281	-248	0	-248	-29	0	-29		
Lokale heffingen (P3)	-5.827	540	-5.287	-5.829	611	-5.218	-5.828	623	-5.205	-5.497	654	-4.843	1	12	13		
Algemene uitkeringen (P3)	-59.586	5	-59.581	-62.599	5	-62.594	-62.901	5	-62.896	-57.736	5	-57.731	-302	0	-302		
Dividend (P3)	-412	0	-412	-686	0	-686	-686	0	-686	-358	0	-358	0	0	0		
Saldo financieringsfunctie (P3)	-160	304	144	-261	322	61	-298	299	1	-265	315	50	-37	-23	-60		
Overige algemene dekkingsmiddelen (P3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-66.198	849	-65.349	-69.627	938	-68.689	-69.994	927	-69.067	-64.104	974	-63.130	-367	-11	-378		
Overhead (P3)	-123	10.639	10.516	-227	11.719	11.492	-299	12.050	11.751	-386	10.227	9.841	-72	331	259		
Onvoorzien (P3)	0	361	361	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Vennootschapsbelasting (P3)	0	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Totaal saldo van baten en lasten	-80.062	79.952	-110	-93.418	91.930	-1.488	-94.365	88.687	-5.678	-83.979	79.610	-4.369	-947	-3.243	-4.190		
Reserves																	
Programma 1 Ruimte	-375	390	15	-2.377	4.356	1.979	-2.156	4.356	2.200	-1.812	2.167	355	221	0	221		
Programma 2 Sociaal domein	-25	150	125	-2.418	1.262	-1.156	-2.236	1.438	-798	-1.789	1.808	19	182	176	358		
Programma 3 Bedrijfsvoering	-309	272	-37	-645	264	-381	-201	1.245	1.044	-6.198	7.914	1.716	444	981	1.425		
Sub-totaal mutaties reserves	-709	812	103	-5.440	5.882	442	-4.593	7.039	2.446	-9.799	11.889	2.090	847	1.157	2.004		
Resultaat	-80.771	80.764	-7	-98.858	97.812	-1.046	-98.958	95.726	-3.232	-93.778	91.499	-2.279	-100	-2.086	-2.186		

Een positief resultaat wordt als een negatief getal gepresenteerd, een negatief resultaat als een positief getal.

Uit deze analyse blijkt wat de oorzaak van de begrotingsoverschrijdingen is. In de kolom begrotingsafwijking wordt het verschil gepresenteerd tussen de gerealiseerde baten en geraamde baten en gerealiseerde lasten en de geraamde lasten. Als de werkelijke lasten hoger zijn dan de geraamde lasten is er sprake van een begrotingsoverschrijding en wordt deze toegelicht. Het wil niet zeggen dat elke begrotingsoverschrijding meetelt in het oordeel voor rechtmatigheid. Het telt niet mee indien de overschrijding past binnen het bestaande beleid en het niet eerder geconstateerd kon worden, de kosten gecompenseerd worden door direct gerelateerde baten en als kostenoverschrijdingen door openeindregelingen worden veroorzaakt.

Programma 1 Ruimte

Binnen het programma Ruimte zijn geen overschrijdingen.

Programma 2 Sociaal Domein

Binnen het programma Sociaal Domein zijn geen overschrijdingen.

Programma 3 Bedrijfsvoering

Binnen het programma Sociaal Domein zijn geen overschrijdingen.

Stand van zaken kredieten

Op basis van de nota verkrijging/vervaardiging en onderhoud kapitaalgoederen is een analyse gemaakt van de restant kredieten. Er is een lijst opgenomen met alle nog openstaande kredieten. Voor een betere bewaking c.q. beheersing van de kredieten hebben we in het overzicht ook inzicht verschaft in de per balansdatum bekende aangegane verplichtingen c.q. te ontvangen rechten en daarmee aangegeven of een restant-krediet toereikend is voor de nog uit te voeren werkzaamheden. De kredieten uit de jaarrekening 2024 zijn geanalyseerd en de grootste investeringen zijn afzonderlijk opgenomen in de toelichting op de balans.

Status:

1. nog niet in uitvoering 2. in voorbereiding 3. in uitvoering 4. gereed 5. komt niet tot uitvoering

Nr	(min is een tekst)	Datum votering	Status	Krediet	Werkelijk 2024	Werkelijk totaal	Restant	Verplichting	Overschot/tekort
Programma 1 Ruimte									
P1.1001	Aaltenseweg/Europastraat	5-11-2019/1-11-2022	2	155	94	186	-31	-31	0
P1.1002	Bredevoortsestraatweg/Oosterkerkstraat	5-11-2019	2	40	12	12	28	28	0
P1.1003	Centrumvisie Dinxperlo	2-11-2021/20-12-2022	3	5.476	3.495	4.868	608	608	0
P1.1006	Dalweg	5-11-2019	4	227	8	221	6	6	0
P1.1007	Frankenstraat/Batavenstraat/Saksenstraat	4-7-2017/5-11-2019	2	50	9	50	0	0	0
P1.1008	Ganzenpoelendijk	5-11-2019	2	10	5	10	0	0	0
P1.1009	Lichtenvoordsestraatweg	5-11-2019	4	963	882	926	37	37	0
P1.1010	Ludgerstraat, Bonifatiusstraat	3-11-2020	2	27	24	24	3	3	0
P1.1012	Openbare verlichting	2-4-2024	3	89	80	80	9	9	0
P1.1014	Reehorsterlaan, Gelinklaan-Beggelder	5-11-2019	4	1.360	1.230	1.257	103	103	0
P1.1015	Riolering, Derde Broekdijk hoofdriool	2-7-2024	4	204	203	204	0	0	0
P1.1016	Riolering, Derde Broekdijk relinen	4-7-2023	4	183	51	183	0	0	0
P1.1017	Riolering, Haartseweg	2-7-2024	4	60	55	55	5	5	0
P1.1018	Riolering, Landbouwstraat	4-7-2023	4	36	2	36	0	0	0
P1.1019	Riolering, Molenkamp	2-7-2024	2	0	0	0	0	0	0
P1.1020	Riolering, opjaaggemaal Varsseveldsestraatweg	4-7-2023	2	5	5	5	0	0	0
P1.1021	Riolering, pompinstallatie buitengebied Dinxperlo	2-7-2024	2	0	0	0	0	0	0
P1.1022	Riolering, renovatie gemeaal Barlo	2-7-2024	4	65	60	60	5	5	0
P1.1023	Riolering, renovatie Varsseveldsestraatweg	2-7-2024	4	85	85	85	0	0	0
P1.1025	Welinkweg Dinxperlo	4-7-2017/5-11-2019	3	505	0	505	0	0	0
Programma 3 Bedrijfsvoering									
P3.1001	Materieel	Div	3	159	101	124	35	35	0
P3.1002	Kantoormeubilair	19-12-2024	3	28	28	28	0	0	0
P3.1003	Pand t Slaa 5-7	19-12-2024	4	630	0	0	630	630	0
P3.1003	Pand t Slaa 5-7	19-12-2024	4	-630	0	0	-630	-630	0
P3.1004	Locaties gemeentelijke opvang (GOO), transitiekosten	2-7-2024	3	1.008	2.077	2.077	-1.069	-1.069	0
P3.1004	Locaties gemeentelijke opvang (GOO), bijdrage Rijk	2-7-2024	3	-1.008	-2.077	-2.077	1.069	1.069	0
P3.1005	Pand Molenstraat 54, Dinxperlo (Duplo) € 1	31-12-2024	4	0			0	0	0
Totaal				9.727	6.429	8.919	808	808	0

Programma 1 Ruimte

Aaltenseweg/Europastraat

Het project voor de herinrichting van de Aaltenseweg en de Europastraat is gestart. Er is een bouwteam opgericht, en het participatieproces is opgestart. De eisen aan de Aaltenseweg en de Europastraat zijn veranderd. Voor de Aaltenseweg was eerst het uitgangspunt een gebiedsontsluitingsweg van 50 km/uur, uitgevoerd in asfalt. Maar door de raad is besloten om onder andere de Aaltenseweg in te richten naar een gebiedsontsluitingsweg van 30 km/uur. Voor wat betreft de Europastraat was oorspronkelijk de gedachte om alleen het deel tot de Rooseveltstraat aan te pakken. Echter het blijkt dat er meer riolering aangepakt moet worden in de straat, namelijk ook tot de Welinkweg toe. Bij de herinrichting van de beide straten, speelt ook mee de verkeerssituatie rondom IKC de Bosmark. Deze ligt op de kruising van de beide wegen, met ook de Berkendijk ertussen. Omdat de verkeersveiligheid te wensen overlaat bij IKC de Bosmark, is het nodig om de Berkendijk mee te nemen in het project. Dit zodat waar nodig er ook verkeerskundige aanpassingen gedaan kunnen worden aan de Berkendijk. Oorspronkelijk was de Berkendijk nog niet meegenomen in de begroting. Verder wordt in het project extra meegenomen het opnieuw straten en inrichten van het parkeerterrein van de Eurohal aan de Europastraat. Dit blijkt nodig te zijn, omdat de bestrating daar er niet goed in ligt, en opnieuw gestraat dient te worden. Dit biedt gelijk kansen om het daar wat groener in te gaan richten. In 2024 zijn er toch nog kosten gemaakt voor de voorbereiding.

Bredevoortsestraatweg/Oosterkerkstraat

Het project is opgestart. In 2025 worden de plannen in samenspraak met de buurt opgesteld waarbij eind 2025, begin 2026 wordt gestart met de uitvoering van de werkzaamheden.

Centrumvisie Dinxperlo

In september 2023 is gestart met de herinrichting van het centrumgebied. Verschillende wegen zijn gefaseerd heringericht. Dergelijke reconstructies hebben een grote impact op de bereikbaarheid van alle voorzieningen, winkels en de weekmarkt. Voorafgaand aan de maatregelen zijn daarom vele gesprekken gevoerd met de ondernemersvereniging en de weekmarkt. De uitvoering van het centrumgebied loopt goed. Zo goed dat de fasering van het project is aangepast en er werkzaamheden naar voren zijn gehaald. Zo is de rotonde Willem van Oranjeplein al eerder uitgevoerd dan vooraf was gepland, wordt de Kwikkelstraat de komende tijd ook al opgepakt en is het Prins Clausplein eind 2024 al opgeleverd. Het spoedige verloop van de werkzaamheden heeft voornamelijk te maken met het doorlopen participatieproces en het intensieve voorbereidingsproces.

De Heelweg is onderdeel van het totaalproject 'Centrum Dinxperlo'. De herinrichting van dit deel is echter pas de laatste fase van het project. De verwachting is dat deze weg in 2026 heringericht gaat worden. Daarbij dient te worden opgemerkt dat hiervoor nog een financiële bijdrage vanuit Stadt Bocholt noodzakelijk is voor de maatregelen op Duits grondgebied. De gesprekken hierover zijn gaande en vanuit Stadt Bocholt is een positieve grondhouding om dit traject gezamenlijk tot een goed einde te brengen.

Centrumvisie Dinxperlo, parkeerterrein Aldi

Het parkeerterrein aan de Wilhelminastraat is, vooruitlopend op de uitbreiding van de Aldi, gerealiseerd. Deze parkeerplaats vangt de parkeerbehoefte van het centrum op en is tevens benodigd voor bezoekers van de Aldi nabij de betreffende locatie.

Dalweg

Het project is afgerond.

Franken- Bataven- en Sakenstraat

Het project is in voorbereiding. Naar verwachting wordt in de loop van 2025 de uitvoering opgestart.

Ganzenpoelendijk

Het project is in voorbereiding. Naar verwachting wordt in de loop van 2025 de uitvoering opgestart

Lichtenvoordsestraatweg

De werkzaamheden zijn uitgevoerd. De weg is aangepast van 50 km/h naar 30 km/h. De bovengrondse- en ondergrondse inrichting zijn toekomstbestendig gemaakt.

Ludgerstraat Bonifaciusstraat

Het project is in voorbereiding. De uitvoering gaat plaatsvinden in 2025.

Openbare verlichting

Doordat het onderhoud van de openbare verlichting in 2024 is aanbesteed zijn er beperkt lichtmasten en armaturen vervangen.

Reehorsterlaan, Gelinklaan-Beggelder

De werkzaamheden zijn uitgevoerd. De weg is vervangen van asfalt door klinkers. De bovengrondse- en ondergrondse inrichting zijn toekomstbestendig gemaakt.

Riolering Derde Broekdijk hoofdriool

Het project is afgerond.

Riolering Derde Broekdijk (vanaf gemeentewerf tot Dinxperlosestraatweg) relinen

Het project is afgerond.

Riolering Haartseweg

Het project is afgerond.

Riolering Landbouwstraat relinen

Het project is afgerond.

Riolering Molenkamp

Het project moet nog worden opgestart en is doorgeschoven naar 2025.

Riolering opjaaggemaal Varsseveldsestraatweg

Het project is opgestart. De voorbereiding kost meer tijd waardoor de uitvoering is doorgeschoven naar 2025.

Riolering pompinstallatie buitengebied Dinxperlo
Het project is in voorbereiding. De werkzaamheden lopen door in 2025.

Riolering renovatie gemaal Barlo
Het project is afgerond.

Renovatie Varsseveldsestraatweg
Het project is afgerond.

Welinkweg Dinxperlo
Dit project is nagenoeg afgerond. In 2025 worden nog op diverse plekken inritten aangepast.

Programma 3 Bedrijfsvoering

Materieel
In 2024 zijn een aantal voertuigen aangeschaft.

Kantoormeubilair
De lockers zijn aangeschaft, geplaatst op de locatie Markt en Hofstraat en in gebruik genomen.
De aanschaf van de bureaustoelen is uitgesteld in afwachting van de interne verhuis- / verbouwingsplannen.

Pand 't Slaa 5-7
De gemeente heeft het pand aan 't Slaa 5-7 aangekocht voor opvang van minimaal twee statushouders gezinnen met complexe zorgvraag omdat een passende woning op korte of middellange termijn geen optie is. Gekeken gaat worden of naast de twee zorgwoningen mogelijkheden zijn om twee crisisopvangplekken te creëren.

Locaties gemeentelijke opvang
Voor de opvang van de Oekraïners zijn investeringen gedaan. Deze transitiekosten ontvangen we één op één terug van het Rijk.

Pand Molenstraat 54, Dinxperlo
De gemeente Aalten heeft in 2024 het pand aan de Molenstraat in Dinxperlo gekocht.

Bijlage Single information, Single audit (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak (jaar T) <i>Aard controle D2 Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>
			0	0	Ja	Ja	Nee
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/06</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>			
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>
			€1.830	€ 1.830			€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>
			€2.346	€2.346	€0	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24</i>
			€12.348	€12.348	€412	€ 412	€16.936

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 27.113	€ 0	2	116	84	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 323.926	€ 135.237	€ 0	€ 0	€ 103.887	€ 48.545
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
		Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag						
		1						

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs						
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03						
			€ 145.473	€ 0	€ 0						
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07					
			€ 0	€ 211.708	€ 66.235	Nee					
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs					
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11					
			1								
			OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingsnummer/referentie nummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
Aard controle n.v.t Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03				Aard controle n.v.t Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t Indicator: D23/06			
1	SB240006	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening				€ 87.680	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 87.680		
Eindverantwoording (Ja/Nee)											
Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07											
1	Nee										

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	Beschikkingnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44/01	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: E44/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: E44/03	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering Aard controle R Indicator: E44/04	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief Aard controle n.v.t. Indicator: E44/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E44/06
			1 5000006072	€ 154.334	€ 154.334	€ 1.233.889	€ 1.233.889	Nee
			2 5000006072	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			3 5000006072	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			4 5000006072	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			5 5000006072	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			6 IENW/BSK-2023/99860	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			7 IENW/BSK-2022/21518	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			8 IENW/BSK-2022/21518	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			9 IENW/BSK-2022/21518	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			10 IENW/BSK-2022/21518	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			11 IENW/BSK-2023/99860	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/09			
			1 5000006072	Water vasthouden en benutten	Ja			
			2 5000006072	Vergroten van de de afvoercapaciteit	Nee			
			3 5000006072	Vergroten van de de afvoercapaciteit	Nee			
			4 5000006072	Vergroten van de de afvoercapaciteit	Nee			
			5 5000006072	Vergroten van de de afvoercapaciteit	Nee			
			6 IENW/BSK-2023/99860	aanleg IT riool/afkoppelen verhard oppervlak	Nee			
			7 IENW/BSK-2022/21518	afkoppelen verhard oppervlak	Nee			
			8 IENW/BSK-2022/21518	aanleg IT riool	Nee			
			9 IENW/BSK-2022/21518	extra waterberging in vijver	Nee			
			10 IENW/BSK-2022/21518	aanpassen maaiveld, verwijderen drempels	Nee			
			11 IENW/BSK-2023/99860	Maatregelen klimaatadaptatie	Nee			
			Kopie beschikkingnummer	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) iVm SiSa tussen medeoverheden	Correctie cofinanciering (jaar T-1) iVm SiSa tussen medeoverheden		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/13		
			1 5000006072	Ja				
			2 5000006072	Ja				
			3 5000006072	Ja				
			4 5000006072	Ja				
			5 5000006072	Ja				
			6 IENW/BSK-2023/99860	Ja				
			7 IENW/BSK-2022/21518	Ja				
			8 IENW/BSK-2022/21518	Ja				
			9 IENW/BSK-2022/21518	Ja				
			10 IENW/BSK-2022/21518	Ja				
			11 IENW/BSK-2023/99860	Ja				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekkers	Buikingscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger						
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekkers	Cumulative besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekkers	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 0197	IENW/BSK-2024/83717	€ 101.744	€ 101.744	€ 264.579	€ 264.579
			2 0197	IENW/BSK-2024/83717	€ 8.332	€ 8.332	€ 21.668	€ 21.668
			3 0197	IENW/BSK-2024/83717	€ 54.007	€ 54.007	€ 140.440	€ 140.440
			4 0197	IENW/BSK-2024/83717	€ 41.423	€ 41.423	€ 107.719	€ 107.719
			5 0197	IENW/BSK-2024/83717	€ 37.424	€ 37.424	€ 97.317	€ 97.317
			6 0197	IENW/BSK-2024/83717	€ 31.088	€ 31.088	€ 80.841	€ 80.841
			7 0197	IENW/BSK-2024/83717	€ 59.860	€ 59.860	€ 155.662	€ 155.662
			8 0197	IENW/BSK-2024/83717	€ 23.826	€ 23.826	€ 61.957	€ 61.957
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 0197	IENW/BSK-2024/83717	Nee			
			2 0197	IENW/BSK-2024/83717	Nee			
			3 0197	IENW/BSK-2024/83717	Nee			
			4 0197	IENW/BSK-2024/83717	Nee			
			5 0197	IENW/BSK-2024/83717	Nee			
			6 0197	IENW/BSK-2024/83717	Nee			
			7 0197	IENW/BSK-2024/83717	Nee			
			8 0197	IENW/BSK-2024/83717	Nee			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 0197	IENW/BSK-2024/83717	1.11 Water vasthouden en benutten Aanleg groenvoorziening en half verharding Centrumplan Dinxperlo	Ja		
			2 0197	IENW/BSK-2024/83717	1.12 Vergroten van de afvoercapaciteit Aanleg watergeefstelsysteem Centrumplan Dinxperlo	Ja		
			3 0197	IENW/BSK-2024/83717	1.13 Water bergen (capaciteitsvergroting) Aanleg waterplein Centrumplan Dinxperlo	Ja		
			4 0197	IENW/BSK-2024/83717	1.14 Vergroten van de afvoercapaciteit Aanleg HWA IT riool Centrumplan Dinxperlo	Ja		
			5 0197	IENW/BSK-2024/83717	1.21 Water vasthouden en benutten Aanleg groenvoorziening en halfterharding Allee	Ja		
			6 0197	IENW/BSK-2024/83717	1.22 Vergroten van de afvoercapaciteit Aanleg HWA IT riool Allee	Ja		
			7 0197	IENW/BSK-2024/83717	1.31 Water vasthouden en benutten Aanleg groenvoorziening en half verharding Heelweg	Ja		
			8 0197	IENW/BSK-2024/83717	1.32 Vergroten van de afvoercapaciteit Aanleg HWA IT riool Heelweg	Ja		
lenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie of waterschap (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulative totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulative eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02	Aard controle R Indicator: E87B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04	Aard controle R Indicator: E87B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/06
			1 030004 Provincie Overijssel	S2023-0000614	€ 124.907	€ 181.104	€ 93.680	€ 135.827
			Kopie beschikingsnaam/nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08				
			1 S2023-0000614	Nee				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
€ 0	Nee							
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2023 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 4.344.789	€ 111.888	€ 153.172	€ 711	€ 79.553
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 634.487
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16		
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 0		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05
1	060197 Gemeente Aalten	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08	Aard controle R Indicator: G3A/09	Aard controle R Indicator: G3A/10	Aard controle R Indicator: G3A/11
1	060197 Gemeente Aalten	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
1	060197 Gemeente Aalten	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekkers	Uitvoeringscode	Specifieke uitvoering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_ totaal 2023 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2023 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle R Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 6.564
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.362
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 221	€ 1.968
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.075	€ 0
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/07	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/08	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/09	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 559	0	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 145	0	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 231	0	0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/11	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/13	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
			€ 361.482	€ 0	Nee			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 74.529	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 171.988	€ 76.923				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 SPUKSPT24098	€ 76.923	€ 3.189	€ 54.761	€ 18.973	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H12/02	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 20.000	€ 56.126	Ja			
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Toelichting - indien bij H21/01 Indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H21/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H21/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05	
			Ja		€ 21.750	€ 65.250	Nee	
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel Aard controle R Indicator: H30/03	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 22.922	€ 22.004	€ 43.171	Ja	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 156.925	€ 286.614	€ 496.915	Ja	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 35.265	€ 37.592	€ 72.634	Ja	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 28.212	€ 28.179	€ 71.029	Ja	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 8.816	€ 8.816	€ 16.448	Ja	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 30.857	€ 29.959	€ 59.371	Ja	Ja
			7 Valpreventie	€ 83.754	€ 77.830	€ 151.277	Ja	Ja
			8 Leefomgeving	€ 17.632	€ 17.632	€ 36.153	Ja	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 4.409	€ 5.000	€ 6.192	Ja	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 63.477	€ 75.840	€ 120.978	Ja	Ja
			11 Mantelzorg	€ 17.632	€ 16.926	€ 39.447	Ja	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 17.632	€ 17.632	€ 35.153	Ja	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 16.751	€ 44.289	€ 51.736	Ja	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 4.409	€ 4.232	€ 12.764	Ja	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 12.872	€ 16.484	€ 16.484	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07					
			Nee					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H35B/02				
			1 060222 Gemeente Doetinchem	€ 119.179				
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikkingnummer /naam Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: J32/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: J32/04	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: J32/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06
			1 SUVIS21-2-02834745	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			2 SUVIS21-2-03055553	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			3 SUVIS21-2-03056128	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			4 SUVIS21-2-03056451	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			5 SUVIS21-2-03056532	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			6 SUVIS21-2-03056542	€ 0	€ 0	Nee	project wordt niet uitgevoerd	Ja
			7 SUVIS21-2-03056798	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			8 SUVIS21-2-03056806	€ 0	€ 0	Ja		Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Omvang	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Kopie Beschikkingnummer/Naam Aard controle n.v.t. Indicator: J32/07	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) Aard controle D2 Indicator: J32/08	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: J32/09			
			1 SUVIS21-2-02834745	Nee	Het in 2023 vastgestelde IHP zegt hierover: Voor 2030 verduurzaming van deze schoolgebouwen; welke maatregelen dat zijn, verschilt per schoolgebouw en is maatwerk. Een werkgroep gaat zich hiermee bezig houden. Algesproken is om de uitvoering in samenhang uit te voeren met de werkzaamheden die onder de SUVIS-2 beschikking vallen; daar is nu het wachten op.			
			2 SUVIS21-2-03055553	Nee	Het in 2023 vastgestelde IHP zegt hierover: Voor 2030 verduurzaming van deze schoolgebouwen; welke maatregelen dat zijn, verschilt per schoolgebouw en is maatwerk. Een werkgroep gaat zich hiermee bezig houden. Algesproken is om de uitvoering in samenhang uit te voeren met de werkzaamheden die onder de SUVIS-2 beschikking vallen; daar is nu het wachten op.			
			3 SUVIS21-2-03056128	Nee	Het in 2023 vastgestelde IHP zegt hierover: Voor 2030 verduurzaming van deze schoolgebouwen; welke maatregelen dat zijn, verschilt per schoolgebouw en is maatwerk. Een werkgroep gaat zich hiermee bezig houden. Algesproken is om de uitvoering in samenhang uit te voeren met de werkzaamheden die onder de SUVIS-2 beschikking vallen; daar is nu het wachten op.			
			4 SUVIS21-2-03056451	Nee	Het in 2023 vastgestelde IHP zegt hierover: Voor 2030 verduurzaming van deze schoolgebouwen; welke maatregelen dat zijn, verschilt per schoolgebouw en is maatwerk. Een werkgroep gaat zich hiermee bezig houden. Algesproken is om de uitvoering in samenhang uit te voeren met de werkzaamheden die onder de SUVIS-2 beschikking vallen; daar is nu het wachten op.			
			5 SUVIS21-2-03056532	Nee	Het in 2023 vastgestelde IHP zegt hierover: Voor 2030 verduurzaming van deze schoolgebouwen; welke maatregelen dat zijn, verschilt per schoolgebouw en is maatwerk. Een werkgroep gaat zich hiermee bezig houden. Algesproken is om de uitvoering in samenhang uit te voeren met de werkzaamheden die onder de SUVIS-2 beschikking vallen; daar is nu het wachten op.			
			6 SUVIS21-2-03056542	Nee	Het in 2023 vastgestelde IHP zegt hierover: Voor 2030 verduurzaming van deze schoolgebouwen; welke maatregelen dat zijn, verschilt per schoolgebouw en is maatwerk. Een werkgroep gaat zich hiermee bezig houden. Algesproken is om de uitvoering in samenhang uit te voeren met de werkzaamheden die onder de SUVIS-2 beschikking vallen; daar is nu het wachten op.			
			7 SUVIS21-2-03056798	Nee	Het in 2023 vastgestelde IHP zegt hierover: Voor 2030 verduurzaming van deze schoolgebouwen; welke maatregelen dat zijn, verschilt per schoolgebouw en is maatwerk. Een werkgroep gaat zich hiermee bezig houden. Algesproken is om de uitvoering in samenhang uit te voeren met de werkzaamheden die onder de SUVIS-2 beschikking vallen; daar is nu het wachten op.			
			8 SUVIS21-2-03056806	Nee	Het in 2023 vastgestelde IHP zegt hierover: Voor 2030 verduurzaming van deze schoolgebouwen; welke maatregelen dat zijn, verschilt per schoolgebouw en is maatwerk. Een werkgroep gaat zich hiermee bezig houden. Algesproken is om de uitvoering in samenhang uit te voeren met de werkzaamheden die onder de SUVIS-2 beschikking vallen; daar is nu het wachten op.			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05
			41	€ 16.668	€ 71.416	4	€ 130.276
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09		
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14
			149	66	0	15	33
			Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan de zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05
1			1 LAI23-03495661	€ 0	41	2	€ 6.317
			2 LAI23-03495661	€ 85.446	0	0	€ 0
			3 LAI23-03495661	€ 67.731	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09		
1			€ 85.446	€ 67.731	Nee		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 2.360.090			€ 2.083.307	€ 0	€ 130.934
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 4.416	€ 610	€ 4.578.137	€ 7.432.635	

Het overzicht van baten en lasten per taakveld

bedragen x € 1.000

Taakvelden	Primitieve raming			Raming na wijziging			Werkelijk 2024			Werkelijk 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning	-67.547	16.686	-50.861	-76.931	25.912	-51.019	-76.162	28.165	-47.997	-74.833	29.421	-45.412
Bestuur	-47	2.175	2.128	-49	2.153	2.104	-36	2.750	2.714	-64	2.006	1.942
Burgerzaken	-398	872	474	-656	1.017	361	-688	1.015	327	-288	754	466
Beheer overige gebouwen en gronden	-285	712	427	-603	1.242	639	-677	1.271	594	-439	657	218
Overhead	-123	10.639	10.516	-227	11.717	11.490	-299	12.051	11.752	-387	10.226	9.839
Treasury	-572	305	-267	-947	323	-624	-984	299	-685	-623	315	-308
OZB woningen	-3.959	270	-3.689	-3.866	345	-3.521	-3.862	349	-3.513	-3.576	398	-3.178
OZB niet-woningen	-1.712	165	-1.547	-1.823	160	-1.663	-1.823	160	-1.663	-1.739	148	-1.591
Belastingen overig	-156	105	-51	-141	107	-34	-142	114	-28	-182	109	-73
Algemene uitkering en overige uitk. GF	-59.586	5	-59.581	-62.599	5	-62.594	-62.901	5	-62.896	-57.736	5	-57.731
Overige baten en lasten	0	615	615	-580	2.961	2.381	-157	-120	-277	0	635	635
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	-709	812	103	-5.440	5.882	442	-4.593	7.039	2.446	-9.799	11.889	2.090
Resultaat van de rek. van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	3.232	3.232	0	2.279	2.279
1. Veiligheid	-22	3.044	3.022	-34	2.977	2.943	-20	2.879	2.859	-213	2.720	2.507
Crisisbeheersing en brandweer	-2	2.211	2.209	-14	1.997	1.983	-8	1.950	1.942	-25	2.058	2.033
Openbare orde en veiligheid	-20	833	813	-20	980	960	-12	929	917	-188	662	474
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-101	3.581	3.480	-160	3.425	3.265	-185	2.952	2.767	-430	3.190	2.760
Verkeer en vervoer	-100	3.523	3.423	-159	3.401	3.242	-183	2.924	2.741	-209	2.649	2.440
Parkeren	-1	39	38	-1	21	20	-1	23	22	-8	24	16
Openbaar vervoer	0	19	19	0	3	3	-1	5	4	-213	517	304
3. Economie	-283	319	36	-2.376	2.387	11	-2.780	2.332	-448	-551	572	21
Economische ontwikkeling	0	33	33	0	57	57	-4	63	59	0	47	47
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	-2.044	2.043	-1	-2.420	2.001	-419	-242	242	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-37	63	26	-37	63	26	-35	52	17	-27	63	36
Economische promotie	-246	223	-23	-295	224	-71	-321	216	-105	-282	220	-62
4. Onderwijs	-372	2.382	2.010	-611	2.608	1.997	-629	2.638	2.009	-625	2.524	1.899
Openbaar basisonderwijs	0	8	8	0	8	8	0	8	8	0	13	13
Onderwijshuisvesting	-35	981	946	-35	990	955	-24	979	955	-22	913	891
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-337	1.393	1.056	-576	1.610	1.034	-605	1.651	1.046	-603	1.598	995
5. Sport, cultuur en recreatie	-348	5.019	4.671	-1.100	5.961	4.861	-1.019	5.649	4.630	-1.050	5.149	4.099
Sportbeleid en activering	-22	169	147	-242	647	405	-245	548	303	-258	421	163
Sportaccommodaties	-228	1.735	1.507	-372	1.875	1.503	-355	1.824	1.469	-566	1.863	1.297
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	307	307	-246	491	245	-172	417	245	-67	331	264
Musea	-11	361	350	0	357	357	0	345	345	-12	325	313
Cultureel erfgoed	-13	136	123	-38	172	134	-60	136	76	-33	132	99
Media	0	589	589	-115	683	568	-115	683	568	-27	599	572
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-74	1.722	1.648	-87	1.736	1.649	-72	1.696	1.624	-87	1.478	1.391
6. Sociaal domein	-6.365	40.900	34.535	-9.662	43.608	33.946	-10.271	43.286	33.015	-8.595	40.058	31.463
Samenkracht en burgerparticipatie	-1.032	4.601	3.569	-3.544	5.251	1.707	-3.900	5.234	1.334	-3.038	4.048	1.010
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-39	2.321	2.282	-85	2.236	2.151	-98	2.140	2.042	-68	2.031	1.963
Inkomensregelingen	-5.044	9.017	3.973	-5.417	10.145	4.728	-5.646	10.159	4.513	-4.949	10.481	5.532
WSW en beschut werk	0	6.543	6.543	0	7.218	7.218	0	7.218	7.218	0	6.765	6.765
Arbeidsparticipatie	0	509	509	-8	524	516	-8	521	513	0	475	475
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	0	1.161	1.161	0	1.105	1.105	-1	1.120	1.119	-3	1.167	1.164
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Huishoudelijke hulp (Wmo)	-250	4.191	3.941	-270	3.860	3.590	-280	3.898	3.618	-249	3.429	3.180
Begeleiding (Wmo)	0	3.736	3.736	0	3.351	3.351	0	3.509	3.509	-1	3.030	3.029
Dagbesteding (Wmo)	0	27	27	0	27	27	0	10	10	0	18	18
Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	5	5	0	5	5	0	3	3	0	4	4
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdzorg begeleiding	0	2.572	2.572	0	3.078	3.078	0	2.692	2.692	0	2.403	2.403
Jeugdzorg behandeling	0	254	254	0	253	253	0	203	203	0	226	226
Jeugdzorg dagbesteding	0	116	116	0	116	116	0	67	67	0	81	81
Jeugdzorg zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pleegzorg	0	231	231	0	231	231	0	230	230	0	247	247
Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	1.802	1.802	0	2.598	2.598	0	2.069	2.069	0	2.309	2.309
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	1.842	1.842	0	1.842	1.842	0	2.414	2.414	0	1.898	1.898
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	291	291	0	296	296	0	451	451	0	187	187
Gesloten plaatsing	0	1.216	1.216	0	994	994	0	949	949	0	873	873
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschermde wonen (Wmo)	0	0	0	-338	81	-257	-338	53	-285	-287	43	-244
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	0	11	11	0	11	11	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	433	433	0	354	354	0	256	256	0	304	304
Jeugdreclassering	0	32	32	0	32	32	0	79	79	0	39	39
7. Volksgezondheid en milieu	-5.472	6.585	1.113	-6.186	8.052	1.866	-5.893	7.549	1.656	-5.506	6.832	1.326
Volksgezondheid	-128	1.321	1.193	-224	1.458	1.234	-329	1.431	1.102	-481	1.354	873
Riolering	-2.226	1.680	-546	-2.264	1.717	-547	-2.212	1.681	-531	-2.017	1.550	-467
Alval	-2.051	1.655	-396	-2.051	1.655	-396	-2.106	1.780	-326	-2.008	1.726	-282
Milieubeheer	-747	1.637	890	-1.349	2.943	1.594	-967	2.388	1.421	-723	1.937	1.214
Begraafplaatsen en crematoria	-320	292	-28	-298	279	-19	-279	269	-10	-277	265	-12
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-261	2.255	1.994	-1.798	3.928	2.130	-1.999	3.508	1.509	-1.975	3.312	1.337
Ruimte en leefomgeving	-57	1.100	1.043	-503	1.704	1.201	-326	1.478	1.152	-456	1.483	1.027
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	-29	17	-12	-540	533	-7	-800	611	-189	-673	570	-103
Wonen en bouwen	-175	1.138	963	-755	1.691	936	-873	1.419	546	-846	1.259	413
Resultaat	-80.771	80.771	0	-98.858	98.858	0	-98.958	98.958	0	-93.778	93.778	0

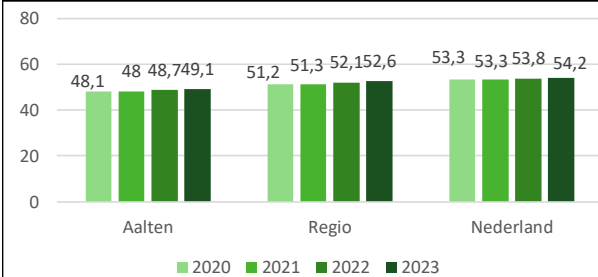
Het geraamde (begrote) resultaat wordt in taakveld 0.8 gepresenteerd. Het werkelijke resultaat wordt in taakveld 0.11 gepresenteerd. Een positief resultaat wordt als een negatief getal gepresenteerd, een negatief resultaat als een positief getal.

Het verdelingsprincipe van de taakvelden over de programma's

	Taakvelden/Programma's	Programma 1 Ruimte	Programma 2 Sociaal Domein	Programma 3 Bedrijfsvoering
	0. Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur		X	
0.2	Burgerzaken			X
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden			X
0.4	Overhead			X
0.5	Treasury			X
0.61	OZB woningen			X
0.62	OZB niet-woningen			X
0.63	Parkeerbelasting			X
0.64	Belastingen overig			X
0.7	Algemene uitkering en overige uitk. GF			X
0.8	Overige baten en lasten			X
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)			X
0.10	Mutaties reserves			X
0.11	Resultaat van de rek. van baten en lasten			X
	1. Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer		X	
1.2	Openbare orde en veiligheid		X	
	2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer en Vervoer	X		
2.2	Parkeren	X		
2.3	Recreatieve havens	X		
2.4	Economische havens en waterwegen	X		
2.5	Openbaar vervoer	X		
	3. Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	X		
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	X		
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	X		
3.4	Economische promotie	X		
	4. Onderwijs			
4.1	Openbaar basisonderwijs		X	
4.2	Onderwijshuisvesting		X	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken		X	
	5. Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering		X	
5.2	Sportaccommodaties	X		
5.3	Cultuurpresentatie, -productie, -participatie		X	
5.4	Musea		X	
5.5	Cultureel erfgoed		X	
5.6	Media		X	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	X		
	6. Sociaal domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		X	
6.2	Wijkteams		X	
6.3	Inkomensregelingen		X	
6.4	Begeleide participatie		X	
6.5	Arbeidsparticipatie		X	
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)		X	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		X	
6.71a	Huishoudelijke hulp (Wmo)		X	
6.71b	Begeleiding (Wmo)		X	
6.71c	Dagbesteding (Wmo)		X	
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)		X	
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		X	
6.72a	Jeugdzorg begeleiding		X	
6.72b	Jeugdzorg behandeling		X	
6.72c	Jeugdzorg dagbesteding		X	
6.72d	Jeugdzorg zonder verblijf overig		X	
6.73a	Pleegzorg		X	
6.73b	Gezinsgericht		X	
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig		X	
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf		X	
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf		X	
6.74c	Gesloten plaatsing		X	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+		X	
6.81a	Beschermde wonen (Wmo)		X	
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)		X	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		X	
6.82a	Jeugdbescherming		X	
6.82b	Jeugdreclassering		X	
	7. Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid		X	
7.2	Riolering	X		
7.3	Afval	X		
7.4	Milieubeheer	X		
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	X		
	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimtelijke Ordening	X		
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	X		
8.3	Wonen en bouwen	X		

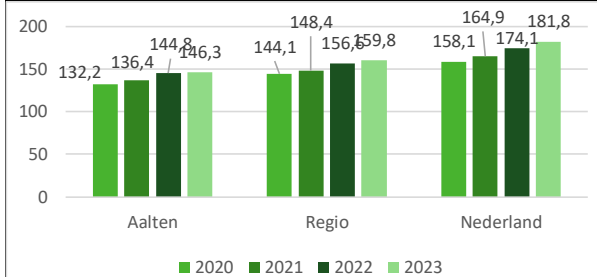
Programma 1 Ruimte

Functiemenging

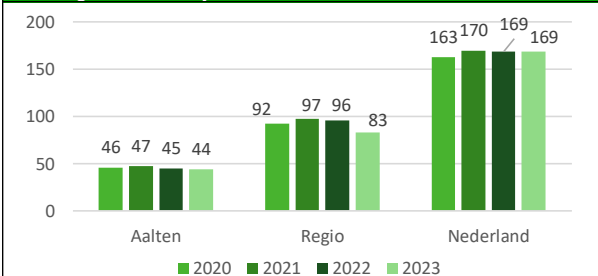
De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. (Bron: LISA)

Vestigingen van bedrijven

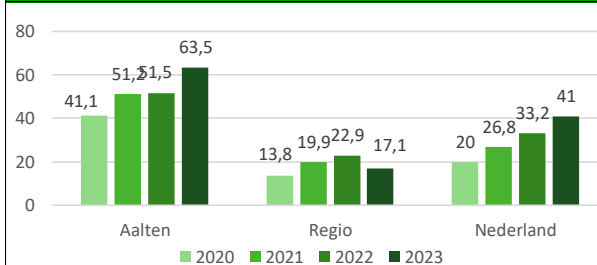
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. (Bron: LISA)

Omvang huishoudelijk restafval

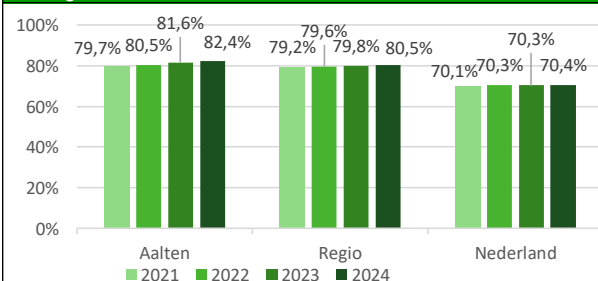
Het niet gescheiden ingezameld huishoudelijk restafval, aantal kilo per inwoner. (Bron: CBS)

Hernieuwbare elektriciteit

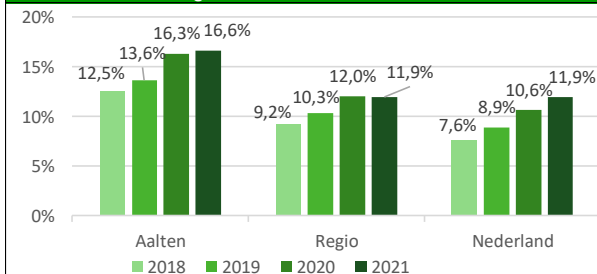
Het % hernieuwbare elektriciteit, opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa, ten opzichte van het totaal aan elektriciteit. (Bron: RWS)

Demografische druk

De som van het aantal personen van 0-20 jaar en ≥ 65 jaar in verhouding tot de personen van 20-65 jaar. (Bron: CBS)

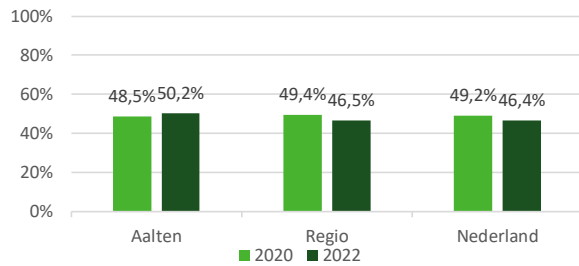
Hernieuwbare energie

Dit is berekend door de hoeveelheid zelf opgewekte hernieuwbare energie te delen door het totale energiegebruik. Dat laatste is dan de optelsom van de energie die men uit het net betreft plus de energie die men zelf opwekt.

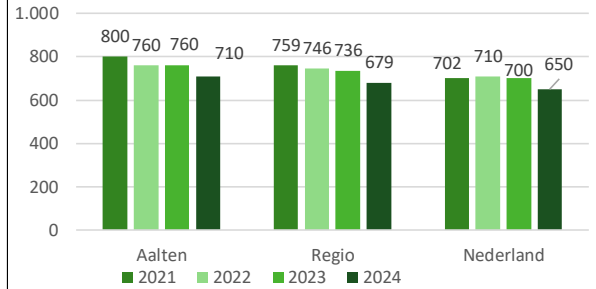
Programma 2 Sociaal Domein

Niet sporters

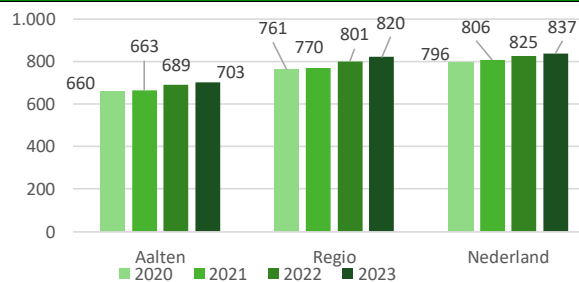
Het percentage inwoners ≥ 19 jaar dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners ≥ 19 jaar. (Bron: Gezondheidsenquête CBS en RIVM)

Maatwerkarrangementen WMO

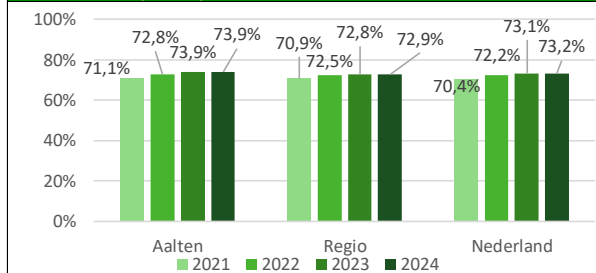
Het aantal personen met een maatwerkarrangement per 1.000 inwoners. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. (Bron: CBS)

Banen

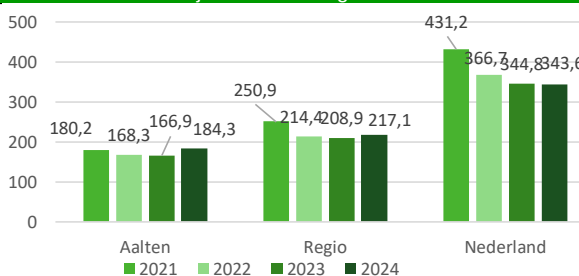
Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. (Bron: LISA)

Netto arbeidsparticipatie

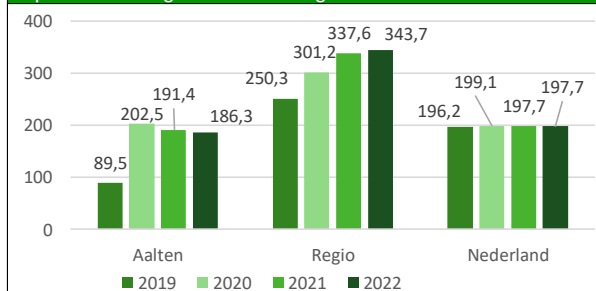
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. (Bron: CBS)

Personen met een bijstandsuitkering

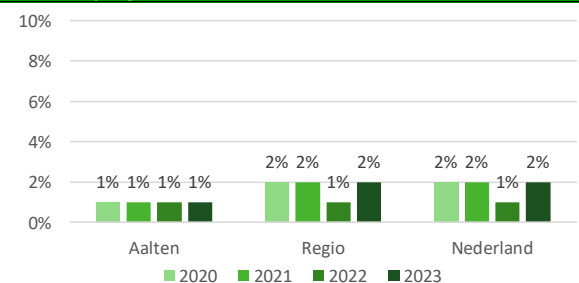
Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners. (Bron: CBS)

Lopende re-integratievoorzieningen

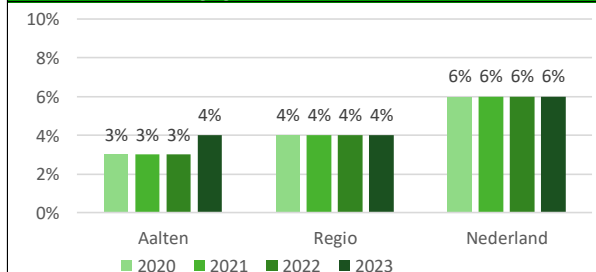
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar. (Bron: CBS)

Werkloze jongeren

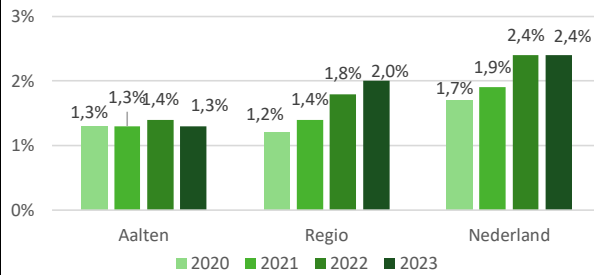
Het percentage werkloze jongeren 16-22 jaar. (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)

Kinderen in uitkeringsgezinnen

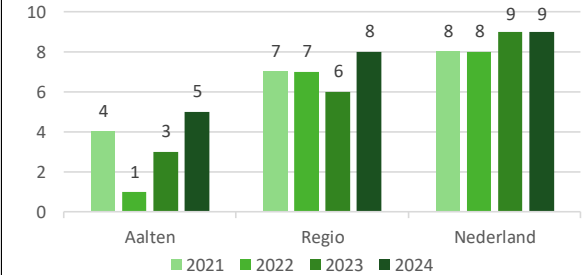
Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)

Voortijdige schoolverlaters

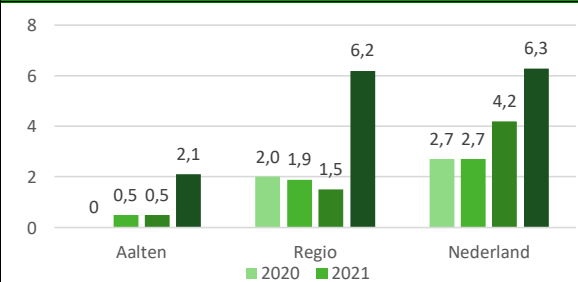
Het % van het totaal aantal leerlingen in de leeftijd 12-23 jaar dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. (Bron: DUO)

Verwijzingen Halt

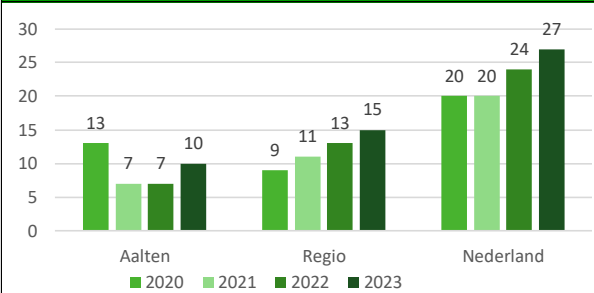
Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar. De verwijzingen betreffen de verwijzingen van jongeren door: politie, een bijzondere opsporings-ambtenaar of via de officier van justitie. (Bron: Bureau Halt)

Absoluut schoolverzuim

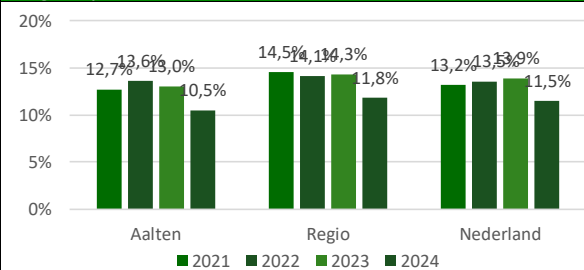
- Absoluut verzuim: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen in de leeftijd 5-18 jaar. (Bron: Ingrado)

Relatief schoolverzuim

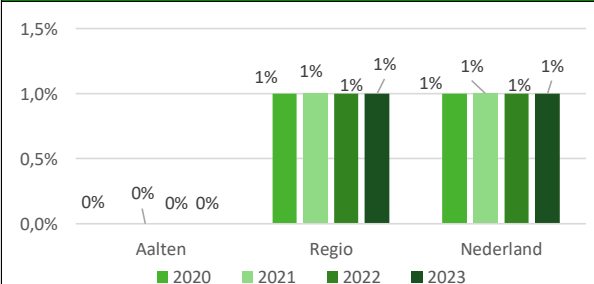
- Relatief verzuim: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen in de leeftijd 5-18 jaar. (Bron: Ingrado)

Jeugdhulp

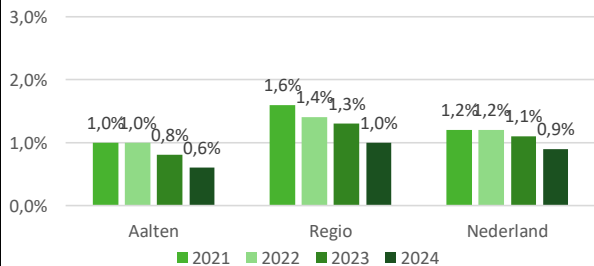
- Jeugdhulp: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Delicten

- Jongeren met een delict voor de rechter: Het percentage jongeren 12-21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen. (Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel)

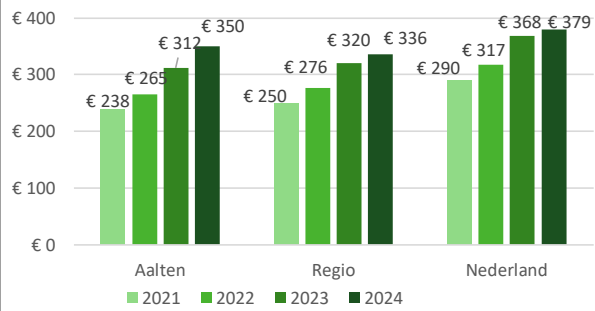
Jeugdbescherming

- Jeugdbescherming: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. (Bron: CBS)

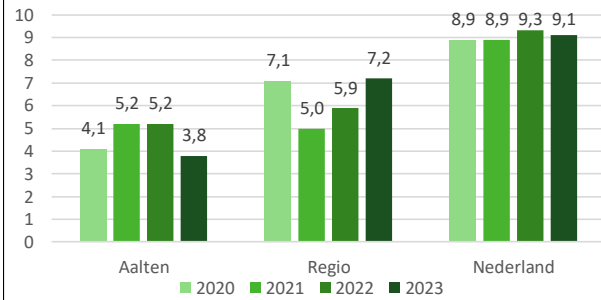
Programma 3 Bedrijfsvoering

Gemiddelde WOZ-waarde x1.000

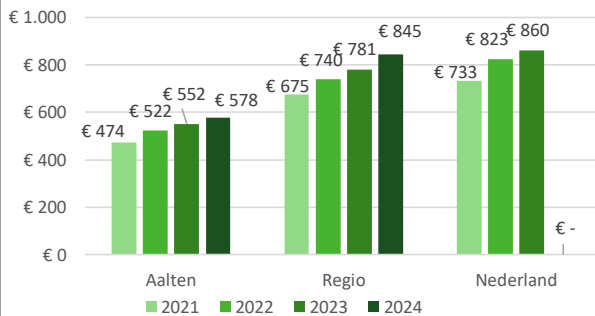
De gemiddelde WOZ-waarde van woningen. (Bron: CBS) Bedragen x €1.000 euro

Nieuw gebouwde woningen

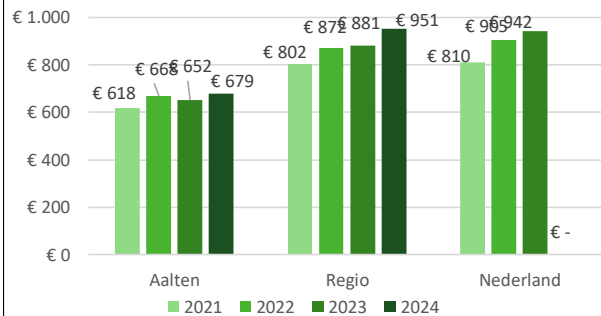
Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen. (Bron: ABF)

Éénpersoonshuishoudens woonlasten

Het gemiddelde totaal in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. (Bron: COELO)

Meerpersoonshuishouden woonlasten

Het gemiddelde totaal in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. (Bron: COELO)

Vaststellen en bestemming rekeningsaldo

De raad van de gemeente Aalten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27 mei 2025;

gelet op het bepaalde in de gemeentewet en besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Besluit:

1. De jaarstukken Gemeente Aalten voor het jaar 2024 vast te stellen;
2. Het positieve saldo van € 3.231.838 toe te voegen aan de algemene reserve.
3. De herziene exploitatieopzetten van de bouwgrondcomplexen vast te stellen.

Aalten, 8 juli 2025

De raad voornoemd,

E.M. Geldorp, griffier.

mr. A.B. Stapelkamp, voorzitter.

Lijst met gebruikte afkortingen

Agem	Achterhoekse Groene Energie Maatschappij	LEA	Lokale Educatieve Agenda
AOW	Algemene Ouderdomswet	MEOZ	Meerkosten energie openbare zwembaden
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	MJOP	Meer jarenonderhoudsplan
AVG	Algemene verordening gegevens-bescherming	MT	Managementteam
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	NHG	Nationale Hypotheek Garantie
BCF	BTW compensatiefonds	NLPG	Nationaal Programma Landelijk Gebied
BIE	Bouwgrond in Exploitatie	NLPW	Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid	NV	Naamloze Vennootschap
BNG	Bank Nederlandse gemeenten	ODA	Omgevingsdienst Achterhoek
BOOO	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	OR	Ondernemingsraad
BRP	Basisregister personen	OZB	Onroerendezaakbelasting
Btw	Belasting toegevoegde waarde	P&C	Planning & Control
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten	Pmd	Plastic, Metaal en Drankkartons
BV	Besloten Vennootschap	P&O	Personeel & Organisatie
CAK	Centraal Administratie Kantoor	POC	Percentage of completion
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst	RBS	Raadsbesluit
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	RPW	Regionaal Programma Werklocaties
CFV	Centraal Fonds Volkshuisvesting	ROVA	Regionaal Orgaan Voor Afvalverwerking
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers	SiSa	Single information, Single audit
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden	SPUK	Specifieke uitkering
DGI	Doelgroep indicatie	SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
DT	Directieteam	VAT	Vraag en Advies Team
DMJOP	Duurzaam meer jarenonderhoudsplan	VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet	Vpb	Vennootschapsbelasting
ECB	Europese Centrale Bank	VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
EMU	Economische en Monetaire Unie	WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
Fido	Financiering decentrale overheden	Wgiw	Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie
Fte	Fulltime-equivalent	Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord	Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Ggz	Geestelijke Gezondheidszorg	WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
GOO	Gemeentelijke Opvanglocaties Oekraïne	Woo	Wet open overheid
GRP	Gemeentelijke Rioleringsplan	WOZ	Wet waardering Onroerende Zaken
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte	WRKP	Water, Riolerings- en Klimaat Programma
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie	WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
IenW	Infrastructuur en Waterstaat	WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
IHP	Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs	Wsw	Wet sociale werkvoorziening
IT	Informatietechnologie	ZOOV	Aanvullend vervoersysteem voor de Achterhoek
IZA	Integraal Zorg Akkoord	ZZP	Zelfstandige zonder personeel